

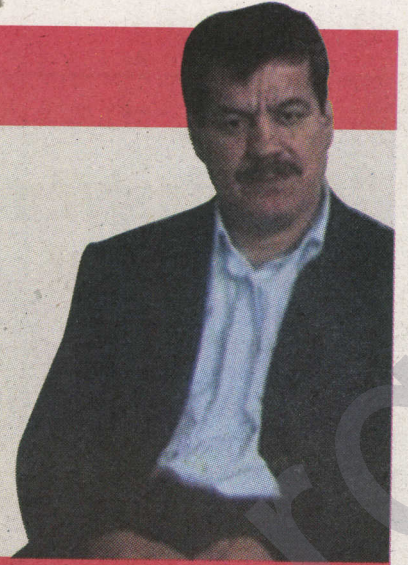
PEYAMA Kurd

Hejmar 73 | 27.01.2006

Kurdish weekly newspaper

Dr. Kemal Kerkûkî:

**Ew kesê wezîr be
nabe bazirganiyê
bike, mîna ku li
hemû cîhanê heye**

Rûpel 4

**Mela Bextiyar:
Rewşa
demokrasi
û sivil li
Kurdistanê
rewşek nû ye**

Rûpel 9

**Serekî kurdistan
Mesûd Barzanî:**

**Gereka endamî
kabîne hukmat yan
wezîrtî bikerî yan zi
tîcaret, her di piya
nêbenî**

Rûpel 15

**Dewleta
Tirk
li hemberî
mirina
zarokên
Kurd
xemsar e**

Rûpel 5

**Di sala 2005an de 150
rojnamevan mirin**

Rûpel 2

**Gundî ne lê piraniya
wan zanîgeh
qedandine**

Rûpel 3

**Hevpeymaniya
Kurdistanê 53 kursî
bidestxistin**

Rûpel 6

**Hizar silav jibo giyanê
wan ê pak**

Rûpel 8

7 dijminên bedewiyê

Rûpel 12

HAWAR DENGÜBAS.com
PORTALA NÛÇE û ZANÎNÊ KURDÎSTANÊ

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR,
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Yekîti li gelê me pîroz be!

Şîrove

Bayram Ayaz

Rola karmend û rewşenbîrên

**Kurd di yekkirina her du îdareyan
de û prosesa miletbûnê**

Rûpel 6

Rûpel 4

“Em spasiyên xwe pêşkêşî Peyama Kurd dikin”

Sernivîsa Peyama Kurd ya hejmarê 71ê “Li nexweşxaneyê Amedê şopên lingên dewleta kûr û nijadperestiyê” jî aliyê Personelên Nexweşxaneyê Diyarbekirê bi kêfxweşî hat pêşwazîkirin. Grûba Çapemeniyê ya Personelê Nexweşxaneyê Diyarbekirê, rojnameya me jî ber belavkirina wê dosyayê bi nameyekê pîroz kir, em wê nameyê li jêr belav dikin:

Jibo rojnameya Peyama Kurd,
Em vê e-mailê jî we re bi navê grûbeke ku hewl dide skandalên Nexweşxaneyê Dewletê ya Diyarbekirê ragihîne rayagîştî distînin.

Jiber ku kirinên Fetîm Rûstû Yildiz yêr li himberî Kurdan xist rojeva xwe em spasiyên xwe pêşkêşî rojnameya Peyama Kurd dikin.

Di pêvajoya sal û nîvekê de me her hewl da ku em derdê xwe jî mediyayê re vebêjin û bi tenê Serhad B. RÊNAS alîkariya me kir. Ew bi xwe li ser vê mijarê rawestiya û jî me re got ku ewê vê di malpera Hawar Dengûbas de biweşîne. Pîstre, gava jî me re got ku ewê di rojnameyê Kurdî de ku li Ewropa derdikeve jî bê weşandin, geleki kêfa me hat.

Bi rastî haya geleka jî me jî Peyama Kurd tune bû, lê yên dizanin jî hebûn. Em hevî dikin ku Peyama Kurd û hemû medyaya Kurd bêtir eleqeyê nîsarî pîrsîrêkên gelê me bidin. Ji ber ku, li vir kesên îdia dikin ku “ji me ne” vî karî nakin.

Ji ber ku him Peyama Kurd û him jî Hawar Dengûbas bi Kurdî ne, mijar ne gîhaşt medyaya Tirk, lê hûn zanibin ku nûçeyê we em geleki hevîdar kirin.

Em jî Peyama Kurd re serkeftinê daxwaz dikin.

Careke din em spasiya we dikin û jî we re serkeftinê daxwaz dikin.

Berdevkê Grûba Çapemeniyê yê Personelê Nexweşxaneyê Dewletê ya Diyarbekirê

N.E.

Wêne: AFP

Di sala 2005an de 150 rojnamevan mirin

Federasyona Rojnamevanan ya Navnetewî (FRN) jî raporekê eşkere kir di sala 2005an bi hejmarek rekor, 150 rojnamevan û xebatkarên çapemeniyê li ser wezîfeyê jiyana xwe jî dest dane.

Li gora rapora ku di 23ê mehê de belav bû di sala derbasbûyî de 89 rojnamevan gava ku wezîfeya dikirin pêrgî êrişan bûne û hatine kuştin.

Di dawiya sala 2005an de li Îranê bi ketina balafireke askerî 48 rojnamevan

miribûn.

Her wiha li deverên cûr bi cûr jiyana 13 rojnamevanan jî bi qeze û felaketên xwe-ristî bi dawî hat.

Rapor diyar dike ku di sala 2005an de hejmarê rojnamevanan ku li Iraqê jiyana xwe wînda kirine 35 e.

Serokê FRN Aidan White di raporê de diyar dike ku, “Baxdat jibo rojnamevanan kemîna mirinê ye. Li wir jiyana tu rojnamevanekî ku derdikeve sîkakan nehatiye garantîkirin.” White diyar dike ku jî şer û virde heta niha li Iraqê jî 100î bêtir rojname-

van hatine kuştin.

Li gora raporê jî dervî Rohilata Navîn jibo rojnamevanan welatê bêtir bi telûke Filîpîn e. Li Filîpînê di encama êrişan de 10 rojnamevan û xebatkarên mediyayê hatine kuştin.

Li welatên Amerîkaya Latîn 12 rojnamevan jî aliyê ticarên narkotîkê û çeteyên karên ne yasayî dikin hatin kuştin.

Her wiha di sala 2005an de li Rûsya 2, Li Azerbaycanê 2, li Kosovo 1 û li Rûsyaya Spî jî rojnamevanekî piştî êrişan jiyana xwe wînda kirine.

Li Afrîkayê hejmarê rojnamevanên hatine kuştin 6 e.

Di sala 2005an de rojnamevanê dawî hat kuştin Cebran Tueynî tê nîşankirin ku Tueynî di 12ê Çileyê Pêşin li paytextê Libnan Beyrûdê bi êrişek bombeyî jiyana xwe jî dest dabû.

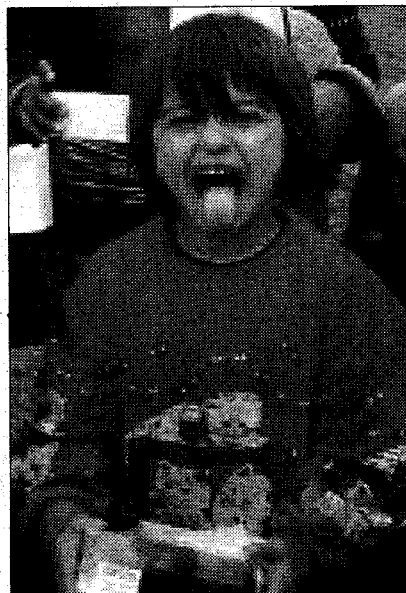
Di vê êrişê de jî wek sûtikasta Harîrî Sûriyê bala raya giştî ya cihanê kişandibû ser xwe.

Navenda FRN li Brukselê ye û FRN bi 500 hezar endamê xwe li jî 100 welatan bêtir xwe bi rêxistin kirî ye.

Bejna zarokên malbatên bi stres kurt dimîne

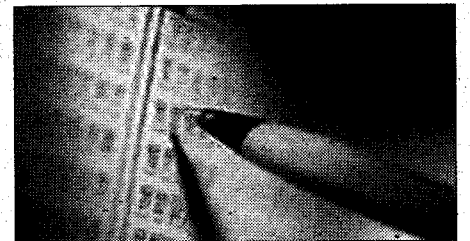
PK - Li gorê Lêkolînek Enstîtuya Karolînska li Stockholmê bejna zarokan û zekaya wan bi hevdu re girêdayî ye. Testên tîn kirin xuya dike ku, zekaya zarokên ku li gora temenê xwe bejn kurte, li gora hemsalên xwe yên dirêj kêmtir e.

Lêkolînan bi vê xebata xwe gîhaştin wê encamê ku hin pêkerên (faktor) wek derdorî û jiyana malbatî ya bi stres bandorê liser bejna zarokan dikin. Rêvebirê lêkolînê Dr. Scott Montgomery diyar dike ku, stresa zaroktiyê ya bi pevçûnên dê û bavên hevdu berdanê derdikeve holê dikare bi awayekî eşkere astengiyên ji dirêjbûna zarokan re derxe. Montgomery dibêje ku stresa ligel zarokan demek dirêj dom dike di bedenê de çêbûna hormonên mezinbûnê asteng dike û bandorê neyînî liser herêma mejî ya ku ji hiş û fêrbûnê berpirse dike. Lê li gorî Montgomery ger dê û bavê zarokan ne dirêj be, gellekî normale ku zarok jî xwediyê bejneki di bin navekî de be. Montgomery dibêje: “Hin zarok jiber sebebên genetîk bejin kurt e û ev bandorê li ser zekaya wan nake.”

Ev lêkolîn bi beşdariya 1400 zarokên Britanî hatiye çekirin. Di 22 mehî û 5 saliya xwe de bejna zarokan hatiye pîvandin. Eynî zarok di 10 saliya xwe de jî di testek bîrayî (zihniyê de derbas dibin. Lêkolînan tesbît kirin ku zarokên di 5 saliya xwe de kurt bûn, di 10 saliya xwe de jî testan pûanên kêmtir werdigirtine.

Jinekê 3 sala 1.5 milyon sterlîn ji mîrê xwe veşart

PK - Li xwe miqatebin, belkî hûn jî bê ku hay jê hebin milyonerekî veşartî bin.

Tê gotin ku her jinek li malê jibo rojên giran bê ku haya mîrê jê hebe piçek pere dide hev. Lê li Britaniya jinekê tam 3 sala 1.5 milyon sterlînê ku ji loto qezenc kir, jî mîrê xwe veşartîye.

Li Britaniya jinek bi navê Jane û dayika 2 zarokan piştî sê salan li xwe mikur hat ku ev sê sale 1.5 milyon sterlînê ku ji loto qezenc kiriye, mîrê xwe jî di nav de jî hemû nîs, heval û merivên xwe veşartîye.

Jane bi zindî beşdarî bernameya Radyo 5 bû û got ku jibo karibe dewlemendiya xwe veşêre wê dev jî karê xwe beredaye, derneketiye tatilên buha ku karibe wê bide dest.

Jane got: “Kes nîzane ku min îkramiye qezenc kir. Berê hevserê (mîrê) min narkotîk bi qarî danî. Ez ditirsîyam ku gava ew fêr bike ku em dewlemendin, dîsa dest bi bikaranîna narkotîkê bike û nîzama me ya malbatî serûbin bibê. Em xwedî 2 zarok in. Ger jiyana wan jî bi awayekî dramatik biguhere, wê bibê neheqiyek.”

Jane got, wê carna qasî ku bal bikîşîne ser xwe jî nas û dostên xwe re diyarî dikirî. Gava jê dihat pîrsin wê digot ku bi primên ji ciyê karê xwe distîne vî karî dike.

Peyama Kurd

**Kurdî
bixwîne
Kurdî
bide
xwendin**

Gundî ne lê piraniya wan zanîngeh qedandine

PK - Gundiyên gundê Guzelkent yê girêdayî Vartoyê, qehwexana xwe kirin pirtûkxane û temamê dema xwe ya vala, bi xwendina pirtûk û rojnameyan derbas dikin.

76 malbat li gundê Guzelkent dijîn û radeya xwendin û nivîsandinê ji sedî sed e. Şivanên gund yan dibistana navîn yan jî lîse qedandine. Pirtûkxaneya gund vala namîne. Şagirtên dibistanê jibo dersçêkirinê û xanimên gund jî piştî qedandina karê malê, jibo xwendina pirtûkan riya pirtûkxana gund digrin.

Gundiyên Guzelkent debara xwe bi xwedîkirina sewalan û çandiniyê dikin û di dema xwe ya vala de jî dixwînin. Ew piştî karûbarên xwe yê rojane li pirtûkxanê kom dibin û dest bi xwendinê dikin, him dixwînin û him jî gili û gazine xwe bi hev dikin. Li gundê guzelkent 400 xwendekarên zanîngehê hene û radeya kulturî ya gundiyan pir bilind e. Jiber vê yekê heta niha şer û pevçûn di gund de çênebûye.

Li Geverê ambûlans heye, şifêr tune

PK - Li gundê Altinoluk yê girêdayî Geverê mirovekî nexweş, jiber nebûna şifêrê ambûlansê bi seetan dereng gihîşt nexweşxanê.

Xortê bi navê Hikmet Çakmak, li gundê Altinoluk piştî xwarina şivê nexweş ket. Malbata wî li hejmara 156an geriya û doza alîkariyê li cendirmeyan kir. Liser vê yekê xebatkarên Xizmetbirina Gundan dest bi kar kirin û riya gund di 2 seetan de vekirin. Lê ambûlansa Nexweşxana Geverê jiber tunebûna şifêrê nikaribû xwe bigihîne gund. Jiber vê yekê malbata Hikmet Çakmak, ew bi dolmîşekê gihandin nexweşxanê. Textorê Nexweşxaneya Geverê Dr. Suat Bayar dibêje, "Ambûlans heye, lê şifêrê nê tune. Ji ber vê yekê em nikarin wê bikar bînin, her wiha kalorîferên me jî naxebitin û em nexweşên xwe bi sobeyên li ser cebranê germ dikin".

Kesên ku dibêjin, jibo çî nexweşiya şewba çivikan li Kurdistanê belav bûye, divê rewşa nexweşxaneyên li Kurdistanê bidin ber çavê xwe. Bi van şert û mercan wê bi çî awahî rê li ber belavbûna nexweşiyê were girtin?

Parêzvaniya qazên xwe dike!

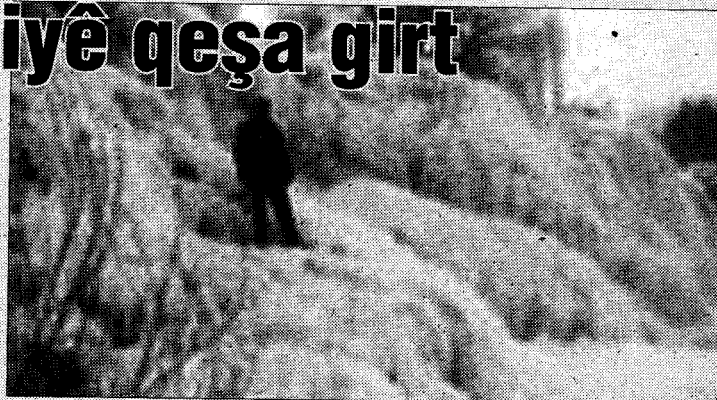
PK - Li devera Arpaçay ya girêdayî Qersê, pîrejinek bi navê Maya Avcî bi darê melkesa xwe zêrevaniya qazên xwe dike û naxwaze wan teslîmî rayedaran bike. Xebatkarên komkirina teyr û tilûran li hemberî berxwedana hinek gundiyan heyirî ne. Gelek jin naxwazin qazên xwe teslîmî bikin. Hinek ji wan hema ku pêjna rayedaran dikin, qazên xwe serjê dikin

û di sarincan de vedişêrin. Lê pîrejina bi navê Maya Avcî, qazên xwe ne serjê dike û ne jî teslîm dike. Ew ji sibehê heta êvarê bi darê melkesa xwe parêzvaniya wan dike û wan jî xebatkarên berhevkirina çivikan diparêze. Li gora pîrê, qazên wê ne nexweş in. Ew dibêje, "Min mirîşkên xwe teslîmî wan kirin, lê ez qazên xwe nadim, ew rizqên me ne, hûn nizanin min ew bi çî kedê mezin kirine".

Sûlava Mûrادیyê qeşa girt

PK - Sûlava Mûrادیyê ya girêdayî navçeya Wanê ji ber serma zêde qeşa girt. Ev sûlava ku li herêma di nava çend navendên tûristîk de tê hejmartin û havînan dibe wargeha tûristên biyanî niha naherike û qeşa girtî ye. Ew bi vî rengî bûye weke Pamukkaleyê. Sûlav 7 kilometroyan dûrî devera Mûrادیyê ye û bilindiya wê 20 metro ne. Ew bi vê rewşa xwe jî jibo mêyanan bedew û balkêş e.

Panorama

Dilbixwîn Dara

Ji bo Peyama Kurd: Çend têbinî

Cara 72'ne ku rojnameya Peyama Kurd li deriyê me dide û derbasi mala me dibe. 72 hefte ne ku ez her roja inê wê di nava destên xwe de dibînim û dixwînim. Heya niha ew bi awayekî peryodîk û bê navbir derketiye.

Derxistina rojnameyê heftane bi kurdî, hem jî bi sê zaravayan ne karekî hêsa ye, ked û xebateke mezin dixwaze. Ez jî bo vê xebata hêja dost û hempişeyên xwe yê rojnamevan, "leşkerên nenas" piroz dikim û ji wan re serkeftinê daxwaz dikim.

Dixwazim di derbarê rojnameyê de li jêr çend têbinîyên xwe binivîsim. Ez wan weke kêmasî dibînim, lê bila redaksiyona rojnameyê wan jî aliyê min ve weke pêşniyar bihesibîne.

Peyama Kurd jî aliyê rûpelsaziyê û naverokê ve guherînen baş çêkirine. Mirov dikare êdî di nava rûpelên wê de gelek babetan bibîne.

Lê belê hîn jî mansêten wê ne balkêş in, gelek caran mansêten wiha ideolojîk davêje tu dibêji belkî ew jî bo kovareke siyasî hatine avêtin. Di rojnamegeriya modern de, zemanê mansêten bi hevokên dirêj û ideolojîk derbas bû ye.

Hinek caran jî jî mansêtan nayê fêmkirin, weke "Ala Komara yekem li Hewlêrê li ba dibe" mansêteke balkêş e, lê belê mirov dipirse: Ala kîjan komarê? Komara kê?

Gelek caran jî bo rûpela yekemîn sûretên ku bi formata "web" hatine qeydkirin tene çapkirin, qualîteya wan sûretan ne baş e, jibo rûpela yekemîn divê sûret original bin, jî bo vê yekê jî tî xwestin ku arşiveke sûretan were sazîkirin. Rojname-dikare bangekê belav bike û jî bo vê arşivê alîkariya xwendevanan bixwaze.

Hinek lêkolînên balkêş tene weşandin, lê ne diyare ew jî aliyê kê ve hatine nivîsandin. Dema ku xwediyê nivîsê diyar be ew hîn ciditir û balkêştir tî xwendin, nivîsa ku bûye mijara hefte: "Ala Komara yekem li Hewlêrê li ba dibe" hej. 72, r. 4. Kê amade kiriyê? Ne xuya ye.

Jî aliyê rastnivîs û rêziman ve jî kêmasî tene ditin. Cara caran mirov bi devoka herêmi dihesê, li cihê ku divê gotin were tewandin, nayê tewandin, yan jî li cihê ku divê neyê tewandin tî tewandin, weke di hevpeyvîna ligel Xusro Abdullahî de: "... berî 60 salan komarek me hate damezîrandin", divê "... komareke me..." bihata nivîsandin. Di nûçeya pîrozkirina Ktv de jî şaşiyên wiha hene: "... bi koktel û bernameyek taybetî..." ya rast "bernameyê taybetî..." di vê babetê de gelek nimûneyên din jî hene. "Lêkolînê ku ev du salin... êskere kir... hej. 72, r2" Lêkolîn li vir weke pirhejmar hatiye bikaranîn, li şûna "êskere kir" pêwîst bû, "êskere kirin" bihata nivîsandin. "Berpîrsiyarê beşê pêwendiyar li derveyî... hej. 72, berg", heman sernivîs di rûpela 5 de "Berpîrsiyarê beşê pêwendiyar" hatiye nivîsandin.

Nûçeya "Çinê neta xwe xerab kir", bi min wiha tî ku "nê" gotineke herêmi ye, ew bi xwe jî "niyet" a erebî hatiye. Baştir bû "niyeta xwe xerab kir" bihata nivîsandin.

Her wiha di pîrsa nêr û mê de jî gelek caran tevlihevî derdikevin, weke "Herêma Hekariyê xwediyê... r.12" madem "Herêma" weke mê hatiye binavkirin, divê "xwediyê" bihata nivîsandin.

Kêmasiya din ya ku ez di rojnameyê de dibînim hilbijartina sûretan e. Weke nimûne, di nûçeya pîrozkirina 8 saliya KTV, sûret pir şaş û ne di cihê de hatiye hilbijartin. Baştir bû yan sûretekî studio, yan jî tenê sûretê midûrê Ktv yê Ewropa bihata weşandin. Di rûpela 14 de jî, tenê weşandina berga pirtûkekê şaş e, madem nerîna nivîskaran hatiye standin, di rewşê wiha de sûretên wan nivîskaran divê werin weşandin.

Bi vê nivîsê min xwest bala redaksiyona rojnameyê bikîşînim ser çend têbinîyan, hevîdarim min ew neşandibin.

Yekîti li gelê me pîroz be!

Kam û daxwaza salan pêk hat û herdu hikûmetên Kurdistanê bûn yek. Tifaqa herdu partiyên Kurd PDK-YNK li Iraqê û Kurdistanê bû sedema serketina gelê Kurd û pêşeroja Kurdistanê ronahî kir. Kurd, bi saya vê tifaqê biserketin û li cihanê payebilindî girtin. Niha jî herdu hikûmetên Kurdistanê bûn yek û em bawerîn ku wê ev yekîti berjewendiyên me yên nêwî bighîne qonaxa herî

bilind. Di yekkirina herdu hikûmetan de helwest û xebata herdu Serokên Kurd, Kek Mesûd barzanî û Mam Celal Talabani, rolek sereke lîzîtin. Em wek xebatkarên rojnama Peyama Kurd, herdu Serokên Kurd û hemî kesên ku di yekgirtina herdu hikûmetan xê ked û xebata xwe dane, pîroz dikin, serketina wan dixwazîn û bawerîn ku ev helwesta wan a niştimanperwerî wê ji hemî rêxistin û partiyên herçar

parçeyên Kurdistanê re bibe nimûna yekîti û serketinê.

Di 21.01.2006an de Serokê Partiya Demokrata Kurdistanê Mesûd barzanî û Sekreterê Giştî yê Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê Celal Talabani, li Parlamen-toya Kurdistanê belgeya lihevkirina herdu aliyan a jibo yekgirtina herdu hikûmetan îmze kirin. Peymana îmzekirî ya di navbera herdu aliyan de jî deh xalan pêk tê.

Di peymanê de girîngî û hewceyîya yekgirtina herdu hikûmetan tê zimên û lîser van xalên jêrîn hatiye lihevkerin:

- Qonaxa nû ya demokratiya û federaliyê bi serketinê derbas bikin.

- Jibo garantîkirina destketiyên dîroki yên gelê me û jibo bidestveanîna temama mafên wî yên adil, çespendin û bicihkirina destûra daimî ya Iraqê û damezrandina Iraqê demokrat, federal û rastîn.

- Jibo vegeertina Kerkûk, Xaneqîn, Şingar, Mexmûr û deverên din yên Erebkirî da ku têkevin hambêza Kurdistanê.

- Herweha jibo pêşdebirin û berferahkirina tecrûbeyê demokratiya Kurdistanê û bi awayekî çêtir bicihkirina tenahî û azadiyan, tesbîtkirina û yekkirina bi yekcarî ya hikûmeta herêma Kurdistanê.

- Partiya Demokrata Kurdistanê û Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê lîser pîrensîpên şîrikatî, lihevhatin, tehkîm û hev-sengiyê lîser van xalan lihev hatin.

Yek: Postekî nû bi navê Cihgirê Serokê Herêmê di Qanûna Serokatiya Herêmê de bêt destnîşankirin, ku di eynî wextî de ew dibe Cihgirê Fermandeyê Giştî yê Hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê jî û ew jî Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê dibe.

Du: Serokê Civata Wezîran û cihgirê wî pev re jî aliyê Parlamentoya Kurdistanê ve tînin diyarkirin û ew jî aliyê Serokê Herêma Kurdistanê ve jibo pêkanîna kabîneya hevbeş tînin teklîf kirin. Serokê Civata Wezîran navên kabîneya xwe pêşkêşî parlamentoyê dike.

Sê: Heta hilbijartina sala 2007an wê Serokê Parlamentoyê jî Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê be û Serokê Civata Wezîran jî Partiya Demokrata Kurdistanê be. Di hilbijartinên bînan de wê Partî û Yekîti bi listeyek wek yek beşdarî hilbijartinan bibin û wî wextî wê Partî postê Serokê Parlamentoyê werbigire û Yekîti jî wê postê Serokê Civata Wezîran werbigire. Ev wê jibo du salan be. Piştî wê; wê Partî û Yekîti cihguhertinê di postên Serokê Parlamentoyê û Serokê Civata Wezîran de bikin.

Çar: Eger her kutleyek wezîriya Partî û Yekîtiyê jî kabîneya hevbeş vekîşîya, wê ew kabîne devjîkarberdayî bê hisabkirin.

Pênc: Postên wezaretan wê bi vî awayî bînan dabeşkirin:

A) Wê wezaretên (Navxwe, Dad, Perwerde, Saxlemî, Karûbarên civakî, Ewqaf, Çavkaniyên avê, Veguhestin, Avedankirin, Plandanin, Mafê mirovan) jibo Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê bin.

B) Wê wezaretên (Diravî, Pêşmerge, Xwendina bilind, Çandîni, Rewşenbîrî, Elektrîk, Çavkaniyên xweristê, Bajar-

vanî, Spor û ciwanan, wezaretê herêmê jibo karûbarên deverên derveyî herêmê) jibo Partiya Demokrata Kurdistanê bin.

C) Wê wezaretên din bidin partiyên din yên Kurdistanî.

D) Wê Wezaretên Diravî, Pêşmerge, Dad û Navxwe di demekê ne bêtir ji salekê de yek bigirin. Heta yekgirtina van herçar wezaretan, wê jibo her wezaretêkê wezîrek û jibo karûbarên wezaretêkê taybetmend, wezîrek herêmê hê danin.

Şeş: Budçeya sala 2006an wek biryar lîser hatiye dan wê birêve biçê. Lê beşê budçeya Serokatiya Herêmê, Parlamentoyê, Civata Wezîran, Civata Dadwerî û her babetek din ê hevbeş li her aliyekî wê wek hev bê cidakirin. Paşê, jibo salên bînan, piştî wergirtina budçeya herêma Kurdistanê jî aliyê Hikûmeta Yekgirtîya Herêmê ve, wê ew wê pêşkêşî Parlamentoya Kurdistanê bike û piştî ku ew bê qebûlkirin, wê ew jibo deverên cîda cîda bi awayekî lihevhatî, li gor hejmara rûniştivanan û li gor lihevhatinê di nav Hikûmeta Yekgirtî de bê terxankirin.

Heft: Jibo sazîkirin û yekkirina Dezgehên Asayîş û Polîsên Herêma Kurdistanê mîna saziyên yekgirtî yên herêma Kurdistanê, durtî pîrensîpên hizbayetiyê, di dema du salan de, di bin çavdêriya serokê herêmê de damezrandina komîteyek bilind.

Piştî ku Hikûmeta Yekgirtî li Paytextê Herêma Kurdistanê (Hewlêrê) dest bi karê xwe dike, wê ew bi mebesta damezrandina wan di asayîşa wîlayetan de, wek gava yekê, jibo derketiyên zanîngihan, jibo yekkirin û damezrandina dezgehên gelê me yên girîng kursan veke.

Heşt: Wê nûneriyên Hikûmeta Herêma Kurdistanê li derve, li gor lihevhatina herdu aliyan jî aliyê Serokê Hikûmeta Herêmê û cihgirê wî ve bînan danin.

Neh: Wê li her wîlayetek Kurdistanê jî Yekîti û Partiyê jibo çareserkerina giriftî û probleman komîteyek hevbeş bê çêkirin.

Deh: Herdu alî hêja mam Celal jibo postê siyasî yê Hikûmeta Federal dikin.

2006-01-21

Mesûd Barzanî
Serokê Partiya Demokrata Kurdistanê

Celal Talebani
Sekreterê giştî yê Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanê

Dr. Kemal Kerkûkî:

Ew kesê wezîr be nabe bazirganiyê bike, mîna ku li hemû cîhanê heye

Jibo wergirtina hin zanyariyên bêtir lîser lihevhatina yekgirtina herdu hikûmetên Kurdistanê ku beriya çend rojan li parlemena Kurdistanê jî aliyê birêz Mesûd Barzanî Serokê Partiya Demokrata Kurdistanê û birêz Mam Celal Sekreterê Giştîyê Yekîtiya Niştimaniya Kurdistan, hatibû îmzekirin, herwusa jibo zanîna şeweyê çibicîkirina wê lihevhatinê me ev hevpeyvîn bi birêz Cigirê Serokê Palemena Kurdistanê dr. Kemal Kerkûkî re çêkir.

Peyama Kurd: Bi bawerîya we kengî projeya yekgirtina herdu hikûmetan bi temqî çibicî bibe û hemû wezaret dibin yek?

Kemal Kerkûkî: Di demek gelekî nêzik de, piştî ku birayên me yên Yekîtiya Niştimaniya Kurdistanî, navê Cigirê Serokê Civata Wezîran destnîşan dikin. Îca dema ku navê Serokê Civata Wezîran ku rêzdar Nêçîrvan Barzanî ye û jî aliyê Partiya Demokrata Kurdistanê ve ye, herwusa navê cigirê wî ku jî Yekîtiya Niştimaniya Kurdistan e, dema ku ev nav hatin Parlemena Kurdistanê û jî aliyê parlemênê ve hatin pesendkirin, wê demê Serokê Herêmê jî wan herdu birêzên daxwazê bike ku kabîneya hikûmetê pêkbinin û dema ku navên wezîran amadekirin 'ku divê di dema mehekê de amade bibin' wê demê Serokê Civata Wezîran tî parlemênê û navên wan pêşkêş dike.

Jibo pêkanîna kabîneyê parlemen yek kesî teklîf dike, ew jî Serokê Wezîran e. Niha em dibînin serok û cigirê wî.. wê bi hev re hikûmetê pêkbinin, gelo ev ne fiftî fiftiyê?

Nexêr..ev fiftî fiftî nîne, ev lihevhatine û endamên parlemênê jî lîser vê meseleyê hevberin ku nav bînan destnîşankirin û piştê birêz Serokê Kurdistanê daxwaza pêkanîna kabîneyê jî wan bike.

Eger Mam Celal nebû SerokKomarê Iraqa Federal, wê ev lihevhatin bê guhertin?

Nexêr qet guhertin nabe.

Herdu hikûmetan di dema derbazbûyê de biryara çibicîkirina hin projektan daye û hêsta temam nebûne, ew çawa dibin?

- Ew wek xwe dimînin û beref pêşve diçin, budçe jê re hatiye danin ta dawîya sala 2006an. Piştê li sala 2007an jibo hemû Kurdistanê mîzaniyek yekgirtî tî danin. Lê ew projektên ku tînc encamdan û biryar û lihevhatin lîser hatiye kirin, ew

nahên xirakin, jiber ku niha nivê wan projektan tînc encamdan û hin jî nêzîke bi dawî bînan û hin jî jî nivê dest pê hatiye kirin. Ev gişt wek xwe berde-wam dibin.

Derbarey hin saziyên taybet, wek Dezgeha Zanyarî û Dezgeha Parastin,

ev çawa dibin?

Ev sazi hemû tîkelî hev dibin, yên girêdayî Wezaretê Hundir û yên girêdayî Wezaretê Pêşmerge di dema kêmîtir jî salekê de dibin yek. Helbet niha herdu aliyan Wezîrên Hundir hene, lê jibo vê qonaxê û jibo wekhevkerina yasa, moçe 'me'aş, hejmar, şeweyê rahênanê, çek û hemû tiştên din yên herdu aliyan, Wezîrê Herêmê jibo Hewlêr û yek jibo Silêmaniyê tînc damezrandin, em omêdewarin ku di dema yek sal de hemû dezgeh bibin yek, ku ew jî dezgehên Asayîşê û yên Pêşmerge û hemû dezgehên din.

Serokê Kurdistanê di Parlemena Kurdistanê de got; divê wezîrên me an wezaretê an jî ticaretê helbijêrin, ev tişt çawa çibicî dibe?

Ev bi rêya yasayê çareser dibe, wê yasayek derkeve ku her kesê wezîr be nabe bazirganiyê bike, mîna ku li hemû cîhanê heye. Çünke eger wan dest bi bazirganiyê kir ewê xwe lîser hesabê berjewendîya mîletê Kurd zengîn û dewlemend bikin.. ev jî qet nabe.

Bi bawerîya we wê li dawîya sala 2007an helbijardin bibin?

Karê vê hikûmetê û vê parlemênê ta dawîya sala 2007an wê jî me re xweya bike ka emê serketî bin yan ne, yan em bi hev re bînanin baştîre yan helbijardinan bibin, wê demê em dikarin biryarê bidin, niha zûye em behs bikin ka em bi hev re bin yan jî hev cuda bin, lê wek lihevhatin wusaye ku ev herdu aliyan siyasî bi hev re bin.

Ta çî radeyê hûn bi vê lihevhatinê geşbîn in?

Em gelek gelek geşbîn û serbilindî ku me karî em xelkê Kurdistanê roj bi rojê li hev nêzik bikin û jibo pêşxistina kêşa Kurd, jibo ku Kurd bi aşîti û bi diyalogê bi hev re pêşve biçin, aliyan siyasî tenazulê jibo hevdû, dikin û ne fêne kêşeyên xwe çareser dikin, belkû kêşeyên xelkên din jî çareser dikin.

Gelek supas jibo vê derfetê.
Supas jibo we jî.

Hevpeyvîn: Silêmanê Alîxan

Dewleta Tirk li hemberî mirina zarokên Kurd xemsar e

Li Agiriyê di şevê de 5 hezar mirîşk mirin

Li Patnosa Agiriyê, şeva berê, ji 12 hezar û 500 mirîşkên Ali Dumanli, Selim Karataş û Mehmet Siddik Ozyolcu 5 hezar û 300 heb mirin. Mirîşkfiroş Ali Dumanli, Selim Karataş û Mehmet Siddik Ozyolcu ew mirîşk ji Inegola Bursayê û ji Çorumê di 10 ê meha Ciriya Pêşîn (10) de kirî bûn û anîbûn Patnosê. Mirîşkfiroş dibêjin ku di mirîşkan de kewî (derb) û virik (zikçûyîn - ishal) hatiye dîtin. Selim Karataş dibêje ku ewan "mirîşk bi saxlemiya raporên baytaran (veterîner) stendine, ew bi salane vî karî dikin û heta niha herî zêde deh mirîşkên wan mirine, lê ev mirîşk jiber arsima çûkan (çivikan) mirine".

(Nûçeya rojnama Hurriyetê. 17.10.2005)

Li Agiriyê 6 hezar û 500 mirîşk telef bûn

Li Tirkîyê, bûyera arsima çûkan a pêşîn di 5 ê Ciriya Pêşîn de derketibû holê. 6 hezar û 500 mirîşkên ku ji Bursayê çûbûn Patnosê jiber sedemek nediyar telef bûn. Niha sedema mirina mirîşkan tê lêkolinkirin. 6 hezar û 500 mirîşkên ku Selim Karataş û Ali Dumanli jibo meha Rezezanê ji Bursayê kiribûn, telef bûn. Nexweşî li Balikesirê bi mirina hezar û 800 elokî derket meydanê û eşkere bû.

(Nûçeya CNNTurk'16-10-2005, seet 10:47)

Wek di nûçeyên çapemeniya Tirk de ji dixuye, mirîşkên nexweş û bi êş ji Tirkîyê derbasî Kurdistanê bûne û ev derbasbûn bi zanebûn hatiye birêvebirin. Ev ne cara pêşîn e ku dewleta Tirk vî karê qirêj li hember gelê Kurd dimeşîne. Berê ji dermanên ku wextê wan derbasbûne şandibûn bajarên Kurdistanê (Amed, Ruha, Şêrt, Wan) û Kurd bi van dermanan nexweş û jehri ketibûn. Herweha tê zanîn ku xwarin û nebatên kevinbûyî ji gellek daran şandine Kurdistanê da ku ne Tirk, lê Kurd pê bimrin. Şebekeyên avê bi mahna „bêtedbîriyê“ jehri dikin, xwarin û vexwarinên xirabûyî bi Kurdan didin xwarin û kes nizane çend kes bi wan mirine û wê çend kesên din ji bi wan bimrin. Di vê derbarê de heta niha tu lêkolînek nehatiyê kirin, sedem liberçav nehatine girtin û sûcdar nehatine girtin. Çapemeniya Tirk bi eşkere digot „mirîşkên nexweş ji rojava çûn rojhilat (Kurdistan) û mesele xelas bû!“ Çapemeniya Tirk eşkere lê sergirti dinivîsand ku „me jehr û nexweşiya xwe şand

nav Kurdan, ki dimre ki namre ne pirsgirêka me ye“ û destê xwe ji meselê dişûstin. Mirîşkên nexweş û bi vîrûs ne tenê ji Patnosê, lê ji gellek bajarên Kurdistanê re hatine şandin. Nişana vî tiştî ji eve ku ew nexweşî ne li bajarekî, lê li gellek bajarên Kurdistanê peyda bûye û gellek ji zarokên Kurd di keftelefa man û nemanê dene.

Herçiqasî rayedarên dewleta Tirk di belavbûn û peydabûna êşa mirîşkan de hinek bajarên Tirkîyê ji dixin nav listeya bajarên ku nexweşî lê peyda bûye ji, lê ev tenê jibo veşartina rastîya meselê ye. Heta niha tenê li Kurdistanê zarokên Kurd bi vî nexweşiyê mirine, li bajarên Tirkîyê kes bi êşa mirîşkan nemiriye, heger bi nexweşiyê ketibin ji, ji wan re hemî derfet û îmkânên dewletê hatine seferberkirin. Lê li Kurdistanê rê û derfetên tendirustiyê ji Kurdên belengaz re hatine girtin û piraniya mirina zarokan ji ji sersarî û bêteleqeya saziyên dewleta Tirk e. Heger Doktor û saziyên dewletê li Bazîdê serê xwe bi malbata Koçyigit re biêşandina, derfetên xwe seferber kiribana, ew piştguh nekiribana, dibê ku zarokên wan nemirana û çira wan venemiriba. Malbata Koçyigit jiber ku feqîr û belengaz bûn, qerta wan a kest tunebû Doktorên nexweşxanê serê xwe bi zarokên wan re neêşandin û di encamê de sê zarokên xwe, Mehmet Ali (14), Fatma (15) û Hülya (11) wenda kirin. Ji aliyê din Mehmet Emin Ozcanê ku keça xweya 12 salî wenda kir, dibêje ku „qerta wan a kesk tunebû û Doktoran serê xwe bi wan re neêşandine“. Eynî bûyer, sersarî û bêteleqedarî

li bajarên din ji derdikevin holê û li bajarê Mûşê ji du zarokên Kurd çûn ser dilovaniya xwe.

Di vir de ji dixuye ku di derbarê vî nexweşiyê de li Kurdistanê îhmalkariyek mezin heye û rayedarên saziyên dewletê serê xwe bi mirin û nemana zarokên Kurdan re naêşinin. Lê ji bajarên rojava zarokên ku bi êşa mirîşkan dikevin, yan ji ketine, di eynî rojê de tîrî tedawîkirin û ji nexweşiyê radiborin (xelas dibin). Êş, yan ji bi navekî din arsima teyr û tilûran li piraniya bajarên Kurdistanê belav bûye û zarokên Kurd daye ber tofan û felaketa xwe. Evê êşa mirîşkan, bi zimanekî vekirîtir, êşa dewleta Tirk ne tenê li bakurê Kurdistanê, lê herweha berê xwe daye rojava û başûrê Kurdistanê ji. Ango; seranserê Kurdistanê daye ber êşa xwe û Kurdan dike. Li başûrê Kurdistanê, bajarê Zaxoyê ji sedî 70 teyr û tilûr hatine şewitandin û binaxkirin. Qeymeqamê Zaxoyê Qeys Sedîqî ji Peyamnêrê re dabû zanîn ku kuştina teyr û tilûrên devera Zaxoyê berdewan dike. Wekî din li bajarê Ranyayê keçek 15 salî bi navê Şengîn Abdelqadir çû ser dilovaniya xwe û gumanek mezin tê kirin ku ew jiber êşa teyr û tilûran miriye. Li gor nûçeyên hinek malperên Kurdên rojavayê (keskesor.info), êşa balindeyan (teyr û tilûr) berê xwe daye rojavayê Kurdistanê ji û heta niha li Qamişlo 2, li gundên Himo-Qotika 5 û li bajarê Hîsiça ji Kurdek jiber vî êşê mirine. Tê gotin ku hikûmeta Sûriyê ji wek hikûmeta Tirkîyê çavê xwe ji bûyerê re digre û qet behsa vî nexweşiyê li Kurdistanê nake. Ango; vekirî nebe ji

herdu dewlet di mesela kuştina Kurdan de bi hev re dixebitin, bédeng in, ker û lal in!

Derwên rayedarên dewleta Tirk

Gava li Kurdistanê êşa mirîşkan belav bûbû, Serokwezîrê Tirkîyê Erdogan bi destê xwe mirîşk bi rojnamevanan dida xwarin û dixwest bide zanîn ku li Tirkîyê û Kurdistanê êşa mirîşkan tuneye. Wekî din, Wezîrê Çandîniyê Mehdi Eker - ku bixwe Kurd e - di meclîsê de digot ku ewan ji Ewrûpayê zûtir rê liber êşa mirîşkan girtiye û li Tirkîyê êşa mirîşkan tuneye. Di heman demê de li Bazîdê zarokên Kurd bi êş û jana nexweşiyê dipertîtin û liber sikratê bûn. Piştî ku zarokên Kurd mirin û bûyer eşkere bû, êdî Wezîrê Tendirustiyê Akdag derket pêşberî çapemeniyê û hebûna êşa mirîşkan qebûl kir, lê bi tenê li bajarê Wanê bi sînor kir. Lê Wezîr Akdag ji derwên derket û êşa mirîşkan ne tenê li Wanê, lê li gellek bajarên Kurdistanê derket holê. Heta niha li seranserê Tirkîyê û piraniya li Kurdistanê zêdeyî 102 hezar 400 teyr û tilûr hatine şewitandin û binaxkirin. Rojnama New York Times di nivîsarek xwe de bal kişand ser êşa li Kurdistanê û got "êşa mirîşkan ji zû de li rojhilatê Tirkîyê (Kurdistanê) hebû, lê nedihat fêmkirin!" Ango; êşa mirîşkan li Kurdistanê hebû, lê rayedarên dewletê çavên xwe digirtin....

Êşa mirîşkan yan parzîna berjewendiyên sermayedarên Tirkîyê

Tiştên ku me li jor anîn zimên aliyekî bûyera êşa mirîşkan e. Lê aliyekî din heye ku tê veşartin û di çapemeniya giştî de zêde nayê nivîsandin. Ev ji reqabet û berberiya di navbera gundiyên Tirkîyê, Kurdistanê û sermayedarên Tirkîyê de ye.

Wekî bîra xwendevanan, di sala 1993an de li Britanya nexweşiya "golîkên dîn" derketibû û di encamê de bi sedhezaran golîk û çêlek hatibûn telefkirin. Piştê eşkere bû ku ew ji siyasetek ji siyaseta sermayedarên hinek dewletan e. Bi derxistina vî nexweşiyê rê liber bazirganiya hinek dewletan hatibû girtin û berê millet dabûn kirin û xwarina goştê spî, angos; goştê mirîşkan. Bi vî re hatibû xwestin ku gundî zêde tîkildarê bazirganiya goşt nebin û bazirganiya goşt di destê hinek sermayedarên dewletan de bimîne. İcar niha vî lîzîkê rayedarên dewleta Tirk dilîzin. Bi derxistina nexweşiyê êşa mirîşkan, rayedar û sermayedarên Tirkîyê bihev re dixebi-

tin da ku destê gundiyên Tirk û Kurd ji bazirganiya mirîşkan bîkşînin, wan belengaztir bikin û qedera wan bi xwe ve girêbidin. Wekî dîtin, ne tenê mirîşkên nexweş, lê mirîşkên saxlem ji tîrî kuştin û bi vî tîrî xwestin ku gundiyên ku debara xwe bi bazirganiya mirîşkan dikin, bê per û bask bimînin û muhtacî sermayedarên metropolên Tirkîyê û mirîşkxaneyên wan bimînin. Bi gotinek din; armanca rayedarên Tirk eve ku rê liber bazirganiya mirîşkan gundan bigrin û millet muhtac û mecbûrî kirin û xwarina mirîşkan cemedxanan bikin. Ev ji li ziyana gundiyan, lê li fêda sermayedarên Tirkîyê ye.

Di vî derbarê de xuyaye gotina herî rast, Berdevkê Konfederasyona Sendikayên Cotkaran Abdullah Aysu tîne zimên. Abdullay Aysu di daxuyaniya xwe de dibêje "heger em bûyerê bi yek gotinê bînin zimên, li hember mirîşkan gundiyan cîhda şerê meydanî tê meşandin". Aysu bi berdevamî dibêje ku "bi gotinek din, hikûmet bi alîkariya hinek pisporan jibo tunekirina bazirganiya mirîşkan gundan şerêkî yekalî dimeşîne, navê vî şerî jî "Meydana Şerê Mirîşkan" e. Abdullay Aysu di daxuyaniya xwe de eşkere dîke ku "hikûmet û alîgirên şerê mirîşkan gundiyan "ket û ber", yanî nexweş-saxlem bi giştî tunekirina mirîşkan gundan dane ber xwe. Armanca vî şerê qirêj firota hêk û mirîşkan endustriyel û fabrikasyon in. Hikûmet bi civîn û panelan pesnê xwarina mirîşkan fabrikasyonê didin, jibo vî mijarê proje û derfetên aboriyê peyda dikin û xwarina mirîşkan gundan liber çavên xelkê reş dikin. Di vî de li hejariya gundiyan nafikirin û her û her berjewendiyên sermayedarên Tirkîyê tîrî parzîtin. Ev ji siyaseta IMF ye ku hema hema li her welatî tê meşandin û parçeyek ji daxwazên Yekîtiya Ewrûpayê ye. Hikûmet ji sermayedarên xwe re dibêje "bazirganiya mirîşkan bike" û ji gundiyan xwe re jî dibêje "bazirganiya mirîşkan ne heqê we ye" û êşê bera nav mirîşkan wan didin". (17 Çileyê Paşîn 2006)

Cara yekem êşa teyr û tilûran di sala 1997an de derket holê. Li Asya, Afrika, Amerika û heta bi Ewrûpayê li gellek welatan hat dîtin. Heta niha ji vî nexweşiyê 74 kes mirine û zêdeyî 50 milyon teyr û tilûrî hatine kuştin, yan şewitandin. Rêxistina Tendirustiya Cihanê radigihîne ku heger ev nexweşî belav bibe û rê liber neyê girtin, dikare bibe sedema mirina 150 milyon mirovî.

biravetî

Bayram Ayaz

Rola karmend û rewşenbîrên Kurd di yekkirina her du îdareyan de û prosesa mîletbûnê

Li Kurdistana azad herdu îdare bûne yek. Hikûmeta Kurdistanê wê bê flankirin. Kurd û Kurdistaniyên dilsoz bi vê gava dîrokî keyfxweş bûn. Pesnê vî karê pîroz tê dan û piştgiriyeke xurt jê re tê kirin.

Helwestên Kurdistaniyan li beramberî gavên wisa, diyardeyekî girîng a prosesa mîletbûnê ye. Ev nîşan dide, gelo em Kurd di prosesa mîletbûnê de gihane kîjan qonaxê?

Dilxweşî û dilêşiyên hevbeş yê gelî, îşaretên refleksên civakî û netewî ne. Civakên ku di nav prosesa netewebûnê de bin, li nik wan ruh û nefsek hevbeş welatperwer û neteweperwer peyda dibe û her diçe xurttir dibe. Mîlet jîbo rojên nexweş bi hev re şîn girêdide û jîbo rojên geş jî mirov bi hev re şa dibe.

Dema karesata 1ê sibata ya li Hewlêrê Kurdên welatperwer bi hev re şîna şehîdên xwe girtin. Îro yekkirina herdu îdareyan Kurd û Kurdistaniyên xwedî hestên welatperwer li seranserê cihanê dilşad kir. Di van herdu bûyeran de refleksa Kurdan ya hevbeş jîbo prosesa kamîlbûna netewetiyê nîşanek girîng e. Helbet şîroveya pîrsên wisa jê re lêkolînên empirîk-zanîstî divê. Eger encamên lêkolînê hebûna, mirov dikare qonaxên civakî baştir şîrove bike. Lê em dikarin ji çavdêriyan bi rehetî bêjin ku ev helwestên Kurd û Kurdistaniyan helwestên netewî ne. Dema Kurdekî li Amedê, Dêrsimê, Mahabadê, Kermansahê, Efrîn û Qamişloyê, Hewlêrê, Kerkûkê, Silêmaniye, Duhokê û li diasporayê Kurd bi biryar û bûyerên ku bi çarenustiya mîletî ve girêdayî ne, bi hev re keyfa xwe tinin, an pê diêşin, ev delîlêke ku di nav Kurdan de hevgerîdana mîletî xurt bûye.

Çima li dora vê pîrsê dîzîvîm? Ev encam girîng e. Ev yek di bîrewerî û sosyolojiya siyaseta Kurdistanê de guherînek e. Pêwîste siyaseta Kurd li gor vê pêşvektîne stratejiya xwe jî nû ve diyar bike û siyaseta netewebûnê bimeşîne. Kurd û civaka Kurdistanê ne wekî berî pênc dehsalan e, guherîye, xelk şîyar bûye, welatperwerî bihêz bûye. Prosesa netewetiyê kûr û fereh bûye.

Prosesa mîletbûnê liser du stûnên civakî pêş dîkeve: yek ji van karmend (sermiyandar) in û stûna duwem rewşenbîr û pispor in. Qesda me jî pisporan burokrat û teknokrat in.

Prosesa mîletbûnê di heman demê de pêvejoya damezirandina dewletê ye. Di destpêka sedsala buhurî de ev dewlet, dewleta netewî (nation-stat) bûn. Îro divê dewlet, netewî, demokrat û modern be.

Dewlet, dam û dezgehên îdareyê û xizmetguzariyê ne. Prosesa mîletbûnê jî aliyekî de çekirina van dam û dezgehên e. Dam û dezgeh, yanî dewlet civakê birêve dibe, prosesa mîletbûnê dihone pêşde dide û wisa civateke medenî, hiqûqşînaz û humanîst pêktîne.

Kurdistana azad nuha di vê qonaxê re derbas dibe.

Rewşa du îdaretiyê, sedemên xwe dîrokî hebûn ku ev jî peywendiyên PDK û PUKê dertên. Di dema şerê navxweyî de rewş dijwar bû, ev herdu teref qet nêzikî hevdu nedibûn. Lê her ku çû, li Kurdistanê civakê medenî xurt bû, hin hêzên civakî din derketin holê, hejmara sermiyandaran zêde bû, bandora rewşenbîran liser jiyana civakî û prosesa dewletbûnê fireh bû. Bi taybetî van herdu hêzên, yanî sermiyandar û rewşenbîrên Kurdistanê rola xwe leyistin. Daxwaziya yekîtiya netewî xurt bû û rê liber vê gava dîrokî vebû.

Kurdistana azad her çiqasî ber bi civakê sîvil ve diçe, ewqasî bîrewerîya demokrasiyê û hiqûqê xurt dibe, hingê wisa jî bîngêhê dewletek demokrat û modern peyda dibe. Ji civata Kurdistanê re ev pêwîst e. Jîbo vê yekê jî divê li Kurdistanê elîta rewşenbîran, siyasethêvanan û sermayedaran bê bihêzkirin. Medya bi temamî azad bibe, dezgehên sîvil (NGO) bîndanin, perwerde û zango modernîze bibe, da ku nîşên nû yê demokrat bigihên û rola xwe bilîzin.

Hevpeymaniya Kurdistanê 53 kursî bidestxistin

Komîsyona bilind a hilbijartinên Iraqê netîceyên resmî yê hilbijartinên Iraqê aşkera kir û li gor netîceyan listeya Hevpeymaniya Kurdistanê ji 275 kursiyên 53 kursî bidestxistin û listeya Erebên şîî ya bi navê Hevpeymaniya Iraqê Yekgirtî 128 kursî bidestxistin. Listeya eErebên sinî 44 kursî bidestxistin. Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê jî 5 kursî bidestxistin.

Listeya Serokwezîrê berê yê Iraqê Eyad Elawî 25 kursî, listeyek di ya sîniyan ku bi navê Cebheyê Iraqî jîbo Dîyaloga Neteweyî tê naskirin 11 kursî bidestxistin û partiyên mayî jî 14 kursî bidestxistin.

Li gor van encaman listeya Hevpeymaniya Kurdistanê gruba herî xurt ya duyemîn e lê belê jiber sîniyan liser hev 55 kursî bidestxistine û di listeya Eyad Elawî de jî sîni hene, Erebên sinî liser hev dikarin ji Kurdan xurttir bin. Erebên şîî û Kurd yan divê bi hev re kar bikin yan jî heger Erebên sinî û Erebên şîî lihev bikin, Kurd bi serê xwe dimînin.

Hejmara kursiyên Hevpeymaniya Kurdistanê û Yekgirtûya

Îslamî ya Kurdistanê liser hev dibin 58 kursî.

Lê di derbarê Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê de şik û guman berdeham in. Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê di hilbijartinan de dev ji Hevpeymaniya Kurdistanê berda bû û ev jî bi kêrî dijminên Kurd hatibû. Niha guman tê kirin ku di parlamentoyê de Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê bi Hevpeymaniya Kurdistanê re dengê xwe neke yek û tekeve cepheya Erebên sunnî yan şîî. Ev jî cepheya Erebên xurttir dike û dihele ku Kurd di parlamentoyê de bi serê xwe bîminin û di gellek daxwazên xwe de bidernekevin.

Navên parlamenterên Kurd ev in:

1. Mihemed Fuad Mesûm, 2. Elî Hisên Belo, 3. Azad Omer Hesen, 4. Kamîle Îbrahîm Ehmed, 5. Ebdîla Salih, 6. Firzende Ehmed, 7. Asî Ehmed Xalid 8. Buxarî Ebdîla Xidir, 9. Firyad Feqê Mihemed Hesen, 10. Jiyar Enwer Reşîd, 11. Îsmail Şukur Reşûl, 12. Fewzî Franso Toma, 13. Rabihe Hemed Ebdîla, 14. Mihemed Şerîf Ehmed, 15. Reza Mihemed Mihemed Mehmûd, 6.

Ehlan Esed Mihemed, 17. Ebdîlrehman Elî Mihemed, 18. Eblehed Efrayîm Sawa, 19. Leyla Mihemed, 20. Xalid Selam Seid, 21. Seidî Îsmail Ebdîlkerîm, 22. Tanya Telet Mihemed, 23. Ebdîlxaliq Mihemed Reşîd, 24. Welîd Mihemed Salih Mihemed, 25. Mihsîn Seidûn Ehmed, 26. Ebdîlbarî Mihemed Faris, 27. Viyan Sidiq Mistefa, 28. Ehmed Yûsif Mûsa, 29. Celal Hisamedîn, 30. Arîf Teyfûr Arîf 31. Ala Tehsin Hebib, 32. Letîf Hacî Hesen, 33. Berhem Ehmed Salih, 34. Direxşan Mihemed Ferec 35. Newzad Salih Rifet, 36. Azad Refîq Tewfîq, 37. Viyan Kamîl Hesen, 38. Bayezîd Hesen Ebdîla, 39. Ekrem Qadir Mihemed, 40. Sozan Mihemed Emîn, 41. Reûf Osman Meirûf, 42. Sîrwan Ednan Mîrza, 43. Yûsif Ehmed Mistefa

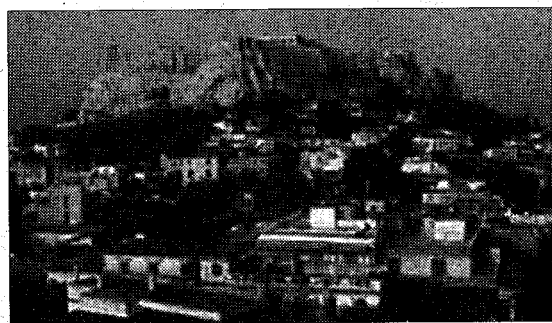
Ji listeya Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê

1. Zuhêr Mihemed Emîn Reşîd, 2. Mihemed Ehmed Mehmûd, 3. Esmer Hisên Ehmed, 4. Omer Elî Hesen

Li Atina Platforma Partiyên Kurdistanê Semînarek da

Zilan Ararat-Atina

Lî Atina, ji bo 60 saliya Komara Mehabadê roja 21-01-06an semînarek hat pêşkêş kirin. Semînarê 3 seetan dirêj kir û nêzikî 100 kesî beşdar bûn. Semînar jî hêla Platforma Kurdistan (PDK-Îran, PDK-Bakur, PSK, YNK, YEKÎTÎ-Suriye, PRK-Rizgarî, Partî ya Azadî

Kurdên Suriyê) ve hatibû amadekirin. Semînar bi awayê sê beşan hat pêşkêş kirin. Beşa

dîroka tevgera Kurd, beşa şertên navnetewî û Komara Mehabad bi beşa Komara Mehabad bi taybetî. Sekreterê PDK-Îran, Mistefa Hicrî jî bi riya telefonê beşdarî semînarê bû. Komel a Xwendevanên Kurd jî peyamek şand û serfirazî xwest. Semînar li navenda Atina li Hotelê Jame-son Prime çêbû.

Ambargo û ablûqa dagirkeran wê bê pûçkirin

Abdulkerîm Saruxan

Ji dema ku başûrê Kurdistanê azad bûye û heta vê rojê gelek zor û zehmetî bihurandine. Ji bo ku em karibin helwesta xwe rast deynin, ez dixwazim hinekan ji wan bînim ziman.

Baş tê zanin ku ji aliyê Sûriyê, Îran û Tirkîyê ve, di bin nav û perda îslamîyê de, terorîstên Erebb, Ecem û Tirk tîn şandin ku bêstîqrariyê çêbikin û birîna gelê me yê li ser wê axê diji kûrtir bikin. Sedemek din jî, helwesta Îranê ye ku roj nîne xortên Kurda nakuje. Axaftina bi zimanê Kurdî qedexa kiriye, ji bona ku xwe li diji êrîşêke hêzên hevpeyman biparêze, hêzên xwe yê leşkerî dikşîne ser xeta sînorê başûrê Kurdistanê. Ji aliyê di ve ambargoyek aborî daniye ser wan. Berê çav li qaçaqçiyên digirt, niha riyên wan dibirin, wan gulebaran dikin. Dixwazim bibin asteng û nehêlin ku xwarin û vexwarin têkeve axa azad.

Bêguman di nava vê leyistika bi gemar de rola herî mezin dewleta Tirk girtiye ser xwe. Çendî şerê çekdarî nebêji, rewş ji rojê şerê sar

dijwartir e. Dagirkerên Tirk dest ji politikayên xwe yê ku li ser înkâr û îmhaya kurdan ava kirine berna din. Bi riya hinek dibistanên ku li hinek bajarên başûrê Kurdistanê vekirin, dixwazim asimilasyonê li wê derê jî bikin. Carcaran deriyê gumrika Xabûrê digirin. Yek caran jî hêzên xwe yê leşkerî, weke ku di bûyera Şemzînan û Geverê de hat dîtin, bi neta ku êrîşê bibin ser başûr û wir dagir bikin, dikişînin ser sînor. Li gora hinek agahdariyên ku ji herêma hatin girtin, ji bo van pîlanên xwe bînin ci jî, dixwazim hin eşîrên Kurd yê ku berê girêdayî Seddam bûn û hin kes û hêzên Kurd ji xwe re bikin pepelûk. Gelek pere û çek şandine ji wan kesên xwe firos re ku astengiyên ji eniya Kurdistanê re derxin. Ji aliyê di ve jî dixwazim PKKê têxin nava şerekî çekdarî û bi kuçekî du çûkan bikuje. Dewleta Tirk bi van pîlanê xwe yê kirêt dixwaze zextê li ser Kurdistanê azad bike ku bi tiştê vala re mijûl bibin û nikaribin pirsirêkên xwe yê bingehîn çareser bikin. Dewleta Tirk dixwaze rê li ber avakirina dewletê bigre. Lewra avê şilo û hewayê tari

dike. Li ser hemû gavên ji bo çareseriyê, ber bi lihevhatîneke siyasî, bi şeref û bi rûmet nayên. Dibêjin na! Bêhtirîn xwîn, bêhtirîn eş û elemê ji gelê me yê niştimanperwer û demokrat re rewşa dibînin.

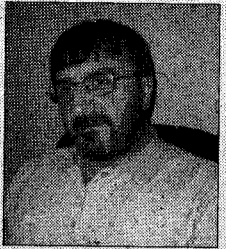
Lê belê dewleta Tirk herçiqas dixwaze van planê xwe bi ci bîne jî, gelek tiştên girîng ji bir dîke.

Ji bir dîke ku hêzên Kurdistanê li başûrê welêt roj bi roj nêzîktirî hev dibe, hêzên xwe dîke yek, kêşeyên navxweyî bi riyên dialoga siyasî çareser dikin.

Ji bir dîke ku ew bayê piroz bandorek gelek mezin li ser parçên Kurdistanê yê din dîke.

Ji bir dîke ku bangawaziyên Serokkomarê Kurdistanê ji bo serxwebûn û azadiyê dikeve guhên gelê Kurd de. Wan bi çêşek mezin ref bi ref tevli tekoşîna rizgariyê dîke.

Ev tişt dibin panzehîra leyistikên dewletên dagirker ku li ser Kurdistanê dileyizin. Ya rast jî ewe ku her tişt bi jêhatîbûna Kurdistanê ya manevrayê ve girêdayî ye. Ka emê karibin pêvajoyê biguherînin layê xwe an na! Vê ablûkayê pûç bikin an na!

Kadim Kan

BUROKRASI YAN DEMOKRASI

Di telefonê de hemî hunerweriya xwe bikar dani û îzahdikir; hûn dibêjin ku meriv gerek çar salan li Swêd bijî hên kare bibe hemwelatîyê Swêd. E min niha 3 salên min qediyaye. Jiber ku disa hûn dibên di dorê de sekinandin di navbera 15 û 18 mehê dajo. Gelo ez nikarin ji niha ve daxwazname xwe, jibona bibim hemwelatîyê Swêd bişînim? Heta 4 salên min biqedin hûn karin dest bi biryarên muamelen min bikin û di roja çar salîya min de hûn karin bêjin erê yan na!

Pîreka ku li alî din liser telefonê bû hinekî sekinî u got, Na na, nabe, gava te çar salên xwe tijî kir ew çax tu kart serilêdanê bikî! Ev tê mahna ku di-pey 4 salan de di navbera 15 û 18 meh di dorê de bisekinî. Dilê wi rihet nebû, çend roj pey de carek din telefon kir, bi merivêkî din re peyivî û eynî tişt jibona wî jî îzah kir. Mêrik gotinên wî maqûl dit û go; daxwazname xwe bişîne!

Di cihe ku pasaporta xwe di 5 sal û nivî de bidest xe, di 4 sal û 20 rojan de bidest xist û berê xwe da welat. Wek xuyaye burokratekî li welatekî demokratîk jî kare biryaren siyasî çar goşê û bê his qebûl bike. Ji alî din ve burokrat hene ku karin fêhmberî û feraseta xwe di nav sînorên biryaren siyasî de jibona xizmetê bi erênî-pozîtîv bikar bînin.

Bûrokrati wek cihe îdare yan jî îdarexane rolekî santral di hemî civakên modern de dilize. Hema bêjin her roj bi awakî em rastî wan tîn. Wek li daira kar dîtinê. Beşê mehanî stendîne li cihe kar. Daira bacê, yan jibona belga-dokumana jî dayikbûn. Yan jibona zewacê yan jî jibona mirinê. Yanî ji serî heta paşî em nikarin xwe ji brokrasiyê xilas bikin.

Di dewletê de, di sistema administration-reveberiyê de insanên ku berpirsê kar in xwe gelek cara wek elitekê-grûpekê guzide qebûldikin.

Di hemû cûre dewletan jî de grûbên elit-guzide dişîbin hevdu û nêzî hevdu difikirin. Jibona karên burokrati zarokên xwe perwerde dikin. Wan dişînin yek xwendegêhê û bi yek edebî wan mezin dikin. Gelek malbatên burokratan elt hevdu nasdikin. Siyasî li himber hevdu bin jî di şin û şahîyan de bi hevdure ne û gelek jîwan bi hevdu re dizewicin û bazirganiyê dikin. Yanî meriv kare bêje wek çînekê ne. Di eslê xwe de grûpa burokratan karên ku desthilatdariya siyasî dixwaze bike ew birêve dibin. Lê xetera ku xwe gelek caran xwediyê dewletê dibînin heye. Cihêtiya tevgerin û tevdanên burokratan gîredayîyê bê ka dewleta ku tede dijin demokratîk e yan totalîter e. Di dewletên demokratîk de burokrati xwediyê xiyarêşîyek ku giraniyek-auctoritetek wê ya zanyarî û qanûnî heye. Mahna wî eve ku brokraten welatên demokratîk zana û tîgihîjîyê karê xwe ye. Gava suxre-xizmeta xwe dîke, jî alî hiqûqî ve nikare cudayîyê bixe navbera kiriyar-`mûsteryên` xwe. Jiber wîya ye tê gotin ku di welatên demokratîk de burokrat `sar in` bêhis in û ne xwedî eqlê xwe ne. `Bi eqlê xwe tu tiştêkî nakin` tenê qeraren siyasîvanan pêk tinin... û naxwazim sînorên biryaren siyasî munaqaşe bikin.

Ji alî qanûnî ve jî burokratek nikare biryara li gor normên ehlaqê xwe yê ferdî yan jî kêfa wê/wî ji `mûsteryê` wî re tê ya nahê, bide. Lê belê, wek mînakê li jorin, di sînorên dayî de kare tiştan li gor xwe bilebitîne.

Li dewletên wek Sûriye, Irak, Îran (Kurdistan nû ye meriv nikare hin tiştêkî liser bêje) û dewleta Tirkan de burokrat di nav mekanîzma dewletê de ne li gor sewîya zanyariya xwe kar bidest dixwe. Di nav wan dewletan de wek tê zanin karên burokrati gîredayî bê şexs çiqasê sêdaqeta wê/wî bi îdeolojîya resmî ve ye. Di encama wîya de burokraten Tirk, Faris û Erebb jî `mûsteryên` xwe re tu tiştêkî bê bertîl nakin. Di muamela xwe de `serbest in` jiber ku wek me go; qistas sêdaqeta wî/wê bi desthilatdariyê re ye. Netîce; bîedebî, serêşanî, Tirk, Faris û Erebban liser kurdan ve girtin yan jî bi biçûkxistinê kar qedandin e. Gava mahna sewîya zanebûn û profesîonalîzmê di burokrasiya dewletê de tunebe, mana wê ne demokratîkbûna dewletê ye. Wî çaxî burokrat kare erka ku di navbera desthilatdariya siyasî û di navbera xelkê de ketiye destê wî, bi nebaş jibona berjewendiyên xwe bikar bîne û bibin zeltiyên ku xwîna `mûsteryên` xwe dimijin.

Di dewletên teze û di demokrasîyên cîwan de, eger burokrati hên ji serî de xwe xwediyê desthilatdariya siyasî qebûl bike, zanyarî û profesîonalîzm qistasê dest bi xistina karê wan nebe, pevajojek keftûleffî di navbera xelkê, desthilatdariya siyasî û burokrasiyê de destpêdike. Ey jî ne ji xêra dewlet û netewê re ye.

Platforma Kurdên li Hambûrgê konferansekê li dar dixwe

Platforma Kurdên li Hambûrgê, li ser alternatîfêke nû li bakurê Kurdistanê û ştrovekirina civîna Yekîtiya Demokratîk ya Netewa Kurd li Amedê konferansekê li dar dixwe. Wê di konferansê de, endametiya Tirkîyê ya Yekîtiya Ewropa û pîrsa Kurdî jî were gotûbêjîkirin.

Wê di konferansê de nûnerek ji Komîsyona Yekîtiya Demokratîk ya Netewî li ser civîna Amedê biaxive û wê nivîskar û siyasîmedar Nebî kesen jî li ser Yekîtiya Ewropa û pîrsa

Kurdî biaxive. Konferans roja 05.02.2006an li navnîşana Schanzenstr. 105- 20359 Hambûrg, seet 14.00an were çêkirin.

Di Platforma Kurdên li Hambûrgê de ev partî û rêxistinên li jêr hene.

KOMKAR e. V., HEVKAR e. V., Theater Newroz e. V., KDP-başûr, YNK, PSK, PA-DEK, PHGK-S, KAWA.

Birêvebiriya HAK-PARê civîna xwe ya asayî pêk anî

Endamên serokatiya partiya HAK-PARê roja 21.01.2006an civîna xwe ya asayî pêk anîn. Di encama civînê de saziya serokatiya partiye belavokek belay kir û biryaren xwe ji bo raya giştî ragihandin. Di encamnameya civînê de HAK-PAR dibêje ku gotinên serokwezîrê Tirkîyê Recep Teyîb Erdogan yê li Amedê hêviyek xistibûn dilê gel, lê belê piştî wan gotinan Erdogan û hikûmeta xwe carekê din siyaseta Komara Tirkîyê ya 80 salî ku înkara Kurdistanê dîke, dûbare kirine.

HAK-PAR, hewldanên Îranê yê bidestxistina Uranyûma dewlemendkirî û zordariya ku ew li ser Kurdistanê dimeşîne şermezar dîke û jî Îranê dixwaze ku ew dest ji riandîna xwîna Kurdistanê berde.

Di encamnameya civîna birêvebiriya HAK-PARê de yekbûna herdû hikûmetên başûrê Kurdistanê weke gaweke mezin tê nîrxandin û serokên Kurd tîn pirozkirin.

Di belavokê de behsa hewl-

danên DTPê û 56 şaredarên DTPyî jî dibe ku ew dixwazim Abdullah Ocalan weke Îradya siyasî ya gelê Kurd bidin naskirin û ev helwesta wan tê rexnekirin. Li ser vê yekê tê gotin ku "Tu sazî û tu kesayet nikare bi serê xwe nûneriya gelê Kurd bike".

Li gel çend xalên din, endamên birêvebiriya HAK-PARê di belavoka xwe de didin zanin ku wan roja Kongreya xwe ya diwemîn jî diyar kirine û ji bo vê yekê wê dest bi amadekariyên pêwîst bikin.

nirxandin

Ömer ÖZMEN

NÊÇÎRA SABETAYÎYAN

Çalakvanê Gladyooya Tirk M. Ali Agca, wêk beşekî ji lîstika çavgirtonkê, bi qasî 8 roja, ji girtigehê hat rizgarkirin. Di nav van 8 rojên rizgarkirî de, Agca ne li mala xwe bû. Li Stenbolê di avahiyek taybetî de dihat parastin. Serbestberdan û cardingirtina wî rojeva medya Tirk dagirt. Gellek niqaş liser hatin kirin. Di nav van niqaşan de, mijarek cudareng xwe diyar dikir ku, di hinek rojnameyan de wêk „Nêçîra Sabetayîyan“ dihat binavkirin.

Birayê M. Ali Agca li derê girtigehê digot: „Divê binreha (koka) Abdî Ipekçi bête lêpirsînkirin“ Tê zanîn, berê sîtqasta Papa, M. Ali Agca bi tawanbariya kuştina Abdî Ipekçi, li Stenbolê di girtigeha leşkerî de mehkûm bû. Ji terefê Gladyooyê ve hat revandin. Bertiya revandina xwe, ji rojnameya Milliyetê re nameyek rêkiribû. Di namê de digot: „Jiber ku Abdî Ipekçi kesekî Cihû ye, min ew kuşt“

Çalakvanê Gladyooya Tirk, di avahiyên taybetî de 8 rojên xwe yê azad bi xwendina Pirtûka Yalçin Kuçuk derbas kiriye. Navê Pirtûkê, „Tekelîstan“ e. (Hurriyet 23.01.2006) Di vî pirtûkê de Yalçin Kuçuk liser Sabetayîyan radiweste. Di bin navê „İsmbilim“ (Navzanîyarî) de kesên ku koka wan Cihû ne li dû hevdu rêz dike. Profesora Yalçin Kuçuk di rayagîştî de Marksîst tê zanîn. Ji kevintirîn de dijminatîya Cihûyan teşwîq dike. Di sala 1974an de di dagirkirina Qibrîsê de ji Ecevit re, di sala 1986 an vir de ji Abdullah Öcalan re şewirmendî kiriye. Di heman pirtûka xwe de, jibo „Komara Demokratîk“ dibêje: „Konseptîya İmralîyê min amade kiriye“. Vê demê ji li Tirkîyê, ji koalîsyona faşîst û kominîstên Tirk „Kizilelma“ yê re şewirmendîyê dike. Pîsporê dewleta kûr e. Li dij dewleta başûrê Kurdistanê û dijatiya Cihûyan di nav provokasyonan de dilîze. Hemî tekoşîna maf û azadiyên gelên heremê, wêk berfirehbûna „Siyonîzmê“ dinirxîne. Dij Semîttîzm di Tirkîyê de liser navê Sabetayîtiyê tê domandin.

Sabetay Sevî serokê terîqatek Cihûyan e. Di sala 1661an de ji aliyê Paşayê Osmanî Avci Mehmed Paşa ve bi dardekirinê tê tehdît kirin. Di dawî de mecbûr dimîne ku tevî terîqata xwe bibe misilman. Ji wê demê vir de Cihûyên ku li Tirkîyê dijîn wêk „Sabetayî“ tînin binavkirin. Ji terefê kesên olperest û nijadperest ve sedemên hemî xirabîyan û teşqeleyan tînin destnîşan kirin. Berî rejîma Hitler, rehên adeta „dij Semîttîzmê“ liser axa Tirkîyê destpêkiriye. Ji berê de pêwendiyên navbera dewleta Tirk û dewleta İsrail hertim liser du xeta meşîyaye. Jiber ku dewleta İsrail di qada navnetewî de xwedî hêzek sereke ye, dewleta Tirk ya fermî jibo berjewendiyên xwe yê jê-stratejîk û jeopolîtîk pêdivî bi berdewarîya tîkîlyên dostane dibîne. Aliyê din, di bin baskê dewleta kûr de hemî rêxistinên İslamîperest, nijadperest û çepgêr dijminatîya Cihûyan didominînin. Dijatiya gelên Cihû û Kurd di encama vî politikayê de tînin meşandin. Gellek organên medya Tirk di vî warê de dijminatîya Cihûyan û Emrîkanîyan zîndî digrin.

Di dîroka Komara Tirkîyê de, wêk hemî bîyanîyên din, kesên Cihû ji vî politikayê nijadperest para xwe girtine. Di sala 1942an de bi hevkarîya Faşîstên Alman û Tirk keşîya STRUMA, tevî 750 penaberên Cihû di Derya Egeyê de tînin binavkirin. Di sala 1955an de bi provokasyonê Gladyooya Tirk li dij kesên Xiristîyan û Cihû, çalakîyên 5-6ê İlonê tînin lidarxistin. Di encama provokasyonan de mal û milkên wan talan dibin. Bi hezaran kesên Cihû û Rûm ji cih û warên xwe koç dikin. Di sala 1979an de çawa Agca destnîşan kiriye, rojnamevan Abdî Ipekçi jiber koka wî Cihû hatiye kuştin.

Kêşeya M. Ali Agca ne tenê bi mafiyatîkîbûna sistema hiqûqa Tirkîyê ve, divê bi politîka nêçîra Sabetayîyan û gelê Kurd ve girêdayî bête nirxandin.

Hizar silav jibo giyanê wan ê pak

Abdulwahid Zaxoyi

Eyaz Yusuf Ehmed

Erdewan Elî

Pîştî bîst salan ji bêdengiyê.. Hêsta Erdewan û Eyaz di rêza yekemîn da ne!

Ev sal bîst sal bi ser şehîdbûna herdu hunermendên mezin 'Erdewan û Eyaz' derbaz dibin, lê ta niha ji kasetên van herdu hunermendan ji yê hemû hunermendên din bêtîr tînin firotin. Ev jî nişana zîrekiya Erdewan û Eyaz e.

Her çende ku zextên rijîma Bees liser van herdu hunermendan gelek dijwar bûn, lê disan wan berdewarî bi xebata xwe ya hunerî da, gelek stranên xwe bi amîrên teypê yê kevn û hin caran di şikeftan de tomar dikirin. Erdewan û Eyaz jiyaneke a hunerî ya kurt hebû, lê berhemek xurt li paş xwe hêlan, ew di muzîk û stranê de nişanên dewlemendiya devera Badînan in.

Hunermend Eyaz..

Ew evîndarê bi evîna xwe şad nebû

Navê wî yê dirust Eyaz Yusuf Ehmed, li sala 1961ê li bajarê Zaxo ji dayik bûye. Her ji zarokatiya xwe heza wî ji hunerê hebû û hemû dema xwe di dîwanên dengbêjan de derbaz dikir û guhdarî dengê wan dikir.

Eyaz xwendina xwe ya seretayî, navendî û amadeyîya Çandinê li Zaxo temam kiriye, her di dema xwendinê de, di ahengên xwendîngihan de stran digotin. Pişt re Eyazê nemir seredana Radioya Kurdî dike li Bexda û li wir gelek stranên tomar dike û hin stranên jî digel tîpa Duhok ya hunerî, herwusa digel hunermend Erdewan jî hinekan tomar dikê. Yekemîn kasetê wî li sala 1982 derket û bi wê kasetê navûdengîya xwe diyar kir, pişt re li salên 1983, 1984 û 1985an jî kaset çêkirin. Anku di jiyana xwe

ya hunerî de wî tenê çar kaset çêkirin. Eyazê nemir di temenê 25 saliyê de li roja 20/01/1986an çû ser dilovaniya xwe. Eyazê nemir digel keçeke endama Tîpa Hunerî a Duhok peywendiyek evîndarî hebû û peywendiyê tesîr liser jiyana wî ya hunerî jî dikir, loma di warê strana evîndarî de, gelekî serketî bû. Eyaz bi berhemê xwe yê kêr jî şîya bala xelkê bikîştîne û ta niha xelk ji hunera wî hez dikin. Gelek mamoste û helbestvanan helbestên xwe dane wî û alîkariya wî û Erdewan kirine. Ji wana 'Ebdulêzîz Silêman, Bedirxan Sîndî, Beşar Mihemed' û gelek din. Bêtîriya xelkê dibêjin ku Eyaz bi rêya jehrê ji aliyê rijîma Bees ve hatibû kuştin.

Hunermend Erdewan..

Dengek çiyayî û dilek aza hebû Navê wî Erdewan Elî, li sala 1957an li bajarê Zaxo ji dayik bûye, jiber rewşa dijwar a jiyana wê demê wî nekarîbû xwendina xwe temam bike, li sala 1978an yekem kasetê xwe derxist, pişt re bû Pêşmerge û li wir jî digel karê Pêşmergeyê berdewarî bi hunerî da û çend berhem û kaset çêkirin, çend stranên şoreşgerî çêkirin ku ta niha ew stran zîndî mane.

Helbet jiber ku çêkirina kasetan li çîya gelekî bi zehmet bû û jiber ku Erdewan dixwest hunera xwe pêşbixe û bigihîne hemû gelê Kurd, wî gelek hewil dan ku were Ewropa. Lê derfet çênebûn û pêwîst bû ew pasportek Îraqî derxîne, loma ew careke din vegeyîya bajarê Zaxo û mijûlî çêkirina pasporta xwe bû. Lê disan wî dest ji humerê berneda û xwe weke Pêşmerge hesab dikir û li hemû şev û ahengan de, li Kurdistanê û li Bexda jî. Dema ku diçû ser seko 'sehnê, wî bi navê 'Kurdistan,

Barzanî û Pêşmerge' şahî destpêdikir, ev yek jî bi dilê karbidestên rijîma Bees nebû. Loma li roja 26/01/1986, anku piştî şêş rojan ji wexerkirina Eyaz, di demê de ku Erdewan di holêleke bajarê Bexda razayî bû, karbidestên Emn û Istixbarata Bees wî digirin, wenda dikin û ta niha jî kes nizane ew li kîrê ye û çî lê hatiye. Helbet wêk bêtîriya hunermendên deverê dibêjin, dengê Erdewan dengê nimûneyî bû û ta niha dubare nebûye.

Ebdulwahid Zaxoyî..

Navê wî yê dirust Ebdulwahid Qadir Necmedîn. Li sala 1972an li bajarê Zaxo ji dayik bûye. Li sala 1983an mala xwe barkir û çû bajarê Mûsilê. Li wir jî aliyê rijîma Bees ve hat girtin. İca careke din vegeyîyan bajarê Zaxo. Pişt re Ebdulwahid mala xwe bir bajarê Duhokê, li Duhokê berdewarî bi karê hunerî da, ta bûye yek ji hunermendên navdarên deverê. Li sala 1993an yekem kasetê xwe tomar kir û pişt re jî çend berhemên ciwan tomar kirin. Lê mixabin li dawîya meha yeka sala 2000î ji aliyê hin kesên dilreş ve teqe lê hat kirin û di encamê da li şeva 25/26-01-2000î Ebdulwahid Zaxoyî çû ber dilovaniya Xwedê.

Di van rojên li pêşîya me de, wê hikûmeta herêma Kurdistanê festîvalek rêzgirtinê jibo hunermendan 'Eyaz û Erdewan' li bajarê Zaxo saz bike. Herwusa beriya çend rojan festîvalek 'Video Clip'an li heman bajarî saz kiribû û tede xelatên rêzgirtinê jî dayikên van herdu hunermendan re hatibûn pêşkêşkirin.

Hizaran silav jibo giyanê pak ê hunermendan Erdewan, Eyaz û Ebdulwahid.

Berhevkerin:**Kawe Alîxan- Duhok****Konferansa Enstîtuya Kurdî ya Brukselê**

Di roja 7 Sibata 2006, saet di navbera 13 - 17 de konferansê li ser mijara mafên merovan li İran ji aliyê Adelheid Byttebier, seroka Fraksiyona Keskan (Groen!) ya Parlementoya Bruksel bi alîkariya

Enstîtuya Kurdî ya Brukselê pêk tî. Konferans di salona 201qata duyemîn, Rue Lombardstraat 69 - 1005 Bruksel e. Lidardikeve.

Pîsporên li ser pîrsên mafên merovan û gelên bê dewlet beşdar dibin.

Koerdisch Instituut te Brussel
Bonneelsstraat, 16 - 1210 Brussel
Tel.: 00 32 02 230 89 30, Fax: 00 32 02 231 00 97

mail:kib@skynet.be kib@skynet.be
www.kurdishinstitute.be

Semîna 60. Salvegera Komara Kurd ya Mehabadê

Stenbol - Semîna 60. Salvegera Komara Kurd ya Mehabadê, li avahiya Weqfa Çand û Lêkolînî ya Kurdî (KÛRT-KAV), bi pêşkêşiya Prof. Dr. Ebas Welî hate lidarxistin. Di semîna Mehabadê de ku roja 22ê Çileyê Paşîn seet 13.00ê hate lidarxistin de, nêzîkî 85 rewşenbîrên bijare yên Kurd beşdar bûn.

Semînar, bi axaftina serokê Weqfê Mehmet Celal Baykara dest pê kir. Baykara di axaftina xwe de bi kurtî liser rewşa damezrandin û hilweşandina Komara Mehabadê rawestiya û her weha Ebas Welî ji bi beşdarvanan da naskirin. Piştî axaftina Baykara, temaşekirina slaytê ku ji alî Uzeyîr Avcî ve hatibû amadekirin, dest pê kir. Slayta Mehabadê, dema berî damezrandina Komarê û hetanî hilweşandina wê û her wiha îdamkirina Qazî Mihemed û hevalên wî bi awayekî dokumenterî radixist ber çavan.

Piştî temaşekirina slaytê Prof. Dr. Ebas Welî dest bi axaftina xwe kir. Semînar, ji du beşan pêk hatibû. Di beşa yekemîn de Welî, bi awayekî berferê sedemên damezrandin û hilweşandina Komara Mehabadê, têkiliyên siyasî û aborî yên wê demê, rewşa sosyolojîk ya Îran û Azerbeycan û Kurdistanê, rewşa Yekîtiya Sowyetê û Amerîka û Îngilistanê, têkiliyên Qazî Mihemed yên bi aşîretan û yên bi Mele Mistefa Barzanî re û her weha têkiliyên bi Azerîyan re şirove kir. Ebas Welî, di beşa duyemîn de ji pirsên beşdarvan bersivandin.

Ji ÎKS panelek

Însiyatîfa Kurdên li Swêdê (ÎKS) li Stockholmê roja 04.02.2006an, panêlekê bi mijara, "Bûyerên li Rojhilata Navîn û Çareserîya Pîrsa Kurd" li dar dixê.

Di panelê de bi moderatoriya Nezir Akat, siyasetmedar û nivîskar Kemal Burkay, Ahmad Alipoor, PDK-Î - Liqê Swêd, Omar Soran Sindî, PDK - Liqê Swêd, Xelat Şêxçenap YNK- Liqê Swêd, Ahmed Çeto, Hevbendîya Dema Kurd li Sûriyê û siyasetmedar Vîldan Tanrikulu nêrînen xwe pêşkêşî beşdarvan dikin.

Panel seet 13.00ê li vî navnişanê pêk tê: ABF-Stockholm. Sveavagen 41.

Li Swêdê Komara Kurdistan hat bibîranîn

Komîteya Hevkariya Hêzên Siyasî yên Kurd û Kurdistanî li Swêdê (Hevkari-SWÊD), jibo biranîn û şahiya 60-emîn salvegera damezirandina KOMARA KURDISTAN (21.01.1946) şeveke şahiyê pêk tîne.

Wê şev roja 11. 02. 2006an li navnişana Solnahallen/Stockholm, di navbera seet 17.00-02.00 de pêk bê. Wê di şeva biranîna Komara Yekem de hunermendên weke Gulîstan, Qadir Elyasî, Hêriş Hewramî û Celal Neqşîbendî beşdar bibin.

Mela Bextiyar:

Rewşa demokrasî û sivil li Kurdistanê rewşek nû ye

Payama Kurd: Tu berpirsiyarê komeleyên demokratîk î, biroya we jibo çî armancê hatiye damezrandin û karûbarên wê çine?

Mele Bextiyar: Jibo bidestveanîna civakê sivil, jibo bidestveanîna xwestekên pişeyî 'mihenî' yên hemû gelê Kurdistanê, jibo bidestveanîna jiyanek sivil û civakê sivil li Kurdistanê, ev biro hatiye damezrandin. Herwusa li dijî wan aliyên ku medeniyet, demokratîk, xwestekên pişeyî û edaleta civakî qebûl nakin, biroya me xebatê dike. Bêguman ew alî hêzên îslama siyasî ne, ku evro ew di jminên serreqên demokrasî, azadî û civaka sivil in.

Rewşa komeleyên demokratîk, xebata sivil û komeleyên sivil çawaye, şert û mercên wan çawan in?

Helbet rewşa demokrasî û sivil li Kurdistanê rewşek nû ye, çûnkî jibo prosesa demokratîk û prosesa sivil, deh yan diwazde sal ne pir e. Lê jiber ku guhertinên mezî di cihanê de hene û piştevanîyek mezî a demokrasîyê li dinyayê heye, ez dikarim bibêjim ku di van dehdîwazde salan de bi qasî bîst û pênc salan demokrasî, azadî û rewşa sivil li Kurdistanê pêş de çûye. Lê jibo ku civak û kesên civakê hemû 'bibin demokratîk û medenî, hêşt xebatek gelek jê re maye.

Peywendîya we û komeleyên demokratîk çine, hûn emîr didin wan, talimatê didin wan, peywendî çawaye?

Em serperîskarên giştî yên rêxirawên demokratîk in, lê wan bi xwe kongireya xwe heye, peyrewa xwe heye, organên wan hene, ew bi xwe karûbarên xwe dikin. Lê eger karekî wan li cem me hebû em hemahengiyê di navbera wan, hikûmet û partiyên siyasî de dikin.

Hûn alîkariya wan a maddî jî dikin?

Belê.. em alîkariyek baş jî jê re dikin.

Komeleyên sivil hene ku ne antî demokratîk in, lê politîka wan jî ya Yekîtiyê Nîştîmanî Kurdistanê cuda

ye, helwesta we digel wan çawaye?

Bêguman li Kurdistanê gelek rêxiraw û gelek komele hene ku Yekîtiya Nîştîmanîya Kurdistanê qebûl nakin, ev jî tiştê sîrûştî ye. Jiber ku demokrasî anku qebûlkirina kesên beramber, qebûlkirina hêzên beramber, hizra beramber, rexneya beramber, partiya beramber û muxalefeta beramber, çûnkî eger mirov tenê grûpa xwe qebûl bike, ev ne demokrasî ye, ev diktatorî ye. Niha li devera jêr desthelata Yekîtiya Nîştîmanîya Kurdistanê bêtirî '500' pênc sed rêxiraw hene. Ji van pênc sed rêxirawên demokratîk û grûpên sivil, tenê sed yan sedû deh girêdayî Yekîtiya Nîştîmanîya Kurdistanê in, yê din hemû berevajîya siyaseta Yekîtiyê Nîştîmanîyê dixebitin, anku ji 60- 70% ew rêxirawên ku hene tu peywendîya wan bi Yekîtiyê re nîne, lê dîsan wan hemûyan destûrnameya karkirinê heye, hemû azad in, rojnameyên wan hene, kovarên wan hene, mîtingên wan hene, li radio û televizyonan qise dikin, xwenişandanan dikin, xwestekên wan hene û hikûmet jî alîkariya wan dike.

Komeleyên jinan yarmetiyên taybetî digirin, yan wek yê din in?

Hemû komeleyên jinan yarmetiyê werdigirin.

Dikari çend qise liser festîvala Gelawêjê bêji, armanc çîye û kengî hatiye çêkirin?

Ev '9' emîn festîvala Gelawêjê e, beriya deh salan hatiye çêkirin û karî di van deh salan de hêdî hêdî pêş bikeve. Helbet bihêzkirina birayeti, xoşewîstî, demokrasî û peywendiyên azad di navbera nivîskarên Kurd û nivîskarên Ereb, Tirk, Faris û hemû deverê de armanca festîvalê ye. Herwusa dixwaze qelemên nû, mêşkên nû û dahênerên nû û genc bîne nav kultura Kurdî û bizava rewşenbiriya Kurdî. Di her festîvalekê de jibo çîrok, jibo şîir û jibo lêkolînan 10- 15 qelemên nû dirust dibin, ew xelat digirin û 'navê xwe derdixînin, jiber ku behre û şîyanên wan hene. Bi raştî festîval' jibo derxistina qelem û mêşkên nû Sekoyek e 'sehne' mezî e. Wek hûn dibînin niha çend qelebalixê, ev sal jî Îran, Tirkîyê, Sûriyê, Bexda û jî hemû beşên Kurdistanê xelk hatiye. Ev jî belgeye ku ev festîval di nav rewşenbîrên Kurdistanê û derveyî Kurdistanê de, cihê xwe kiriye, loma husa pêşkêtiye.

Mirov dibîne ku ji xeyrî

vê salê, ji bakurê Kurdistanê wek rêxiraw kes nehatiye festîvala Gelawêjê, ya duwemîn jî di navbera rêxirawên Kurdistanê bakur û vira de, peywendî zor kême, jibo çî, sebeb çîne û hûn dixwazin di vî alî de tişt bikin yan ne?

Peywendîya festîvalê ne bi rêxirawan, lê bi kesên ve heye û jî bakurê Kurdistanê jî gelek xelk hatiye.. çawa nehatiye?, lê merc nîne ku hemû li bakur rûniştî bin, li derve rûniştîne.. em çî bêjin.. îro bi sed hezaran kes li derve rûniştîne, jiber wê yekê ez dibêjim xelk jî bakurê Kurdistanê hatiye, ji rojhelat û rojavayê Kurdistanê hatiye û li vir li festîvalê hene. Herweha peywendî jî digel bakurê Kurdistanê dirust bûye, niha rewşenbîrên Kurdistanê û nivîskarên Kurdistanê jî festîvala Diyarbekir û Amedê hatine. Beriya pênc mehan jî Tîpa hunerî ya Kurdistanê di festîvala Diyarbekir de beşdarî kir, anku ev peywendî hêdî hêdî dirust dibe.

Zor zor supas. Serçavan.

....

Hevpeyvîn: Seyîdxan Kurij Silêmanê Alîxan, ji Kurmanciya jêrîn wergerandiye Kurmanciya Jorîn.

Bêje Diyarbekir -20-

Selim Çürükkaya

Adem bi tena serê xwe li hêwana Qawîşa 19an e.

Îro cehenem bédeng e. Çitnî ji qawîşan nayê. Zebanî jî xuya nakin.....

Jixwe ew bi dehfan avêtibûn vê hêwanê

Ew bixwe neketin hundir. Belkî jî serkêşê wan ji bo ragihandina "hunerên xwe yê nû" gazî wan kiribû.

Di ber xwe de got, "Hûn niha ne diyar in, lê ez weke imana xwe dizanim ku hûnê piştî demeke din têkevin nava qawîşan û tiştên ku hûn ji Yuzbaşî Esat fêr bûne yek bi yek pêkbinin. Hûnê qadê bikin weke cehenemê û bédengiyê bibirin.

Hûnê bircên nû li keleha xwe ya zilmê zêde bikin!

Ji bo hûn ji tirsaxwe rizgar bibin, hûnê bitirsînin" digot û deriyê hesinî vebû.

Zebanî bi tiqetiq dikevin hêwanê.

Mewlût Çawîş li pêşiya tevan e, bi lingê beqêke keski biçûk girtiye û dihejme; herçar leşkerên li kêlekê jî li beqê dinerin û derdora devê xwe dîalêsî.

Mewlût Çawîş bi temamê hêza xwe diqire:

"Ji bo derketina hêwanê amade bin! Kuro nûtikno!"

Dengê deriyê hesinî û şiqîniya kilitan tê bihîstin.

Girtî bi bez, qada hêwanê da-digrin.

Gardiyane Qawîşa 19an yê qelw, dirêj û kurîsor ku navê wî Cellat bû, bi destêkî pantorê xwe yê ku li ser qûna wî nedisekinî dikîşkîşand jor û derket pêşiya girtiyar:

Fermanên weke:

"Raweste! Amade be!

"Xwe dirêj kê! Rabe! Xwe bikişkîşîne! Amade be!" dan.

Fermanên Cellat tîn bicatî.

Piştê girtî li ber dîwar dikevin rêzê.

Di vê navberê de Mewlût Çawîş jî ber bi nivê hêwanê ve dimeşe.

Beqa kêsk ya di destê xwe de radike jor û diqire:

"Ev beqa ku hûn dibînin, wê bê cûtin were daqurtandin" dibêje.

"Hîna neqediyaye, neqediyaye..... Wê ev beq piştî xwarinê were verşandin jî!"

"Jibîr nekin, şertekî din jî heye!"

"Divê ev beq di aşikê we de jiser hişê xwe neçe! Yê ku wê bêhiş bixe, wê xwe daqul bike!"

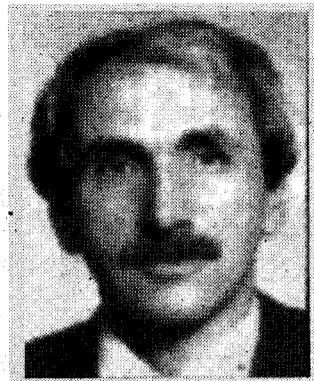
Beqa zindî bi temamê girtiyar yek bi yek didin daqurtandin.

Piştê ew du tiliyên xwe dixin qirka xwe û vedirşin.

Heger beq bêhiş ketibe, yê ku ew bêhiş xistiye xwe daqul dike û qûna wî tê copkirin.

Yên ku beq bêhiş nexistine, kêfxweşiya xwedaqulnekirinê dijîn.

Adem rêwitiya xwe didomîne.

Şakir Epozdemir

Biraderekî bi navê Soran Mîro Boka, di Peyama KURD hejmara 65 rûpela 8ê de, ez rexne kirime. Ev birader ji navê Mîran, Medresan û rastiyên dîrokê hêrs bûye. Turre bûye û bîna xwe teng kiriyê.

Berî her tiştî ez spasiya Soran Mîro dikim ku xwe westandiyê û meqala min ya ku di bin navê "Zemanê Mîran" de di rojnama Dema Nû hejmara 124ê de belav bûye xwendiyê.

Vaye serê salekê ye ku ez "Zemanê Mîran" dinivîsinim û li ser vî zemanê dîr û dirêj û girîng xwe diwestinim, lê rewşên berekî Kurd negote min "mala te ava an ne ava". Min digot ka hîç kesî nexwendiyê. Lê vaye Soran Mîro xwendiyê û rexne jî kiri ye. Ez şikardarim ku bi tesadîfî Peyama KURD kete destê min.

Mîro Can, Te navê min Xelet dîbare kirî ye. Şewket navê birayê minê ezîz Parêzer Şewket Epozdemir ê Şehîdê Tetwanê ye ku di sala 1993 yê de li Tetwanê ji terefê hêzên tarî ve hate qetilkirin û ew jî tevî karwanê Şehîdan bû, navê wî ronakbîrî ye.

Xeleteke we jî ewe ku hûn dibêjin: "Di sala 1537de li dorê Muşê-Malazgirtê di şerê navbera Yawiz Siltan Selim û Şah İsmailê İrani de bi hezaran Kurd bi destên Kurdan bixwe hatin kuştin... û her wiha tû peva çuyî.

Siltan Selim bi Muşê û Melazgirtê neketî ye. Ev camêr di sala 1520 de ji dinyayê koç kiri ye. Şerê Melazgirtê şerê Alpaslan û Diyojen e. Şerê İslamê û Bizansiyar e. Siltan Selim Kurd sirgûnê tû derê nekirine. Heya demê dorê îttihad û Teraqî û Kemalîzmê Kurd sirgûnê Anadolê nebûne. Wisa dixwiyê ku tû jî ronakbîrekî şoresgerê Kurdî. Lewra xwendevanê Kurdan herroj di mejiyên xwe de Şoreskê li dar dixin lê, xwe bi dîrok û sosyolojiya miletê xwe nawestînin. Dîrok bo wan tiştêkî paşverû ye. Ew her li pêş dinerin û di aşên xwe de zadê neyarên xwe dihêrin. Mixabin ku pêşiya xwe jî nabînin.

Soranê Ciwan Alayiyên Hemîdiyê tu wext û zemanî Kurd û Ermenî qetîl nekirine. Dîrok bi vir û bêbextiyar nayên holê û nabin dîrok. Guh

mede vir û derewên dijminên Kurdan.

Boka Qurban Tewqê û eleqeyê "Zemanê Mîran" û Medreseyên wî zemanî ku ev zeman 1000 sal in, ji 850 yê heya 1850 yê dihingivê, bi jenosîd û provakasyonên Kemalîstan yê 1975-76 û 78ê ve nîne. Zemanê Mîran zemanekî taybetmendî û serbilindî û dewlemendî e. Ev dîroka Kurdan e. Zemanê Mîran zemanê Şerefê û Şehnaziye ye. Kurd bi taybetî Kurdên Bakûr, dîroka xwe berevacî hîn bûn e. Ji ber vê ye ku siyaseta me paş û pêş dimeşe. Seqetiya me ewe ku em xwe nas nakin. Ku em xwe nas nekin, emê bi hêsanî xwe xilas kin...

Di Dema Nû de vaye saleke ku ez Zemanê Mîran dinivîsinim. Xwezî we hemî meqaleyên min bixwendana. Belkî tu hewqas hêrs nebûyayî.

Kurd ne 500 sal in lê 1400 sal in ku Misilman in. Tirk di qirnê 12ê de bûne Misilman lê Kurd jî qirnê 7ê ve Misilman in. Ev Misilmanî gunehê min û Mîran nîne. 637ê zayînê Kurdên wê wextê bi saya İslamê ji Rûm û Bizansî û Ermenî û Gurciyên Mesîhî xilas bûne. Bi Şeddadî û Merwanî û Eyûbiyan jî Kurdayetiya xwe dane pejirandin.

Cenabê te jî baş dizane ku stûna Millî berî her tiştî çand û zîman e. Çand û zîman di warekî azad de hêşin dibî. Piştî ku Kurd bûne Misilman û bi taybetî piştî ku Eyyûbî hatine ser hukum ne tenê li Kurdistan û İrani, lê li hemî welatên Misilmanan terdrisateke yek rû û yek reng hate pejirandin. Ev "Tewhîdê Tedrîsat" eserê Selaheddîne Eyyubiyê Siltanê Gewre ye. Heya îro jî li hînek derên Kurdistanê di medrese û hicreyên dînî de li ser vî esasî xwendin didomîne. Ev xwendin dibe sebebê pêşveçûna zîman û edebiyata Kurdan. Her çî qeder li medresan kitêbên Erebi tî xwendin jî, ew Erebi dizivîne Kurmançî, Soranî, Zazakî û Loranî û wisa ders didin. Her wisa di medresan de berhemên Kurdan wek Nubihar, Mewlûd, Rewdetunneim, Nehcilenam û dîwana Melayê Cizîrî ezberê hemî mezûnên van xwendegehên in.

Mîrê min, eger di zemanê Mîran de, di zemanê hezar salan hikim, statu, desthilatdarî û di warekî azad û serbixwe de hemî ilmên wê rojê, hemî zanîna wî zemanî bê xwendin û perwerdekirin û temamê van eseran tercumeyê Kurdiyê bibin. Gelo zîman bi pêş ve naçe?

Ezê pirseke din jî te bikim. Gelo li wan derên ku mîr û statuyên wan nînin, mekteb û medresên wan nînin, xan û mal û warên wan ên şarîstanî nînin, ew cemaet, komel û kes bi çî awayî dikarin zîman û edebiyat û çand

û nîrxên netewî biparêzin?

Zanîn ji Olperestiyê nayê. Ne dîn û ne meseb tîra ilimdariyê nakin. Xwendin û perwerdekirin çand û zîman pêş dixin. Gelo di Zemanê Mîran de li Cizîrê, Bedlîsê, Amedê, Ormiyê, Senandêjê, Mûsilê, Hewlêrê û Silêmaniyê bazar bi çî zîmanî geriyar e. Bazirganiya wan deman bi çî zîmanî bûne? Di serê sedsalê 20ê de seyyahên Ewropî dibêjin "yekî ku bi Kurdî nizanibe nikarê di bazara Amedê de bide û bistîne."

Ji roja ku ev seyahê vê gotina rast qeyd dike û wê ve 400 sal bûn ku ew bajar "Kurdistan Eyaletleri Başkentî" bû.

Niha ku Celîlê Celîl xwende û perwerde nebûya tenê bi Ezîdîtiya xwe dibû Profesora? Gelo bi Elewîtiyê an tenê bi Mîsilmaniyê kî bûye zana û ilimdar?

Mesela netewiyetê jî bi xwendin û zanîn û perwerda millî ve girêdayî ye. Niha ku Mîrên Kilîsê mala Canpolatan di sala 1616ê de serî li ber Osmaniyar rane-kirana û ew malkanbaxî bi serê desthilatdariya xwe ve neamîna wê xwedan medrese û perwerde bûna heya 1850yê û medresên xwe hebûna?

Wê kilîs jî wek Botan, wek Hekkarî û Behdînan stûnên xwe yê netewî biparastana û zîman û çanda xwe pêş bixistana. Lê cenabê te jî dizane ka çî hate serê kilîsê. Dengdana ku bihêrî HA-DEPê jî bajarê Kilîsê %2 dengdan girt. Vê partiya Kurdan ji Trabzonê jî %2 girt. Lê ji Dêrsimê, Amedê, Sêrtê û van warên ku tu wan dixî dezêk dar û dişewitîni Kurdan jî sedî 40 deng standin. Başê Soran Can! Qet tî bîra te ku Efrîn jî piştî tîkçûna Canpolatan ya 1616ê mane bêa mîr û wezîr û medrese û tedbîr. Eger Efrîn bi wê kurmançiya xwe ya ji Tirkî û Erebiyê dagirtî welatparêzin û netewewînin emega Xoybonê Cigerxwîn, Reşîr Hemo û kebatên siyasiyên xwîrt tîda hene. Xwedê meke Efrîn jî wek Kilîsê li serxetê bima, niha wê jî xwe wînda kiribû, bibû weke Entabî û Kilîsiyan.

Niha ez carekê dî jî bêjim: Senendeş û Mihabad sunî ne û Kermanshah û Elam şîr ne, Palo û Gênc sunî ne, Dêrsim û Mereş elewî ne. Gelo Kurdayetî li van bajaran her yek di çî dereceyê de ye? Ev tesbîteke sosyolojîk e. Em bixwazin nexwazin rastî ev e. Îro Dêrsimî û Mereşî şoresger bin û welatperwer bin jî ewil elewî ne, paşê Kurd in. Lê Kurdekî sunnî gava bû welatperwer Kurdayetî dikeve pêş û piştê xwe dide Olperestiyê. Ev rihê Kurdayetiye jî kûraniya wan medrese û perwerdeyî qedîm ya bi urf û adet û toreya gel ve girêdayî tî. Yek feqî, melle mamoste, ilimdar, şêx û seyîd û dîndar û xanedanekî

Kurd asimîle nebûye, nepîşîfîye û nebûye Erebi. Ji çî ye? Ji ber ku zîman û nîrxên millî di wan medreseyên Mîran de hatine parastin.

Soran Mîro Boka yê ezîz! Miqayese şehîna edaletê ye. Min li gor zemanê Mîran (850-1850) hînek herêm û bajar û der û bîrên Kurdistanê daye ber hev. Dîtin min ev e. Armanca min yekîtiya millî ye. Bi Kurmançî û Zaza û Soranî û Loranî û Feyliyan, bi misilmanî û mesîhî û ezîdiyan, bi şafî û elewîyan, bi neqşebendî qadîrî, rîfai û nûrciyan ve, hemî Kurd divê ku Kurdayetiye bidin pêş û jî bo Kurdistaneke azad bibin xwedan raman û armanç û bawerîyeke rast û dirist û cihanşimûl.

Niha Kurdên Şerîgal û Şêxan, Kurdên Êrîvan û Gurcîstanê, ku ez qala ezîdiyan dikim, em wan ezîdiyan bidin ber hev û rihê Kurdayetiye bipîvin. Gelo bo çî ezîdiyên Gurcîstan û Ermenîstanê zana ne, kurdeperwer in, nebûne qomînist û sosyalist û kemalîst û dilê wan bo çar perçên Kurdistanê lê dixê? Ev jî ber perwerdebûna zîman û dîrok û irf û adetê xwe yê xwemalên Kurdî ye. Van kesan di warekî azad de xwendine û kesî wan şaş û tewş nekirîye. Lê tu dizanî ka li Başûr di sala 2003yê de ezîdiyan xwe di çî neynikê de didîtin? Bi xêra serê Serok û rêvebirên KDP û Yekîtiyê nebû ya, wan jî xwe wek Asûrî û Kildanan û Tirkmenan dihesibandin. Ev jî çîye? Ji ne perwerdebûna netewî ye...

Cenabê we dizane ka Sero-kê Herêma Kurdistanê Federal Mesûd Barzanî çî zehmetî bi Feyliyan ve xwar? Ev çîye? Ev jî mezhebiye û bê perwerdeyîya millî ye. Heger ku Feyliyan jî wek Silêmaniyar çand û zîmanê xwe bixwendana, wê weke Silêmaniyar helwest bigirtana.

Îro hezar spasî ji Yezdanê Gewre re ku li Başûr Kurd gihane azadî û serxwêbûna xwe ya xweza û warekî serbest û azad. Ji ber vê desthiladariya xwe bi xwe bi rîk û pêk û tedrîsateke yekgirtî zanko û mekteb û medreseyên xwe yê fermî yê bi zîmanê Kurdî xistine xizmeta hemû civat û cemaetan. Feyliyên şîr û ezîdiyên qedîm, bi Kurdên sunne û şafî ve bi carekê de bê ferq û meyl li gora vê sedsalê 21ê û li gor demê zîmanê em lê dixwînin, ferq û meyla Melekê Tawîs û Cebraîl û Hz. Elî nakin. Hêvîdarim ku Kurd berî her tiştî bi hevve aşî bin. Vê aşîyê li Kurdistanê û Rohilata Navîn rast bikin û aşîyê bixin navbera hemî ol û mezheb û bawerîyan. Em torînen Zerdeştî in, emê di binê sîwana Bîrahîm Xelîl de Mûsa û İsa û Muhemed li hev binin, me req meke birayê ezîz, senteza Tirkan tîrê nake ku xisarê bide me.

Remildank

Jinekolog, mîrekolog, dinckolog. Prof. Dr. Fatê Were Civatê

Xanim a delal Fatê, ez nivîsên te dişopinim û şretên te wek morika

Sêxbat

xwe dixim guhê xwe. Min dixwest ez tişteki bi te bişewirim. Ez bala xwe didimê çend kadir û giregirên Partiyên Başûr porê wan spî nabe, tim reş e û dibiriqe. Birasti ez ji "dermanolojiyê" tişteki fêrnakim, lê gundî û cîran dibêjin ku ew porê xwe "yan hine dîkin û yan ji boyax dîkin". Îcar niha ez dixwazim "lêkolînekê" liser porboyaxkirinê çêkim. Heger materialên di vê derbarê de li bêr destê te hebin, ji kerema xwe ji min re bişîne.

Fadilê Kosretê Eli / Hewlêr

Tewww mala minê! Jixwe hertîşt qediyabû mabû dora porê rengo-rengo! Ê lao ma serê te bi porê xelkê ketiye bavê min! Kurê ciwamêran karin porê xwe reş bikin, şin bikin, sor bikin û kur bikin! Hetta karin serê xwe bidin ber gwîzan û cilêtan û wek mirêka erd û ezmên lê bikin! Te go hine û boyax dîkin? Nalo? Weyyyyy, bi xwedê îcar min mesele fêmkir lool! Ez dibêjim du sedemên hine û boyaxkirinê hene. Yek: Dibe ku kesên porê xwe hine û boyaxdîkin hinek îhale ji şirketa Almanya "Şwarzkopfê" girtibin û jibo reklama boyaxa wan ji porê xwe boyax

dîkin! Duda: Dibe ku jiber porê xwe yê spîbûyî bîn "teqawitkirin" û ji "kursiyê" xwe bibin. Jiber vê tirsê ji porê xwe reş boyax dîkin da ku temenê xwe veşêrin, meqamên xwe wenda nekin û liber dilê jinên xwe şerintir bin! Wekî din heger sedemek din hebe haya min jê tune. Lê ez karim jibo xatirê lêkolîna te xwe bavêjim tor û bextê şirketên hine û boyaxçêkirinê û informasyonê baş liser "çima porê hinek kadirên Partiyên Başûr reş in û naweşin" bistinim!

Xaltika Fatê, wê rojê min di Peyama Kurd de hevpeyvînek liser Partiya Bakur xwend, hem kêfxweş bûm hem ji bû "kûr-kûrê" min û ez giryam. Agir bi nava min ket! Te go çima? Ma ne çima! Di hevpeyvîna de dihat gotin ku "di nav partiye de kesekî bi aqil tune ku karibe serokatiya vê partiye bike!" Dilê min xweş bû jiber ku ciwamêran rastiya xwe dibêjin. Ez pê eşiyam jiber ku "zilam pir in, lê zilam nîn in" û ev partiya qirase bê xwedî û bê sermiyan maye! Ez meraq dikim gelo jibo serokatiyê zilamên çawa lazim in? Ez zilameki baş in haa! Hem ji siyasetê fêrnakim, hem ji şivantiyê û hem ji ji bazirganiyê! Bi xwedê ez zimandirêj û derewînekî jêhatî me, ma jixwe siyaset ne derew û zimandirêjî ye! Ji wan re bêje "heger cih li wan teng bibe ezê karibim serokatiyê bikim!" Dora min liser tenûrê, temam!

Ehmedê Serbilind / Amed

Kuro lao qeşmer! Ne xêr li we tê, ne guneh li we tê. Ciwamêran rastiya xwe tinin zimên û dibêjin, "heyra bi xwedê malê me ev e, kê qîma xwe anî û hat nav partiye bixêr hat, kî nehat ji ji vî ke... ve!" Ma ka ji vê rastiye xwestir oxidim! Ma bila wek hinekan rabin derewan bikin û xelkê bixapînin yaw! Te go tu zilameki jêhatiyî, zimandirêj û derewî nî? Hem ji siyasetê, şivantiyê û bazirganiyê fêrnakî? Tewwwww, kuro lao jixwe 365 endamên vê partiye hene, hemî ji zimandirêj, bazirgan û wek te serbilind in haa! Bi serê min û te her 365 endam ji wek te ketine dora tenûrê û dibêjin "ne ez bim ev parti nameşe!" Îcar ez dibêjim, tu ji di nav de, emê we hema tîxin kisikê tombalayê (ya nesîb), emê kisik qenc biçelqînin û emê şewka masiyan berdin hindurê kisik, kî ji we ket şewkê û aliqî emê wî bikin serok! Ma ne başe qurban, ma demokrasi ne ev e! Piştî wê heger hinek rabin û bêjin "ev ne edaleta, ne exlaqî ye, bextê xwe reş dike!"

Xaltika Fatê, pozê min pir dirêj e, jina min tim dike pitepit û dibêje "ev çî pozê wek xirê kerê ye lo?" Ez çî bikim?

Cemilê Pozdirêj / Wan

Lao Cemilko, madem jina te pitpitê dike, tu ji pozê jina xwe jêke û pozê xwe bihev biguherin. Yan ji pozê xwe bide ber meqesan û bike wek xirê deksikê, ma zore beaqilo!

fate@peyama-kurd.com

Beran (21.03-20.04)
Xwe newestîne, rehet be. Tu ji macera û çalakiyê hez dikî. Lezûbeza zêde nebaş e.

Gamês (21.04-20.05)
Tu xwe dêsîni û gelek tiştan didî ber xwe. Hêvî û daxwazên te gelek in. Nekeve lezûbezê.

Cewî (21.05-21.06)
Îro li derveyî daxwaza te karin hin tişt bigewimin. Tu bêriya romantizmê dikî.

Kevjal (22.06-22.07)
Kêfa te ji qelebalixê re nayê. Tu dixwazi serê xwe rehet bikî. Xwe rehet bike, bigere.

Sêr (23.07-22.08)
Evinî û şahî heye. Wê roja te baş derbas bibe. Macera ji heye, ji xwe haydar be.

Simbil (23.08-22.09)
Ji hevala/lê xwe hez bike, wê roja te rehet û xweş derbas bibe, romantizm xuya dibe.

Mêzên (23.09-22.10)
Tu dixwazi têkê nava civatek nuh û kêf û şahiyê bikî, dixwazi rêwîtiyê bikî. Enerjiya te pir e.

Dûpisk (23.10-21.11)
Ji xwe re taswasan çêneke. Tu bawer dikî ku, zêde bûyêr naqewimîn û derdê kesên din dikî.

Kevan (22.11-21.12)
Tu tim dixwazi tiştina bikî û vala nemîni, tempoya te bilind e. Enerjiya te pir e û tu livbaz î.

Kovî (22.12-19.01)
Nûçe û payamên xêrê hene. Tu dixwazi bi tenê bi û xwe bi karê xwe mijûl bikî. Bêhnfireh be.

Satîl (20.01-18.02)
Tu dixwazi karên baş bikî lê newêrî. Jibo te rojek tevliheve. Kêfa te li cî ye. Tirsaxwe bavêje.

Masî (19.02-20.03)
Dibe ku hinek pare têkevin destê te. Zêde bûyêr çênabin, siûd û bextê te heye.

Pêkenok

Evdo jibo kar diçe Stenbolê, xaniyekî kirê dike. Li qata jor grûpek mûzîkê dimîne û her şev û roj provaya mûzîka xwe dîkin. Evdo bîxew dimîne û wek serxweşan lê tê. Her ku Evdo diçe ji wan dixwaze ku ew dev ji provayê berdin, ew dibêjin:

- Îro provêye, sibê konser e

Evdo nema diçe cem wan. Grûpa muzîkê meraqa wî dîkin, dadikevin qata jêr û dibînin ku Evdo mastûrbasyonê dike (ji xwe berdide). Jê dipirsin:

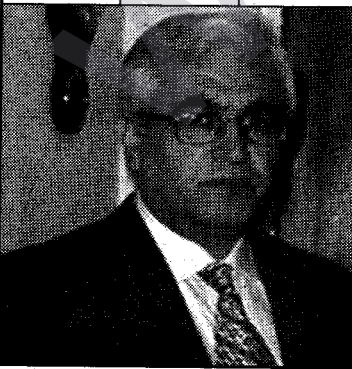
- Kuro xêr e, pêjna te nema tê?

Evdo dibêje:

-Îro proveye, sibê ezê diya we bigem!

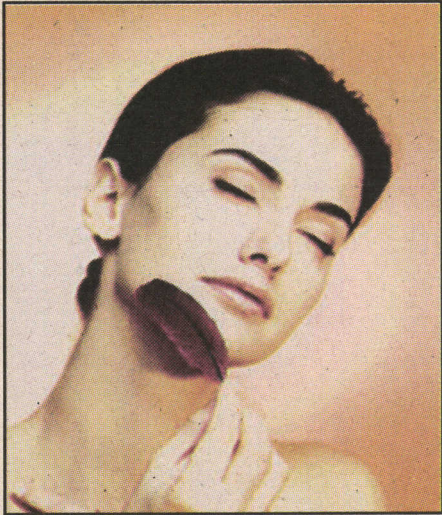
Çengelpirs

Mêranî, wêrekî	Êş, jan, edab, îltîhab	Ayîna terîqeta Bektaşîyan, ezman	Marîfet, huner, qudret	Şagirtên Olê Kesê suym	Nivîskar û siyasetmedarê li wêne	Sê tîpên gotîna „rîdar“	Nexweşiya xwinê, kêmxwinî
					Bi zîmanê tib ê, mîz, ava bi mîkrop		
Ji Polonîyan re tê gotin			Teyrikek xweşik, navêkî jinan				Ewlekarî, aminî
Firêze, nişan, şop, emel				Vexwarînek bi alkol	Pêxemberê yekem, bavê mirovatiyê		
			Lêmana Otobos yan Trênê	Bi kesekî yan tişteki ve girêdayî		Notayek	
Avadanî, lêkirin	Zik, çerm	Sedem, bûyer, ger Taze, ne kevîn			Li gor baweriya olî insanên ku nayên dîtin		Xeşmî, cahill, paşdemayîn
				Qewmê Hindû-Ewrûpiyan		Yan, yan jî Agir, namûs	
Derba eskerî, hikmê eskerî		Kûsiyê nav avê			Destnîşan kirina tişteki		
Ser û çav		Plaka Îspanya					
			Torbe, çewalê biçûk	Çavsor, dîn û har, navêkî zilaman	Vekirî, eskere Dilxweş, bikêf		
						Gotina qebûlnekirinê, neyînî	Pê por tê rastkirin Xwarina heywanan
			Tim, gir, ciyê bilind, sirt				
			Dewletek cîran			Zindî, jîndar, geş	
			Serê sibê, seveg				
					Mirovî, insanî, beşerî		

7 dijminên bedewiyê

Dema ku hûn sibehê ji xew radibin û li mirêkê dinerin, çermê we westiyayî, bi qermîçonk û bi pizik xuya dike? Ev pirs-girêk çima derdikevin û sedemê derketina wan çiyê?

1. Cixare û alkohol

Ev herdu tişt jî jehrê berdidin bedena mirov û çermêkî dalqiyayî û qermîçî li pey xwe dihêlin. Cixare, di heman demê de, qermîçonkên derdora dev jî kûr dike.

2. Kêmxewî

Heger mirov dereng raketibe, roja din ew yek di westabûna çermê mirov de diyar dibe. Çermê serçavê mirov dikeve rengêkî din. Heger hûn nikaribin têr rakevin, dema hûn hişyar bûn bi hinek liv-baziyan bandora wê ya li ser çermê xwe sivik bikin. Ava cemidî li ser çavê xwe kin û bihêlin ku xwîna çermê we baş tevbigere. Her wiha, hûn dikarin bi riya krêmekê jî xet û qermîçonkên sivik yên ku ji bêxewiyê mane veşêrin.

3. Raketina tevî mekyajê

Mekyaj çavikên çerm digre û nahêle ku toksîn werin avêtin. Mekyaja çavan, dikare êvaran bibe sedema elemgirtina çavan jî.

4. Lîstina bi pizikan

Ew zirarê dide çerm. Her wiha dibe sedema belavbûna kêmê û pirs-girêk mezintir dibe. Tucaran bi pizikên xwe nelîzin. Melhemeke antiseptîk di ser pizikan bidin.

5. Firkandin û firçekirina çerm

Ji bo paqijkirina çermê mirî yê serçavan, dibe ku hûn hinek bodra û krêmen ku li dikanan tên firotin bikar binin. Lê ji bîr nekin ku ew bodra û krêm gelek caran ji bo çermê serçavan giran in. Çermê we çawa dibe, bela bibe bi nazikî pê re bidin û bistînin.

6. Şuştina bi ava germ

Serê xwe tucaran bi ava kelandî neşon. Germaya zêde, çerm ziwa dike û ziyane dide bingeha wî.

7. Xwarin û vexwarina şaş

Heger hûn guh nedin xwarin û vexwarina xwe, wê çermê we nikaribe mewadên pêwîst ji bo xwedikirina xwe hilgire. Divê hûn xwe ji tîrêjen rojê jî biparêzin.

Bêhna ku ji bo Xwedayan hat pêşkêşkirin: Parfûm

PK - Derxistina cewherên bêhnên xwezayî û şûşekirina wan, xwe digihîne berî 5 hezar sal. Gotina parfûm, ji "per fumum" a Latîni çêbûye ku tê wateya "bi temami firokber". Di zemanê berê de, bêhnên xweş bi tenê ji bo Xwedayan bûn û di pe-restgehan de ji Xwedayan re dihatin pêşkêşkirin. Li Misrê ew ji bo Xwedaya Rojê Ra dihatin pêşkêşkirin. Ew bêhnên ayînen olî, piştê ji aliyê jinan ve hatin bikaranîn. Li Yûnana berê, jinan ji bo jirêderxistina mêran serî li bêhnên dane.

Bêhnweşî ne bi tenê daxwaza jina ye, ew berî sedsalan ji aliyê gelek mîrên bi bandor ve jî hatiyê bikaranîn. Îskenderê Mezin, Sezar, Hannîbal, Cengîz Xan û gelek fermandarên mîna wan, dema ku bajarek bi dest dixistin, bêyî ku xwe berdin nava kolanên bajar, parfûm di xwe didan. Jixwe tê zanîn ku Napolyon qîmetekî mezin dida bêhnweşiyê. Marie-Antoinette jî bêhtir bêhnên sivik yên gul û beybûnan di xwe dida.

Parfûma modern ya ku em nas dikin, cara yekemîn di sala 1370î de bi têkelkirina dohnên bi bêhn û alkoholê hat çêkirin. Ew ji alkoholl, biberiyê û ava gulan hatibû çêkirin û navê wê "Ava Hungari" bû. Tê gotin ku wê demê Şahbanûya Hungarya Elisabeth von Ungarn êdî pîr dibû û ew bêhn ji bo parastina bedewiya wê hatibû çêkirin.

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

- Tel.: (069) 68 30 73
- Mobile.: (0171) 9 30 41 26
- Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.
Konto-No.: 250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7, 60329 Frankfurt am Main

Kurdistan Airlines طیاران کوردستان

✓ Her Duşem

Ji Frankfurtê di 23:55 an de difire û di 07:20an de digihê Hewlêrê

✓ Her Pêncşem

Frankfurt 06:15 difirê- Hewlêr 07:20 digihê

✓ Cihê Kurdistan Airlines

li Balafirxana Frankfurt am Main Terminal 2 E
Schalter: 957 û 958

zelal

liza GmbH
 Köpenicker Str. 22-25
 D-10997 Berlin
 Tel: (+49) 030 814 927 34
 Fax: (+49) 030 649 184 85
 www.zelal.com
 info@zelal.de

Dilber S. Kılıç

Rewşa Edebiyata Kurdî -3-

Amadekar:
İbrahim Seydo
Aydoğan

Dewama pirs a yekem :

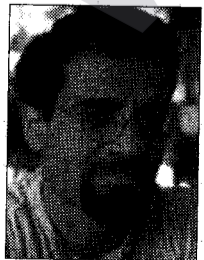

Zana Farqînî:

Digel ku hejmar a berhemên kurdî û nivîskarên ku bi kurdî dinivîsin gelek kêş in û têrê nakin jî, divê mirov hema wisan bêyî paxav berheman çap neke. Divê pîvane û rêgezên (prensîbên) mirov ên weşangeriyê hebin. Hewce ye ku mirov dêhna xwe bide naverok û zimanê berhemê, çawanîya wê û divê mirov nişmî û hilbijêr be. Bi ya min, berhemên ne heja û ji aliyê ziman ve jî bêserûber û sext, dikin ku eşqa mirov a ji xwendinê bişikê. Bi van kirên xwe jî divê mirov nebe sedem ku gel ji xwendina berhemên kurdî sar bibe. Herweha bi berhemên sivik û erzani hewce ye meriv xwîneran (xwendevanên) zivêr neke.

Ji bo weşangeran jî ez dixwazim vê bibêjim. Bi berhemên ku ji aliyê weşanger û weşanxaneyan ve tên çapkirin, mirov dikare di derbarê pîvan, prensîb û feraseta wan de bibe xwedî agahî. Ji ber ku karê meriv dike di heman demê de neynika (eynika) zîhniyeta meriv e.

Pirs 2- Gelo divê di warê edebî de mirov çî hêviyê jî nivîskarên kurd bike? Di warê helwêsta li hember hunerê nivîsê û ya girîng jî li hember zimanê xwe û bikaranîna wî ya di edebiyatê de... li hember jiyanê... li hember xwe... Gelo li gora te helwêsteke nivîskariya kurdî heye?

Hesên Metê:

Nivîskarî karekî îndîviduel e. Karekî welê ye ku pêwîstî bi şîret û go-

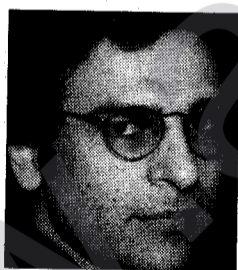
tinan nîne. Ez di wê baweriyê de me ku her nivîskarek xwediyê berpirsiyariya xwe ye, berpirsiyarê peyv û gotinan û nemaze berpirsiyarê nivîsandina xwe ye. Dema ku hay ji vê mîsyona xwe hebe, ev yek ji bo hunerê, ji bo zimên û ji bo wî bi xwe jî dibe meziniyek. Ez bawer dikim ku her nivîskar jî li vê yekê difikire, lê çî qasî pêk tîne, ew êdî tişteki din e.

Rênas Jiyan:

Wek em min li berê jî gotibû divê mirov "têwerbûn"ê jî nivîskaran hêvi bike. Divê nivîskar bikare ji bo peyvekê xwe ser jê bike û dîsa nivîskar divê bikare peyvekê ji xwe re ser jê bike; divê bikare ji bo zimanê xwe "qûnek"tiyê jî bike, herweha divê dîsa bikare zimanê xwe ji xwe re bike "qah-pik" jî. Ango divê bikare zimanê wî, wî tîr; û ew jî zimanê xwe tîr bike.

Berî hertiştî heger ew hunermend-edebiyatvan be divê "bahlûtiya hunerî" û "şelahiya serdestan" neke, bi çend peyvên xwe yê şikestî û qedexekirî bi qasî ku tiliya xwe bikare di çavên serdestê xwe de rake baş biafirîne, divê qîma xwe bi rûniştina li nav şekalên serdestê xwe neyne.

Helîm Yûsiv:

Mirov nikare bi awayekî giştî hê m û derdorên nivîskariya kurdî tawanbar bike yan jî neke. Nivîskarî mijareke takekane ye. Her nivîskarek bi tena serê xwe cîhanek e, serboriyeke serbixwe ye. Ji lewre helwêst û rûdanên nivîskariyê di jiyandê de jî nivîskarekî/ê heta bi nivîskarekî/e din ve tên guhertin. Di vê rewşa kambax de, ku zimanê kurdî li hember qedexekirinê di ber xwe de dide, biryargirtina nivîsandina bi kurdî helwesteke cihê rêzê ye. Hêviya ku mirov ji nivîskariya kurdî dike berî her tiştî ew e ku karîbe vî zimanê şêrin biparêze û di riya afirandinê re wî bajo ber asoyên berfireh yê jiyana hemdem. Barê nivîskarê kurd jî ji barê nivîskarê zimanekî din girantir e, ji ber ku erkên zêdetir jê têne

xwestin. Baweriya min jî ew e ku erkê her nivîskarekî/e kurd ê yekemîn ewe ku baş binivîsîne, yan bi gotineke din, xweşik binivîsîne.

Tengezarê Marîni:

Ji hêla sincî "exlaqî" ve, pêdiviya nivîskêr e ku bixwaze pirtûkekê çap bike, ji xwe

bipirse, aya ew jî alavên xwe bawer e? Aya dixwaze bi rastî xizmeta ziman û toreya kurdî û nivîsina bi kurdî bike? Aya amade ye, pirtûka ku bixwaze biweşîne, bide ber rexneyeke zanistî, çî ji hêla wî ve be, yan jî ji hêla derdorên wî be ku jî pişeyê nivîsînê têdighêrin?

Ji hêla din ve, ev karê herî sereke yê weşanxaneyan e, ko mebesta wan pêşvebirinê tore û nivîsina kurdî be, bêyî ku berjewendiyên xwe jî tîk bibin.

Raste, pêdiviya ku weşanxane berjewendiyên xwe li ber çavan deyne û bi şeweyekî baş bazara xwe bike, lê ne li ser hesabê asta bedewî û huneriya nivîsînê.

Kawa Nemir:

Ruhê nivîskariya kurdî bê terbiye ye! (Bêguman bi tenê çend nav ne tê de!) Vêca ez di vir

de destnîşaneke jî serê xwe mezintir nakim, ji ber ku di serê min de giranî û zelaliya Mêjûya Edebiyata Kurdî û Dinyayê heye. Nasnameya sexte ya bi navê nivîskarê/a kurdî riya xwe bi ser taxa jî zû ve hilweşiyayî ya romantîzmeke polîtîk xistiye û ev romantîzma ku ez dikarim -heke were xwestin- behs bikim ne romantîzm û her wiha bohemiizma Beaudelaire û Swinburne ya bingehbajar e. (Ango nikare zêde tişteki çareser bike.) Sedema sereke ya vê yekê, NEXWENDIN E! (Ez behsa xwendina ku hinekên dixwînin û xwe pê wînda dikin jî nakim!) Ez behsa xwendina birêkûpêk û armançbabet dikim, behsa peydakirin û bicîhanîna pêdiviyên sermîyanê rewşenbîriyê dikim.

Peydakirina hêzeke rewşenbîrî û bi duristî bikaranîna wê hêz û şiyane bo berjewendiyê hemû hebûn û heyînen ramana avakirina Kurdistanê, bi tenê bi xebateke takekesî ya berdewam dikare bi ser bikeve.

Riya ku Ezra Pound dabû ber xwe, bêguman, riyeke şaş bû, ji ber ku ew bi awayekî eşkere faşîst bû, lêbelê ji ber ku hemû xebata xwe li ser mîrateyên hemû şaristaniyên mirî û zindî damezirandibû, îro tevî hemû nasnameya xwe ya şaş û xeternak şayani behsê ye.

Vêca, gelo bi vê qelzebazara nivîskariya kurdî ya ku ne tu bazar e, bi vî rezê ku « berê ne tu rez bû terezê jî lê xist », gelo em ê çawa bikarin qala helwest(ên) nivîskariya kurdî bikin?

Ê min, min di têgihîştina xwe ya dîrokî de ji sedî nodî kesên ku bi kurmancî dinivîsin ji deftera xwe avêtiye. Ji ber ku min hemû deftera xwe ya xebatê li ser bilindkirina zimanê kurdî û gihandina wê ya bo asta gerdûnî durist kiriye.

Samî Berbang:

Serê pêşin divê nivîskar karê ku dikin cidî bigirin. Bo nîm û ne

di warê de zimên de bandora nivîskaran li ser mirovan heye. Hinek pîvan bi xwendina pirtûkan cihê xwe di nava civakê de digirin. Lewre jî divê ew rêz û rêçikên rast li nava gel belav bikin, ne yê şaş. Li hemberî zimanê kurdî, li hemberî gel bi xwe jî hinek peywîrên nivîskaran hene. Heke dilê me bi zimanê neşewite, em pûte û bayexê nedin zimanê xwe, nexwe pêwîst nake ku em wî zimanî bi kar bînin. Li aliyê din statûya zimanê me bi berhemên ku bi vî zimanî hatine hilberandin bilind dibe, evîna zimanê kurdî bi van berheman dikeve dilê mirovan. Lewre jî nivîskar mecbûr in ku li gorî vê berpirsiya xwe tev bigerin. Dema ku me nivîsand, divê em rewşa gel, hêvi û daxwazên gel jî li ber çavan bigirin.

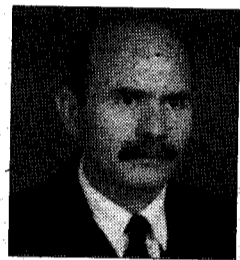

Lokman Polat:

Di warê edebî de hêvi nivîskarên kurdî yê ne. Bi taybetî jî nivîskarên

nû yê ku li welêt dijîn û bi kurdî dinivîsin hêviya edebiyata kurdî ne. Yê ku bi kurdî dinivîsin dikarin edebiyata kurdî bi pêş ve bixin, dewlemend bikin û li gora şertûşûtên demê û rewşa gel û konjuktura

cîhanê edebiyata kurdî nûjen bikin, bi stîlên nû bikemilînin. Nivîskarên ku bi teknîkên cuda û stîlên nû berhemên xwe diafirînin, reneke modern didin edebiyata kurdî û weke gulên rengoreng edebiyata kurdî dixemilînin. Wek mînak; berhema edebî ya bi navê "Leyla Figaro" ya İbrahim Seydo Aydoğan, helbestên Rênas Jiyan û kurteçîrokên Ronî War di edebiyata kurdî de şeweyên stîlên nû ne û edebiyata kurdî ya nivîskî dewlemend dikin. Huner û dewlemendiya zimanê kurdî xwe di berhemên edebî yê kurdî de dide xuyakirin.

Berken Bereh:

Ji ber ku kurdî gav bi gav ber bi kamîlbûna netewebûyî nê

dimeşe bareke giran dikeve ser milê nivîskaran. Em baş dizanin ku ziman hêmaneke binêgîn a netewebûyî ye. Wê jî nîşaneyê kamîlbûn, xweşikî û bedewiya wî zimanî ye. Lewre wê jî de qonaxê de wek neynikekê ye. Çiroka paşeroj, niha û pêşeroja wî neteweyî vedibêje. Divê estetîzmeke kurdewarî bête avakirin da ev ruh û kesayetiya tîkçûyî jî holê rabe û li ser wê estetîzma nûh, civakeke kurdewar û xwedî hişmediyê zelal û gewre bilind bibe. Vêca ger bi van pîvanan em bala xwe bidine nivîskarên me û berhemên wan ka em çî dibînin;

Wek min li jor jî got berhemên ta îro hatine berdestê me (çend ne tê de) mixabin mirov nikare wek berhemine wêjeyî bihesibîne. Lewre gelek jî van nivîskaran beriya ku hay ji wêjê û hunera afirandinê hebin, dest bi nivîskariyê kiriye. Xwendinê wan bi giştî bi zimanekî din bûye. Di jiyana xwe ya rojane de bi zimanekî din dijîn, anga zimanê berhema wan tenê dema dinivîsin dibe perçeyek jiyana wan. Poetikayeke wan a bi rêk û pêk tune ye. Ne xwedî filsefeyekê ne. Li hember bûyer û qewimînen xweza û civakê an wek sofîyekî difikirin an jî qet bala wan nakişîne. Li hemberî xwe ne durist in. A dilê xwe nakin û nabêjin. Bi kurtasî di her warî de kesayetiyan tîkçûyî ne, ji ber van sedeman bi giştî em nikarin hêviya teqînekê jî wan bikin.

Serekî kurdistan: Gereka endamî kabîne hukmat yan wezîrtî bikerî yan zi tîcaret, her di piya nêbenî

Selaheddîn - 21î Çile de serekî kurdistan kombiyayîşî yewbiyayîşî her di hukmatanî kurdistan de qisêkerd. Mesûd Barzanî verî xêrameyîş da piyerê mêmnanan û ê kesan ke yewbiyayîşî her di hukmatan de kedê xo esta, ci re spas kerd. Mesûd Barzanî eger yew roj menfaati netewî û menfaati parti û grûban biyerî verba ciye, ez bawerkena ke Partî û Yekîtî menfaati netewî esas bigerî va û qisêkerdişî xo îna rûmna: „Ez wazena îta de hêna qurbananî şerî bênatê parti û Yekîtî biyarî xo vîr, gereka ma nê çiyani pîsan xo vîr bikerî. Ez hêna huzurî şima de malbatanî înan re ozirî xo wazena. Ez îta de serekwezîr û cagirotê ey ra rica kena ke wa wezîrtî hukmat tercihî xo bikerî. Wezîrtî hukmat gereka yan tîcaret bikerî, yan zi wezîrtîye, nê her di kar piya nêbenî. Gereka hukmat de

desthilatdarî biyero-barkerdiş, gereka kar û barî hukmat şefaf bo û her çî gorî yasayan rayer

ra şuero“. Mesûd Barzanî derheqî kêm-netewanî kurdistan de zi birayî

ma ê kildân, aşûr û tirkiman, kurdistan de waharî piyerê heqanî xo ê insanî û netewî yî, va.

Isvîçre de panelî “Elewiye û nasnama kurd ê netewî”

Basel- 21 û 22î Çile de bajaranî İsvîçre Basel û Solothorn de bi nameyî “Elewiye û nasnama kurd ê netewî” panelî viraziyay.

Nê panelî ke Hewlêdayîşî gelê kurdistan ê İsvîçre hedre kerdib nuştox Mehmed Bayrak sey qisêkerdax hedre bi.

Mehmed Bayrak no qisêkerdişî xo de ruenayîşî cumhuriyet de alaqayanî kurdan û Mustafa Kemal ser vindert. Mehmed Bayrak awankerdişî cumhuriyeta ver Mustafa Kemal soz da kurdan ke kurd zi ortaxî cumhuriyet bî, la cuwa pey kurd xapnay va û qisêkerdişî xo îna rumna: “Kemalistan Lozan de kurdistan kerd parçe. Nayê ser kurdan 1925 de seredaritwe. DT no serewedartiş sey yew hereketa pêdmen-dî nişan da û waşt ke hetî ey ê netewî binimno. O roj ra nat înkâr kerdişî kurdan, zîwan û kulturî kurdan ser zilm û zîwar ho rumeno. DT waşt ke elewiyan zi bikero hacetî na politika. Dewlet yew per ra zilm kena elewiyan, elewiyanî kurdan qirkena, per bîn ra zi kurdî elewî û sunî ardî tiye ver, waşt înan bido yewbînan kiştîş”.

Qismî didin ê panel de Mehmed Bayrak persî gueshdaran cewab kerdi.

KÛRT-KAV Komara Mahabad ser yew semîner viraşt

İstanbul - Weqfê kultur û cigêrayîşanî Kurdî (KÛRT-KAV) 22Çile de banî xo de awankerdişî Komara Mahabadê a Kurd ser yew semîner kerd hedre.

Semîner sehet 13.00 de bi qisêkerdişî serekî KÛRT-KAV Mehmet Celal Baykara dest ci kerd. Baykara bi kilmkî awankerdişî û riciyayîşî Komara Mahabad ser agahdarî da mêmnanan û Prof. Dr. Ebas Weli da sinasnayîş. Bacê awankerdişî Komara Mahabad ser yew slayt amê nişandayîş. Na slayt Uzeyir Avcî hedre kerdib.

Nişandayîşî na slayta pey Prof. Dr. Ebas Weli dest bi qisêkerdişî kerd. Ebas

Weli qismî yewin ê qisêkerdişî xo de awankerdişî û riciyayîşî Komara mahabad, halî aborî û siyasi ê o wext, alaqayanî yewbiyayê sovyet, amerika û brîtanya, alaqayanî Qadi Mihemed û aşîretanî kurdan û Mala Mistefa Barzanî, alaqayanî kurdan û azeriyan ser agahdarî da hedreyan. Qismî didin ê semînerde zi Ebas Weli persî gueshdaran cewab kerdi.

Na semînerê serrê 60. ê awankerdişî Komara Mahabad 4 sehet rumit. Ebas Weli na semîner de nê tenê Komara Mahabad ser halî siyasi ê îran û iraq ser zi agahdarî da.

Selim Çürükkaya

Tanju Çawiş

Hey vûnî Tanju Çawiş veradiyawo. Şima zûn ke Tanju Çawiş gulê kerdî kurdañ ser ra, yew kurd merd, di tenî zi biy darbicê. Wext ke embazî Tanju Çawiş bomba eşî dikananî Şemzînanîjan, şarî Şemzînan dest na erebê qetilkaran ser û xeber dey savcî.

Wext ke savcî ame verî erebî, nê Tanju Çawiş o-wext gulê kerdî insanan ser ra. Ey waşt ke kaxitanî zerrê erebî bixelisno. La o neşka nê kaxitan bixelisno, o têpişiya, kot hepîsxane.

Tanju yew merdim kiştîb û deheb zi kerdîb darbice. Eger yewna insan no suc bikerdiyen, ganî o hîris şeş seri hepîsxane de bimendiye. La o çawîşîb û kird kiştîb, kird kerdîb darbice. Naye ra o hîrê aşm hepîsxane de mend û veradiya.

Ebukatanî zanayan û demokratan vatîyen, „Qanun ver de piyerê insana sey ciye yê”.

Na meselayî Tanju Çawiş de ma diy ke qanûn ver de insan sey ciye niy.

Ez mereq kena, eceba Tanju yew tirk bikiştîyen, yew îngilîz bikiştîyen, yew fransîz bikiştîyen; o hûnc hîrê aşm hepîsxane de mendiyen?

Ma îngilîzî, fransîzî û tirkî caverd. Ey kutikî yew doletî bikiştîyen, deheb pişingî yew doletî darbice kerdiyen, wilay û bilay qanûn tirkan o çawîşey ra eşîyen. O çend ser ze hepîsxane ra neveciyen.

Ma ganî hin fehm biker ke çimanî eskeranî tirkan de ma kird, kutik ra, pişing ra hêna biye qîmet î.

Heta ma na fehm nekerd, hama çawîşî zaf ma kişenî.

Bakurî kurdistan de rayerî bênatê bajaran qeriyayî

Çolig - Heftêkî vuyert bakurî kurdistan de zaf vor varay û no rid ra bênatê bajaran de rayerî qeriyay.

Rid vor ra rayerî Çolig- Erzîrum û rayerî Çolig - Diyarbekîr qeriyayî. Nayê ser Çolig de firmayanî otobusan tatil kerd û otobus qerajî Çolig de amê piyesser.

Per bîn ra rid vor Diyarbekîr de rayerî zerrê bajar zîgeriyay, la karkeranî belediya hêver rayerî akerdî û cuwa pey zi kiştî rayeran kerdî pak.

Kilmxoberî

Heyatî Mistefa Barzanî beno film

Hewler - Nêzdi re heyatî sereko nemir Mistefa Barzanî beno film û Omer Şerîf rolî Barzanî kaykeno.

Dawetî hukmatî kurdistan ser heftekû vîyert rejîsori kurd Elî Bedirxan misir ra şî kurdistan. Elî Bedirxan semedî ûntîşî filmê Mistefa Barzanî şî kurdistan.

Elî Bedirxan Hewler de kombiyayîşî çapamenî de va, ez wazena na film bi ardîmî sînemayê Misir û Hollywood virazî. İhtîmalî girdo ke na film de rolî Barzanî Omer Şerîf kaybikero.

Elî Bedirxan va, ez wazena bi na film xebat, tekoşîn û heyatî Mala Mistefa Barzanî derbaz sînema bikerî û no qede şarî kurd bidî dinya sinasnayîş. Na film de kaykerdoxî kurd zi ca bigerî.

Elî Bedirxan Sellaheadîn de sereki kurdistan Mesûd Barzanî zi ziyaret kerd û inan piya sohbet kerd.

Partiyânî kurdistan rojawan vatê xo kerd yew

Rêxistinî partiyânî kurdistan rojawan ê ewropa bajarî almanya Dortmund de amê piyehet û vatê xo kerd yew ke ewropa de piya kar û xebat bikerî.

Gor agahdariye pelkeyî ê EFRÎN nê partiyânî cêrin vatê xo kerd yew ke ewropa de semedî doza kurd û rojawayî kurdistan piya bixebitî.

1- Partiya Yekîtîya Demokrata Kurd li Sûriyê

2- Partiya Azadiya Kurd li Sûriyê

3- Partiya Demokrata Kurd a Sûri

4- Partiya Yekîtîya Kurd li Sûriyê

5- Partiya Demokrata Kurd li Sûriyê (Partî)

6- Partiya Demokrata pêşverû a Kurd li Sûriyê

7- Partiya Demokrata Kurd li Sûriyê /Partî/

8- Partiya Çep a Kurd li Sûriyê

Yaşar Kemal û Gunter Grass şinî kurdistan

Yewbiyayê Nuştoxanî Kurd ê Hewler romana kurdî ser Hewler de yew semînar keno hedre. Semedî na semînar nuştox Yaşar Kemal û waharî xelatê Nobel ê edebiyat Gunter Grass amê dawet kerdiş.

Gorî xeberê rojnameyî Xebat sereki liqê Hewler ê Yewbiyayê Nuştoxanî Kurd Saħdulla Perûş yew wexto nêzdi de Hewler de romana kurdî ser yew semînar yena hedre kerdiş. Semedî na semînera zaf nuştox, rexnewan û romannuştoxî meşhur amê dawet kerdiş.

SSPE û Demoxrafî...

C.Zerduşt Pîranij

Tirkîya, teber ra senî asena ez rind nêzono.. Labelê ez zano ke xebra şîma, mesela "gribê/nêweşî da milçikan ra, M.Ali Ağcay - Gladîyoy ra, tetikçyanê Şemdînî û İmralî ra esta. Û şîma zî zanê ki cephe İmralî de çiyêdo newe çiniyo...

Ez nê bahsan ser o nêvîndeno. Xo ra mêrdimê pisporî nînan ser o vîndenê.

Êdê mi yewna pers û şifey mi esto, ez wazeno nê pers û şifey xo şîma reydi bariko. Mesela ez xo bi xo vano, 'eci-ba çirê Tirkîya de çi nêweşîya xirabi vejîyo verê verikan kurdî nêweş benê û badî zî gelek mêrdimî mîrenê? Mesela en peynî ina nêweşî da milçikan/kergan ra zî çirê ancî gedegudey/domanê Kurdan merdî?.. (Hêla Fatma, qet çimandê mi ver ra nêsona... Ancî gedey Koçyîgitan..)

Mesela no daponcês serrî yo ki Tirkîya-Kurdistanî de yew nêweşî esta, en vêşî zî kurdîstandê... Vatişan gore sewbî cayandi zî esta, labelê qet sey kurdîstanî nîya... Pisporî vanê: "Na nêweşî ra hema hema xêlas çiniyo. Tay itatîstîkan gore xelas, se ra di-hîrê (%2-3) yo..." Sebebê na nêweşî, yew doz aşîya sorincî ("kizamik")ya. Pisporan gore, wexto ki, gedey sorincî vejenê

mezgê inan de mikrop maneno, eke herûnda yew dozi de di doza aşî bibo se-ino mikrop mîreno. Sewbî hewa ay mikrop nêmireno û şeş-hewt serrî ra pey hewna aktif beno û na ray ne dari, ne zî tedewî kar nêkeno û mergî ra vêşer rayir nêmaneno...

Namey ina nêweşî Sebakut Sklerozan Panensefalit (SSPE) o.

Ay demey maxduranê ina nêweşî ina nêweşî İstenbul di yew kombiyayîş viraşt û wazenê nê problemî ser o yew komel saz bikê. (No kombiyayîşê inan medya

di zaf zî ca nêgirot, çimki maxdurî, wazenê Huqmatî/Wezaretê Weşîyey bidê mahkema...) Mi zî no kombiyayîş temaşekerd... Mi diyî ki (hiştê mi gore), maxdurê ina nêweşî ra se ra hewtay-heştay (%70-80).. gedey kurdan bîy... Diyarbekir ra, Batman ra, Mêrdîn ra, Çewlig ra û sew bîna wilayetanê kurdîstanî ra... Tek-tûk gedey tirkan zî bîy. Şîma nêzono, labelê no rewş mi rê zaf manidar ame...

Ma zonê ki, MGK û sew bîna sazîyê T.C. û nuştoxê faşîstî (sey Ümit Özdağî, sey Emîn Çölaşanî, sey Gündüz

Aktanî..) nûfîstê kurdan ra qet weş nîyo... Kam çi zano belkî zi hewniyay hindasî qetliaman reydi kurdî nêqedişîyê û şertandê eyroy reyda ne sey qetliamê Dêrsimî, ne sey Zilanî.. ne Şêx Seidî, ne zî sey Saddamî yew qet qirim mumqun nîyo, coka anasar yew rayir cerribenê... Malûm, Osmanîyan di kayî zaf î... Bewnî mesela faşîst Gündüz Aktan, vano: "Wa kurdî tirkîya ra şorê-kurdîstanê Başur(İraqî) û wa tirkmenî zî bêrê tirkîya/kurdîstan..." To di vanê ya: Koy ra yenê, wayirê rezî teber kenê. A mesela ya.. Dêmeg no rayir zî mumkun nêaseno ki, maneno yewna rayir. O zî politîka ya sînsî...

Eylesa ma dewlet ra persê: Çirê kurdîstanî di hindasî nêweşî SSPE estî? Tay vatişan gore, ina gamî maxdurê ina nêweşî ra ina gamî (ayê ki zaniyênê, çimki zafî hema ferqinde nîyo, ina nêweşî nêzanê..) dades-daponcês hinzar ten gedê esto. Kî ters o yo ki aver di nê humarey hîniya vêşî bê.. Ma persê: Çirê -wextî ra ikazdê pisporan raxmen- nê gedey herunda di dozî aşî ra yew doz aşî bîy?! Dewlet, çirê raşt raşt wayirê inî gedan nêweşîyena û pêrin tespît nêkena?! 'Eses derdê şîma demoxrafî nêbo?!..

Parlementoyî kurdistan yewbiyayîşî her di îdareyan mohr kerd

Selaheddîn - 21 Çile de Parlementoyî Kurdistan yewbiyayîşî wîrd hukmatan mohr kerd. No kombiyayîşî piya ameyîşî PDK û YNK ê yewkerdişî her di hukmatan

de Mesûd Barzanî û Celal Taleba, konsolosî amerikayê Zalmay Xelîlzad, konsolosî britanyayê, çend konsolosî dewletanî binan û serekwezîrî kahan ê iraq Eyad Elawî,

wezîrî karanî tebêr Hişyar Zêbarî û zaf kesî bîn zi hedre bî.

No kombiyayîş de semedî ruenayîşî hukmato yewbiyayê kesî wazîfe nêgirot. 24î

Çile de parlementoyî kurdistan qanûnî serekîyê û serekwezîrtîye bedilna. Gorî no qanûno neweya yew cagîrotê serekî kurdistan û yew zi cagîrotê serekwezîrî kurdistan beno. Yew qîsmî desthilatdariye wîrd serekan cagîrotê inan bîgerî. Nê her di cagîrotê zi gerekî YNK ra bî.

Heta 2007 serekwezîr PDK re û ardîmci ey û serek parlementer zi YNK ra beno. No hukmato newe de 4 warî îdarê merkezî heta yew serr bi di wezîrtîye bîyerî îdare kerdiş. Nê wezîrtîye edalet, peşmergetî, karanî zerrî û maliye yê. Nê çêher wezîrtîyan de sey nîka hem îdarê Silemaniye, him ê Hewler bibo, la inan ser zi yew wezîrtîye merkezî bibo.

Yew biyayîşî her di hukmatan hêna zaf kêfî şarî heremanî Kerkûk, Xaneqîn û Şingar ard.

رۆژنامه گهری نوێ له عێراقدا و سوودبینین له ئەزموونی رۆژئاوا

له دوو ئیواره کۆری مهلبهندی کولتوری کوردی دانهاخ

له کۆره که بپرسین نارهزکی بابهت کانتان له چ تهریک تهوین. بهرێز نزار جاف جیگری سهرنوسه ههفتهنامهی پهيامی کورد له ئەلمانیا له وهلامدا ووتی:

ئهوهی ئەمڕۆ ئەمۆج تیشکی بخهسه سهر، کارێگهری ئەزموونی راگه یانندن کورد له سهر راگه یانندن عێراقی، ههلبهته من ههول ئهیهم لهم بابهتدا، زیاتر ئەزموونی راگه یانندن کوردی به پزوه تیف ههلسهنگینم به دیارهیهکی شارستانی پیشان بدهم له رووی ئهوهی که زۆر بنه مای شارستانی خستۆته رو و پابهندی بووه، بۆ نمونه مهسهلهی مافی مرۆف و سهر بهستی ئافرهت و کۆمه لگای مه دهنی و ههروهها دیموکراتیزه کردنی ئەمانه هه مۆوی ههول ئەدهم تیشکی بخهسه سهر. ههروهها له وهلامدا بهرێز سهر دار عهبدولکریم رۆژنامهوانی کورد و دانیشتووی هه لندا ووتی:

باسه کهم به ناوی کۆماری فیدرالی عێراق و راگه یانندن و کارێگهری به سهر ئایندهی دیموکراتی ئەم وولاتیه، بابهت کهم دابهشکردووه بۆ چهند تهوهریک، پشینه ی توندوتیژی و کارێگهری به سهر ئایندهی ئازادی رۆژ نامه نووسی و دیموکراتی، کارێگهری فکری عه ره بی سوونه و کارێگهری عێراق، ئایا چۆن ده توانی عێراق ته عوددی و دیموکراتی که ئاینده دابه زری. له عێراقی ئیستادا ده بی به ته وافق بژین، ئەو ته وافقه نه بوونی دیموکراتیهکی راسته قینه ی، ئه وهش کۆمه لیک کیشه مان بۆ دروست ده کات ده بی ریز له هه مۆو پیکهاته کان بگرین بۆ په کترته وهی عێراق که واته ناتوانی راگه یانندنیک و رۆژنانه هه بی و هه مۆو شتی بخه یته روو. ■■■

ئیسماعیل زاھیریش له پرۆگرامدا نه بوو له بری ئه و خانمه دامان نا له بهر ئه وهی دۆستیکی باشی کورده و، رۆژنامه نووسیکی ناو داریشه و به نیسبت کاک سیامه ند به ننا یش خۆم سوپاسی ئەکهم وهکو که سایه تی، خۆم و مه لبه نده که مان که میوانداریمان کرد، جگه له ره زامه ندی ووته شی پشکه ش کرد، بۆ ئیبه ده سه کو تیک گرتگه له کارێکی ئاوا به شدار بی له گه لمان و بیب به ئەندام له کۆنگره که مان و پال پشتی و هاوکاری خۆشی ده بری بۆ سهر خستی کاره که مان. بۆ به شی تری پرسیاره که ش ئەم کۆنگره یه زیاتر په یوه ندی به خۆمه وه هه یه وهک رۆژنامه نووسی، راسته من له ده ره وه کار ده کهم له واته یه له و پێوانه ی که من هه مه له ئازادی رۆژنامه نووسانی عێراقی و کوردستان له ناوه وه نه یان بی به لام هیشتا من هه ر به یوشوه گری دروم، من ئەوانم بلیم سه دی حقه قای کاره کانم له وی بلاوه که مه وه هه مۆو وه ختی که هه ستم کردوه سانسۆر هه یه له سهر نووسی رۆژنامه نووسی من زۆر جار بیستومه ته وه له رۆژنامه نووسه کانی ناوه وه ی عێراق و کوردستان نووسی نه کان به چهند فیلتریکه تی ده بری من ئەوانم بلیم ئەم کاره تا ریزه یه کی کهم هه یه له کوردستان به لام له عێراق بۆ نمونه خۆم په یوه ندیه کی باشم له گه ل نووسه ران رۆژنامه کانیان هه یه به لام هه ندی جار که نووسی یان بۆ ئەنتریم داوای لی بوردن لی ئەکه ن و ئەلین ناتوانین بلاری بکه یته وه له بهر گرووی ئیسلا می و نا ئارامی، ئەگه ر ئه ی سانسۆره هه بی ناتوانی ئه و په یامه ی پته به خه لکی بگه یه نی. پیم وایه نا بی سنوور بۆ کاری رۆژنامه وان هه بی. ههروهها به پێوستمان زانی له هه ردوو نووسه ر و رۆژ نامه نووسی کورد و به شدار

به رامبه ر به کاره کی و گه یانندی به خه لک، پاشان رۆژنامه نووسی عێراقی ئیسماعیل زاھیر سهرنوسه ری رۆژنامه ی سه باح جدی بابه تیک پشکه ش کرد.

بۆ ئەم مه به سه و، زیاتر روون کردنه وه، به پێوستمان زانی ئەم چهند دیداره ساز بکه ی، سه رتا به باشمان زانی له رۆژنامه نووس قینۆس فایه ق بپرسین، وهک جیگری مه لبه نده که و پشکه ری کۆره که، چۆن توانی بهم کاره هه ستی و مه به ستیان چی بوو له کۆکردنه وهی ئەم نووسه رانه؟

له وه لامدا ووتی:

ئیه لیزه مه لبه ندی کولتوری کوردی دانهاخمان هه یه که سالانه چهن دین چالاکی به ئەنجام ئەگه یه نین له م شپوه بابه تانه و، چالاکیه کی له م شپوه یه هه ر وا ئاسان نییه یان مه لبه ندیک رۆشنیهر هه بی و بۆ ئه وه ی چالاکیه کی ئاوا بکه ی، نه خیز گرتگه بزانی تۆ خه لک چۆن کۆنه که پته وه، کێ بانگ ئەکه ی، من پێزی له ته له فیزیزی "الفیحاء" لیان پرسیم بۆ لی تان نووسیوه میوانداری بۆ هه مووان، ئەمه ئاهه نیک نییه هه مۆو خه لک بۆ بچی، بۆ نمونه سهرزیک و کاسبکریک هه زیان له ئاهه نگه، به لام کۆریکی له م شپوه یه فکری و ئەده بی و سیاسی و رۆژ نامه وانێ خه لکی خۆی هه یه، بۆیه پابه ندمان نه کرد به هه ندیک کس ره نگه هه ندیک نووسه ر هه بی من ئەم توانیوه بانگیان بکه م به لام ره نگه خۆی هه ز بکات و بی و بیرو رایش ده بری، من که هه ستم به م کاره، که میک ماندوو بووم، به وهی که کێ کۆیه که مه وه به لام به پتی ئه و په یوه ندیه ی هه مه له گه ل نووسه ران توانیم ئاماده باشی زۆریان وه بریکم به داخه وه ته نها ئافره تیک هه لهن دی نایه که له پرۆگرامدا یه ویش به سهر داران چوه بۆ کوردستان.

ریکخراویکی کوردی سه ره بخۆ، ئه وه چهند سالیکه له پیناوی خه زمه ت کردن به کولتوری کوردی و، ناساندنی دۆزی کورد و کیشه ره واکی به کۆمه لگای هه لهن دی، خه زمه تیک برچا و دیاری هه یه، بۆ ئەم جار هه ش، به هه لیانزانی که ده رفه تیک بۆ ئه و نووسه ر و رۆژنامه وانانه بره خستین له گه ل ئاماده بوواندا ئه و مه سه لانه ی په یوه ستن به دیموکراتیک کردنی گشت بواره کان له عێراقی ئەمڕۆدا.

بۆ هه ر دوو ئیواره کۆره که ش، ئەم بهرێزانه به شدار بوون بۆ پشکه ش کردنی بابه ته کانیان:

- 1- بهرێز ئیلده رت مۆلده ر، رۆژنامه وانێ هه لهن دی، رۆژنامه ی تراو.
- 2- بهرێز مورس شو حیت، لیکۆله ره وه و ئەندام له په یمانگای رۆژه لاتی ناوه راست بۆ لیکۆلی نه وه کانی بواری رۆژنامه گهری له واشنگتن.
- 3- بهرێز نزار جاف، رۆژنامه وانێ کورد، جیگری سهرنوسه ری ههفته نامه ی په یامی کورد له ئەلمانیا.
- 4- بهرێز فازل ره شاد، رۆژنامه وانێ عێراقی.
- 5- بهرێز سهر دار عه بدولکریم، رۆژنامه وانێ کورد و دانیشتووی هه لندا.
- 6- بهرێز عه دنان حه سین ئەحمه د، رۆژنامه وانێ عێراقی، رۆژنامه ی ئەلزه مان.

رۆژی په که می کۆره که ش، له لایه ن رۆژنامه نووس قینۆس فایه قه وه به ناوی مه لبه ندی کولتوری کورد له شاری دانهاخ، به خیره اتنی هه مۆو لایه کی کرد، مه به سستی ئەم دوو ئیواره کۆره ی بۆ میوانه کان روون و ئاشکرا کرد، دواتر بهرێز سیامه ند به ننا بالویزی عێراق وهک میوانیک به و بۆنه وه و ته یه کی پشکه ش کرد نه براره ی راستگویی رۆژنامه نووس له هه لسه بوکو وتی

ساسان ده رویش - هه لندا - مه لبه ندی کولتوری کورد، له شاری دانهاخ هه لندا، دوو ئیواره کۆری له یه ک دانه برایان له هه لنی زانکۆی ئازاد له شاری لاهای، له رۆژانی شه ممه و یه ک شه ممه ی ٢١ و ٢٢/١/٢٠٠٦ ساز کرد، که هه ر دوو رۆژه که له کاتمیز دووی پاش نیوه رۆ تا شه ه و نیوی ئیواره بوون، له ژیر ناو نیسانی رۆژنامه گهری مو ج له عێراقدا و سوود بینین له ئەزموونی رۆژئاوا رۆژنامه گهری هه لندا وهکو نمونه، به ئاماده بوونی بهرێز سیامه ند به ننا بالویزی عێراق له هه لندا و، کۆمه لیک له رۆشنیهران و نووسه رانی ره وه ندی کورد و عه ره ب و هه لهن دی، چهند بابه تیک گرتگیان پشکه ش کرد، که په یوه ست بوون به بواره کانی رۆشنیهری و رۆژنامه وانیه وه له کوردستان و عێراقدا، نووسه رانی به شدار بوو به بابه ته کانیان ئاماره یان به ریگه چاره بۆ ئه و کیشه نه ی که له بواری رۆژنامه گهری عێراقدا ده بینری و، که به ده سته وه ئەنالی تیک کرد و، تیشکیان خسته سهر هه مۆو که مۆکو و ریبه کانی بواری رۆژنامه گهری و ئازادی را ده برین، ئەو قهیرانه ی که نووسه ران پیندا تیده په رن له نه بوونی رۆژنامه ی ئازاد و بواردان بۆ چاپ و چاپه نه یه کانیان که هه مۆو بواره کان له ته وه ری حیز بایه تیدا ره جا و ده کری به سانسۆره وه، به مه ش راگه یانندی عێراقی ناتوانی خۆی له و قهیرانه ده رباز بکات، بۆیه نووسه ران زۆر به راشکاوانه خاله لاوازه کانیان خسته روو له لایه ن ئاماده بووان و نووسه رانی شه وه گفۆگۆی تیزۆ ته سیلیان له سهر کرا. بۆ ئەم بواره و کیشه ی رۆژنامه گهری عێراقی، مه لبه ندی کولتوری کورد له شاری دانهاخ هه لندا، وهک

په یامی کورد ئاماده ی بلاو کردنه وه ی ریکلامه ی بازرگانی و بروسکه ی پیروزیایی و پرسه نامه یه به نر خه یی گونجاو

<p>قوژال ٧.٢٢ تا ٦.٢٢</p> <p>هه ندی جار شت به بی بایه خ ته ماشا ده که یه ت و، شه ه ش له واته یه له ئاینده یه کی نزیکا تووشی گرتت بکات، واقیعیانه ته ماشای شته کان بکه، ژماره ی به خت ١٦.</p>	<p>دوانه (چمک) ٥.٢١ تا ٦.٢١</p> <p>له بواری کاره کتدا ئاگات له خوت بپت و، په له نه که یه ت له بریار داندان، موه ی داهاتوت شتی باشی بۆ تۆ تیدایه ١٨.</p>	<p>گا ٤.٢١ تا ٥.٢٠</p> <p>به ناگابه له هه لس و که وت له گه ل هاو ریکاندان، چونکه ئەگه زێ هه لکه کردنت له م ماوه یه دا زۆره، ژماره ی به خت ٩.</p>	<p>کاو ٢.٢١ تا ٤.٢٠</p> <p>هه لیکه ی باش چاره ریت ده کات تا هه ندی هه له ی رابردووت چاره سه ر بکه یه ت، باری سۆز داریت به ره و باشتر ده زوات، ژماره ی به خت ٢٤.</p>
<p>دوو پشک ١٠.٢٣ تا ١١.٢١</p> <p>هه ی جزه پیره ندیه که له م هه فته یه دا بۆ تۆ باش نییه، به رامبه ره کانتان به ته راوه تی له گه لاتندا راستگۆ نین، ژماره ی به خت ٧.</p>	<p>ته رازو ٩.٢٣ تا ١٠.٢٢</p> <p>فشاره کانی سه رت که مته ره به وه و، هه ندی له گرتته ئالۆزه کانت به م زوانه چاره سه ر ده کړین، ژماره ی به خت ٢٩.</p>	<p>فه ریک ٨.٢٣ تا ٩.٢٢</p> <p>ماوه یه کی نا ئارامه، بۆیه چاکتر وایه خۆرا گریه کاتی بریار داندان لایه نی سۆز داریت به ره و باشتر ده زوات به لام تۆ ئاگات له خوت نییه! ژماره ی به خت ٣٠.</p>	<p>شیر ٧.٢٣ تا ٨.٢٢</p> <p>ئهم ماوه یه تا راده یه ک له باره بۆ ئەنجام دانی هه ندی کاری هه لسه یه رداوت و، چاکتر و اشه پتر بایه خ به دیت به خیزانه کات، ژماره ی به خت ١١.</p>
<p>ته هنگ ٢.٢٠ تا ٢.٢٠</p> <p>هه ندیک له ر سه ختیانه ی له ژیا نندا هه ن کۆتایی به ده ه نیته ت، به لام هیشتا ده میت ئاگات له خوت بپت و، سهر به کۆبه نگ نه یه ت، ژماره ی به خت ٢٢.</p>	<p>سه هل ١.٢٠ تا ٢.١٨</p> <p>هه ل و مه رچیکه سه خت ده ور و به ره که ت ده گرتیه وه و، کارێکی نه که تیف ئی ده کات، له بواری سۆز داریتدا، زۆر نا ئارامیته، ژماره ی به خت ٩.</p>	<p>کیسک ١٢.٢٢ تا ١.١٩</p> <p>په یوستی به یه کیکه، که ده ستی یاره نیته ت بۆ دریز بکاته وه، چونکه ته نها مه ولی خوت بۆ ئه و ئامانجه که وره ی هه ت به س نییه! ژماره ی به خت ١٥.</p>	<p>که وان ١١.٢٢ تا ١٢.٢١</p> <p>بارو دۆخی کار کردنت به ره و باشتر ده چیت، که سانیگ ده ناسیت و سوو تیکه یان لایه ن وه ره کریه ت، ژماره ی به خت ٢٥.</p>

کله ووه ماکانی ههفته

پیشانگای ریکخراوه کانی کۆمەلگەي مەدەنی لە ھەولیری پایتەختی کوردستان

نا/پەرەي کۆمەل-ھۆلی پیشانگا

فراوانبوونی کاری ریکخراوه کانی کۆمەلگەي مەدەنی گوزارشیکن بۆ سیماکانی پیشکەوتن، بەلام ئایا ئاسانکاری بۆ کارەکانی ئەوان ھەیە!؟

بەشیکی لە کار و چالاکییەکانیان نمایش دەکرد و خەلک دیدەنی کار و ئەو پرۆژانەیان دەکرد کە لەوئێستە نمایش کرابوو. یەک لە نامادەبووانی پیشانگا کە لە یەک لە ریکخراوه کانی ھاتوو، لە بارەي ئەم پیشانگایە و دەیکوت: "کردنەوی ئەم جۆرە پیشانگایە ھەولیکە بۆ بەدواداچوون و کاری نوێ".

لەبارەي لایەنیکی دیکەي گرنگیەکانی کردنەوی ئەو پیشانگایە بەشداریکی تر لە ریکخراوه کانی کە خاتوو ھانا بوو، پیتی وابوو کردنەوی ئەم جۆرە پیشانگایانە تەنھا نمایشیک نییە، بەلکە ھەولیکە بۆ دروستکردنی موناھەسە. ئەو موناھەسەییە کە فیزی کاری نویمان دەکات. بۆیە ئەو دووپات لەسەر ئەمە دەکاتەو و دەلیت: "ئەمانە سوودمەندن بۆ کاری نوێ و دەبنە پێوەریکی نوێی بۆ ھێنایە کایەي کار و پرۆژەي نوێ. بە رای من کۆلتوری خۆبەریوەبردن بە راستی لە کاری ریکخراوه ییەو دەستی دەکات و بۆ ئەو مەبەستەش ئەم جۆرە کارانە فیزی ئەو شتەنە دەکات و دواتر دەکەیت ئەم مۆدیلانە بکوێریتەو بۆ دەزگا حکومیەکان. بۆ دەزگاکانی تری کۆمەلگە.. ئێمە ئەگەر حکومەت وەرگیرین بۆ نموونە: ئەگەر وەزارەتیکی بیت کارەکانی خۆی لە پیشانگایەي لەو جۆرەدا نمایش بکات، ئەوا خەلک قیاسی کاری ئەم وەزارەتە دەکات و دەشیت وەزارەتیکی دیکە ناچار بیت موناھەسەي بکات و لەم نێوئەشدا خەلک زیاتر سوودمەند دەبیت و کار نوێ و باشتر دیتە ئاراو. خاتوو ھانا لە لایەنیکی تری پیشانگا کە دوا و لایەنیکی تری پر بایەخی ئەم پیشانگایەي باس کرد و ھەرەھا گوتی: "ئەمە جیا لەوہی دروست بوونی پەییەندییەکان دیتە پێشەو ھەر ئێمە لێرەو ھە ریکخراوه کەمان چەندین

لە چوارچێوہی کار و چالاکییەکانیدا بەرنامەي کۆمەلگەي مەدەنی عێراق لە کوردستان، رۆژی چوار شەممە ۲۰۰۶/۱/۲۵ پیشانگایەي بۆ ریکخراوه کانی کۆمەلگەي مەدەنی لە ھەولیری پایتەختی ھەریسی کوردستان/ لە ھزلی ھزرتی ھەولیر ئەنتەرناشنال کردەو. بەپیتی ئەو پیکەیی لە ھۆلەکاندا بە ریکخراوه کانی درابوو، ھەر یەک لە ریکخراوه کانی

پەيامی کورد- سایتی کوردستان بۆھەوال/ رۆژی ۲۰۰۶/۱/۱۸ لە ناوچەي دووزخورماتووی سەر بە شاری کەرکوک کچیک تەمەن ۱۷ سالان کە قوتابی قونای ئامادەییە، لە بەرامبەر رەفتاری خرابی باوہژنەکەي کە لەگەلیدا خراب بوو، خۆی دەسوتینیت و بەھزی زۆری رۆژی سوتانەکە پەو گیان لە دەست دەدات

چەند کورتە ھەوائیکی کۆمەلایەتی

لەشاری سۆران کچیک تەمەن ۲۲ سال خۆی سوتاند،

لەدووزخورماتووکچیک لە بەرامبەر رەفتاری باوہژنەکەي خۆی سوتاند

پەيامی کورد- سایتی کوردستان بۆھەوال/ لەرۆژی ۲۰۰۶/۱/۱۷ لەشاری سۆران کچیک بەناوی (م.م.ای) تەمەن ۲۲ سالە خۆی سوتاند، لەرۆژانی جەژن و لەبەر زۆری رۆژی سوتانەکەي لەنەخۆشخانە ژیانی لەدەستدا، ھۆی خۆسوتاندنی ئەم کچە بۆکیشەي کۆمەلایەتی دەگەریتەو.

پەيامی کورد- سایتی کوردستان بۆھەوال/ لەرۆژی ۲۰۰۶/۱/۱۸ تەرمی میرد مندالیکی ۱۳ سالان بەناوی (ع.ئە) لەپشت شارۆچکەي حاجیاوا لەلایەن چەند مندالیکەوہ دۆزرایەو، ھەمان سات پولیس ئاگادارکرایەو و لیکۆلینەوہ لە سەر چۆنیەتی روداوەکە دەستیپێ کرد، ناوبراو چەند رۆژیک پیش جەژنی قوربان بیسەرۆشوین بووبوو. پاش کۆژرانی بەدەست بەستراوی دۆزرایەو کە پاش ماوہی چەند فیشەکیک بەسەر جەستەوہ دیاربوو، کەس و کار و خیزانی ئەم قوربانییە رایانگەیاندا کە کیشەیان لەگەل کەسدا نیە کەشیش تاوانبارناکەن.

کۆریکی گەنج خۆی سوتاند

لەحاجیاوا تەرمی میرد مندالیک دۆزرایەو

پەيامی کورد- سایتی کوردستان بۆھەوال/ لەرۆژی ۲۰۰۶/۱/۲۱ لەشاری ھەلەبجەي شەھید، لەگەرەکی (تووه وشک) کۆریک بە ناوی (ف.ج) تەمەن ۱۸ سال خۆی سوتاند، دەستبەجی رەوانەي نەخۆشخانە ي سلیمانی کرا، بە پیتی راپۆرتی پزشکی لە ۱/۷۰ جەستەي سوتاوه و تائیتاش لە ژیر چاودیری پزشکیایە. ھزی خۆسوتاندنی ناوبراو بۆ کیشەي کۆمەلایەتی دەگەریتەو، چونکە برایەکی گەرەتر لەخۆی سەرپەرشتیان دەکات و دیارە پالەپەستۆی زۆری دەروونی خستۆتەسەر ناوبراو.

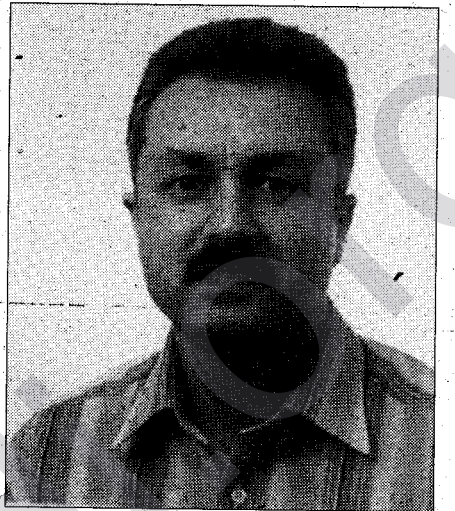
پرسە نامە

بە بۆنەي کۆچی لە ناکاوی جوانە مەرگ "د. نومیئە داوودی" لە لەندن، پرسە و سەرخۆشی خۆمان ئاراستەي خالی خۆشەو یستمان "ئەحمەد داوودی" و ھاوسەرە دل بریندارەکەي خاتوو "خانمە حسینی" لە مەھاباد، دەکەین. لە یزدانی مەزن داواکارین، جوانە مەرگ بە بەھەشتی بەرین شاد بکات و ئاسوودەیییش بە ئێمە و ئێوہ ببەخشیت.

مەنسور سیدقی، پەری سیدقی، حسین بەغشی - بۆن - ئالمانییا

بهره ی تورکمانی عیراقی... ئه مجارهشیان خهرمان بهره گهت

سه روکی کوردستان، دلنیاکه رهوه و زامنی به گگرتنهوهی ئیداره گانه

نيساميل تهنيا . نه لمانيا

له ده کورسی بهره لمانی عیراقی به ده دست بئین "تهوه قسهی واجد شو جاعه دین ای یاریده دهی سکرتری گشتی نه جمعهی تورکمانی عیراق و وه کیلی بزوتنهوهی تورکمانه بیلايه نه گانه، که یه کیکن له حزه کانی ناو بهرهی تورکمانی. ئه داخو یانهی ناوبراو، له چاوپیکه و نته دا هاتوره که روژنامهی "میدیا" له گهلی سازداوه. له لاپه رهوهی ژماره (۲۹)ی روژی ۲۰۰۵/۱۲/۶، بلاوکراوه تهوه. ئه قسانه، یه کمین و دوا قسهی ئه بهره سه ره زو و شل و شوقه نییه، پیشتریش، گه لیک جارن پئیان ویتیر له بهره گیان راکشواوه. له کاتی دروینته شدا، له جیاتی گوله گه نم: (دپرک و زیوان) یان دروینته کردووه. به گوزیهی راگه یاندنه سه ره تابه کانی کومسیونی بالایی هه لیزاردنه کان له عیراقدا، ئه مجارهشیان بهرهی گوزین انیشانه کانیان ته پیکاره و هه واداراکانیشیان، ده سخته رو بوون، هه بر نمونه:

له شاری کهرکوکدا که به قه لای له شکان نه هاتووی خوزانیان ده زانن، ۴۹-۵۱ هه زار دهنگیان هیناوه. که چی هاوپه یمانیهی کوردستان سه ره برای حسین نه کردنی زور بکنه هه لیزاردنیش، ئه وچا زیتیر له ۲۴۰ هه زار دهنگیان هیناوه. له هه ولیزیش، هاوپه یمانیهی ۷۷ هه زار دهنگ و "بهره" ش ۱۴۸۵ دهنگیان هیناوه. ئه مجارهشیان سه ره برای زور ساخته کاری و فروقیل و، به هزی ئه لیکترازانهی که له کوزگه ی بهره دا هاتنه تارواوه و، زور دهسته و گروپ جیا بوونهوه، بهره ش سهنگ و رهنگی کالتر بووهوه و، دهنگه کانیشیان زور له کورتی دا، له هه لیزاردنی پشوو دا، له شاری کهرکوک ۶۳۷۹۱ دهنگ و، له هه ولیزیر ۲۲۸ دهنگ و، له هه موو عیراقیش ۹۳۴۸۰ دهنگیان هینا. له هه لیزاردنی ئه مجاره یاندا، سه ره برای زیتیر خو ئاماده کردن و پروپاگنده بلاوکردنهوه، ئه وچا له کهرکوک ۲۲۷۹۱ دهنگ و، له هه ولیزیش ۸۹۹ دهنگ، که متریان هیناوه. به واتایه کی تر، ئه مجارهشیان، نهک هه ن ناتوانن ۱۰ کورسی بهره لمان به دهستی بهینن، به لکو ده بیت زور مهنوونیش بن گه هه سئ کورسیه کی جارانیان به نسب بیتوه. "بهره"، ئه مجارهشیان و پیش هه لیزاردن، له تهله فزیونه که یاندا، نهک هه ن ته نه ریکلامیان ده کرد، زور به حه ماسه ته وهش، که وا هه ستت ده کرد ئه وانه له بهرهی شه بران، پروپاگندهی هه لیزاردنیان ده کرد. له گه ل ئالای بهره دا، زور به ئاشکرای و چاوقایمی، چه ماوه ره که یان دهنگوت: (..حکه له تورکیا، که سی ترمان نییه... ته نه تورکیا پشت و په نای ئه مه یه.) ئه وهش دهق پیچه وانهی ئه گو تارانهی سه رانی بهره ن، که بز فریودانی خه لک، به تابه تیش عه ره یی سوونته، بلاوی ده که نه وه و، رابده که یه ن، که ئه وان له پئناو بهر زراگرتنی ئالای عیراق و، یه کپارچه یی خا که کی خه بات ده که ن. ئه مجارهشیان، له ولایتی وهکو ئه لمانیا دا، که ره وهندی تورکی تییدا بالاده سته، تورکمانه کانی سه ره به "بهره"، به سه دان هاوولاتی تورکیان ده هینا بز سه ر سنووقه کانی دهنگان، که گوایه ئه وانه (تورکمانی عیراقین!!) هه بر بز نمونه، له شاریکی گه وهی وهک میونشن، ئه ساخته کاریه یان ئاشکرا بوو. سه رپرشنکاران و پولیسی ئه لمانی، توانیان چه ندان تورک ئاشکرا بکن، که دهنگیان

بۆ "بهره" دابوو. له تورکیاش، نهک هه ن تورک میلیه تچه یه کان، به لکو ده ولت ته وای دام و ده زگا و پولیس و فرمانه به ره کانی خستبووه خزمهت "بهره" و، ئه وه نه دیان کارتی ساخته فری دایه ناو سنووقه کان، که نه توانرا دیزه به ده رخنه بکریت. هه ریزیه نوینته رایه تی نیو ده ولته تی چاودیزی هه لیزاردنه کانی عیراق، رایگه یاند که چاودیزه کانیان له بنکه کانی ته سته نبول، پیشیکاری و ساخته کاریه کی یه کجار زوریان ده ست نیشان کردووه و، بزویان ده ره که و توه که زور له دهنگه ران، له جاریک زیتیر دهنگیان داوه. هه ر بزیه، نوینته رایه تی ناوا له کومسیونی بالایی هه لیزاردن ده کات، ریگای گونجاو بز لیکو لینه وه، ئه نجام بدات.

نوینته رایه تی لیستی "هاوپه یمانیهی کوردستان" ییش، "به ره زو گه لالی و عومه ر میرانی"، له ۲۰۰۵/۱۲/۱۷، دا. نامه یه کیان له ژیر ناوینشانی "سکالا"، بز کومسیونی بالایی هه لیزاردنه کانی عیراقی فیدرال نار دووه و، له نامه که یاندا هاتووه. به پپی ئاماره کانی سه فاره تی عیراق و نه ته وه یه کگرتووه کان له تورکیا، ژماره ی هه موو ره وه ندی عیراق ناگاته شه ش هه زار دهنگه ر، که له هه لیزاردنه کانی ۲۰۰۵/۱/۳، ۴۱۷۸ که س دهنگیاندا. له وانه ۳۵۰۰ که سیان دهنگیان به "بهره" دابوو. که چی ئه مجاره ته نه له ته سته نبول ۲۲۸۰۰ دهنگه ر بووه و، "بهره" زیتیر له ۲۲ هه زار دهنگی به ده سته هیناوه. (۱) ساخته کاریه کان ته وه نه زوون و ئاشکران، که هه یج عه قلیک قیوولی نا کات و، ناشتوانریت چاوپوشی لی بکریت. گریمان کورد و هاوپه یمانی کوردستان، حه ز به چاره ی "بهره" نا که ن، ئه ی ناره زابیه کانی لاپه نه عیراقیه کان و نوینته رایه تی چاودیزه کانی نیو ده ولته تی و بالیزی عیراقی چی لی ده که یه؟! ئه وانیش به ئاشکرا ناره زابیه تیه کانیان بلاوکردوه. نووسه ری عیراقی "خالد عه باس" که به چاوی خزی فروقیل و پیشیکاریه کانی بنکه کانی دهنگانی له تورکیا ببنوه و، له "بۆخارست" ی پاپته ختی رۆمانیاوه، سه رنه کانی له ژیر ناوینشانی "حقائق و ارقام... بطلیحیه انتخابت اسطبول" له روژنامه عه ره بییه کاندایا بلاوکردووه. ناوبراو ده لیت: به بر چاوی عادل مورادی سه قیری عیراق له رۆمانیا و، جه یده بره برای سه قیری عیراق له بولگاریا، ده زگا راگه یاندنه کانی تورکیا و شه قاره کانی "بهره"، هیزشیان کردووه سه ره ئه که سانه ی که سه روویان به سه ره عیراقدا گرتووه و، هاتبوون دهنگ. بدهن. بز خوشحالیش تهله فزیونی بولگاری ئه وه دیمه نه ی تو مار کردووه. ئه و کارانه به ئاگاداری و چاوساخی پولیسی تورکیا بووه و، ئه شه قاونته، به گازی فرمیسک رژین هیزشیان کردووه سه ره خه لک و، چه ند برینداریکیش له دهنگه رانی عیراقی، لی که ورتووه. دواتر، برینداریکان، بز چاره سه رکردن، ره وانه ی بۆخارست و سو فیا کراون و، له ویش تهله فزیونی ئه و ولاتانه چاوپیکه و تئیان له گه لدا کردوون (۲).

له ئه نجامی ئه وه هه موو پیشیکاریه یاندا، کومسیونی بالایی هه لیزاردنه کان له عیراق، ناچار بوو، ئه نجامی هه لیزاردنه کان له سئ بنکه ی دهنگان له ته سته نبول پوچهل بکاته وه، چونکه ساخته کاریه کی یه کجار زوریان تییدا کرابوو. ئه م داخو یانه ی کومسیون له ئاژانسه کانی دهنگ و باس و، ما له پری ئه لکترونی "ئیلایف www.elaph.com" له روژی ۲۰۰۶/۱/۵ یشتدا. بلاوکرایه وه. ئه گه ر ئه مجاره "بهره"، به وه هه موو ساخته و فروقیل و پیشیکاریه یاندا، نه توانیت سی کورسی بهره لمان، ده سته به ریکات، دلنیا، ئه نجامی سیاسه ته سه ره زو و ناواقعیه یه کانیان، زیتیر تووشی لیکترازان و پارچه پارچه بوون و ده بن و، ناچار ده بن، به خوزاندا بچه وه و به قه د بهره کی خوزیان بی رابکیشن. ئه و که سانه ی که له سه ر سیاسه ته چه و ته کانیشیان، به ره دوام ده بن، ده بن بهره یه کی (به ی) ان ده رکردن و، له ته سته نبول و ته نه ره وه نووسینه ده که نه وه و، له دووره وه سه بری رو داوه کان ده کن و، ده بنه په راویزیک بز تورکمانه کانی عیراق و، هه یج کاریه که یه کیان له سه ر گوزانکاری و، رو داوه کان نابیت. ■■■

خه سو پیربال - هه ولیزیر

دوا به دوای راگه یاندنی ریکه و تننامه ی نیوان پارتی دیموکراتی کوردستان و یه کیه تی نیشتمانی کوردستان، هه والی یه کخستنه وهی مالی کورد راگه یاندرا، خه لکانیک هه بوون به شیوازی سارد و سلبی جیاوازه وه، له که ناله کان راگه یاندن و یان له ما له ره کانی نیو ته نه رنیت، باس له وه یه کگرتنه وه ده کرد. دیاره پاش ریکه و ته که جه زنی قوزبانی به سه ردا هات و کوزبوونه وهی بهره لمان بز ۲۰۰۶/۱/۱۸ دوا که و ت، خه لکی ته نگاو و بیسه برن بز مه سه له ی په سندنکردن و باسکردنی ریکه و تننامه ی یه کگرتنه وه، بیگومان له واته یه ته ندیک له ولایتانه له دلسوزی و پاکی خوزیانه وه بیت، که به چاوی ره خنه و گو مانه وه بنوا رنه شیوازی ریکه و ته که و له مه ترسی دو باره بوونه وهی ئه زمونه تاله کان بترسن، به چاوی شک و گو مانه وه بنوا رنه مه سه له ی یه کگرتنه وه که، له وانه شه خه لکانیکی زگره ش و دوو روویان تییدا، که تا وه کوو ئیستا داوا و گله بیان له پارته ی یه کیه تی ئه وه بوو که ده بیت زوو پیکین یه کبیرگه نه وه و هه ندیکجاران به نووسین و ئیمزاکردنه وه ده نگیزه کی زوریان په یاده کرد، به لام ئیستا، پاش ئه وهی هه موو لاپه یک پاش گفتو و گوزیه کی دوو روویزی وورد، گه یشتوونه ته ریکه و تئینیکی میژوویی تو مارکراو، هه ندیک که س له که نالی جیا جیا وه به بی نئیسافیه وه باس له یه کگرتنه وهی ئیداره کان ده کن.

لیزه شدا له وانه یه له گه ل ئه و ره خنا نه دا، باشتره باس له ته لته رناتیفی باش و به سوود بکریت، چ بکریت له ئاستی جه ماوه ری و ئاست و رولی رۆشنفکران بز ئه و مه سه له یه؟ پیموایی باشترین، ته لته رناتیف ئه وه یه که هه ول بدریت گوزانکاری به فاکت ئه نجام بدریت، به وهی که له گه ل یه کگرتنه وهی ئیداره کان و به گه ر خستنه وهی بهره لمانی کوردستان و راگه یاندنی کابینه یه کی نوئی حکومتی کوردستان، هه ولی باش و جیدی بدریت بز درووسبکردنی ده سه لاتی چوارم به ته کتیککردنی بهره لمان و به شداریکردنی که ناله کانی راگه یاندن له بهره لمان و حکومتیش، به و مانایه ی که روژنامه و گوزار و که ناله کانی تهله فزیون به شداری سه ره جه م کوزبوونه وه کانی بهره لمان بن، میله ت ئاگاداری ورده کاریه کانی ئه و مه له یه ده دیموکراسیه بیت که ناوی بهره لمانه قوزاغی نوئ به وه ده سته ی ده کات که کابینه یه کی نوئی حکومتی کوردستان ده سته یه کاریبیت و خه لکانی ته کنزکرات و شاره زا کار بگره ده ست و ئیشکاره کانی ولات راپه رینن، ئه و حکومته مان، حکومتیکی شه فاف بیت، چالا کتر بیت و له ئاستی قوزاغه که ماندا بیت، و وه کوو پیشنیاریش، ده کریت بز ئه وهی هاو لاتیان باشتر ئاگادارین له سه ره هه موو ورده کاریه کی ده ولت، قسه که ریکی لئوه شسا وهی فه ریمان هه بیت ده رباره ی هه موو بریاریک و ورده کاریه کانی ژبانی سیاسی و فه رهنگی و کومه لاپه تیمان ئه و قسه که ره ره سمیه روونکردنه وهی هه بیت.

هه ره وها بز هه مان مه به سته شه فیه ت، ده کریت به هاوکاری له گه ل که نالیکی تهله فزیونی کوردستان، راسته وخه هه موو کوزبوونه وه کانی نیو بهره لمان پخش بکریته وه و خه لکی. ئاگادارین له ماهیه تی بابه ته کان و گفتو و گوزکاندا... ئه مرۆکه به بریاری پیکینناتی کابینه یه ی پیتجه م. که کابینه یه کی یه کگرتووی

حکومه تی کوردستانه، میله تی کوردستانی باشوور، پپی ده نیته قوزاغیکی نوئوه، هه موومان ده بیت له و ئاسته بهرزه وه بین.

چینی رۆشنییر و که سایه تیه مه عه نه وی و ریکراوه کانی کومه لگای مه ده نی ده بیت له یه یک بهره دا کار بکن بز درووسبکردنی ده سه لاتی چوارم، ده بیت نه وه کوو ته نه ره خنه ی رووخیتیر و نیکه تیف تووز بده نه سه ر میز و پاشان گزه پانه که چۆلکهن، به لکوو بهره نامه و بیروکی باش و ته لته رناتیفیان هه بیت له درووسبکردنی چۆنیه تی بهره دمگرتن له دوو باره بوونه وهی ئه زمونه تاله کانی رابردو... له جیاتی هه لاتن و میزجیه یان و ره شبینی، هه ول بدهن رۆشنفکر و ده زگا کانی رۆشنییری هه موو شاره کانی پیشنیاریک بز ریکارگرتن له دوو باره بوونه وهی هه له کانی زابردو، نه وه کوو هه ر له ئیستا وه، پیش په سندنکردن ریکه و ته که بکه ونه تیرلیگرتن و به هه ندنه زانیی ئه وه هه موو شه ونخوونیه ی که چه ندین ساله خه لکانیکی زور پیته وه ماندو بوونه.

دیاره لیزه شدا ده بیت هه موو لاپه یانه کان کاری بهره وامیان له پئناو درووسبکردنی متمان و راستگویی و شه فافیه ت بیت و هه موو کاریکیش مرۆف و ولات مه به سته بن، نه وه کوو شیعتارانی تر... له کوزتایشدا، وه کوو وه لامیکیش بز ئه و لایان و که سایه تیانه ی که دوو دلدن و دله راوکی و مه ترسی ئه وه یان هه یه له وهی که ئه و ریکه و تننامه یه ی سه رکه و توو نه بیت و دیسانه وه ئه زمونی رابردوی کوردستان دوو باره ده بیته وه، ده مه ویت ته نه ا ئه وه بلیم که روژی ده ستنیشانکردنی سه روکی کوردستان له لایان بهره لمانه وه، په یمانیکی گه وهی داوه که به یه ک چاو و به و په ری دلسوزیه وه کار بز خزمه تکردنی ولات بکات و به ره زه وه ندیه بالاکانی میله تی کوردستان بپاریزیت...

له بهر ئه وه شه وه کوو دلنیا کردنه وه یه ک بز ئه وانه ی خه مسارد و دوو دلدن، با بزانی که سه روکی کوردستان، دلنیا که ره وهی زامنی یه کگرتنه وهی ئیداره کانی حکومتی کوردستانه. ■■■

Pirbal@hotmail.com

قیزای ئیران له ماوهی یهک مهفتهدا

نژانسی تواریستی NEW PLAN

ئیمه ئامادهی خزمهت کردنی هاو لاتیانی کوردی عیراقین

کوردستان له ریگای تارانهوه

قیزای ئیران بۆ خیزانی پتر له سئ کس ۱۲۰ € / کس

بلیت بۆ **سهرتاسهری جیهان**

Thomas-Mann Str, 24
53111 Bonn
Germany
Tel.: 0049 (228) 180 24 34
Fax: 0049 (228) 180 24 38
E.Mail: info@newplan-travel.de
www.newplan-travel.de

گهشتی تواریستی بۆ **سهرتاسهری جیهان**

تاران له ۲۲۰ € وه

حجی "عمره"

رۆلی کارمهند و رۆشنیرانی کورد له به گرتنهوهی ههردوو ئیدارهکاندا و پرۆسهی میلهتبیون

یهک هه لوئستی کوردستانیان بهرامبهههنگاوێکی لهم جوژه، دیاردهیهکی گرتگی پرۆسهی میلهتبیون و، نیشان دهدات که ئیمه ی کورد گهیهشتوونه ته چ قوناغیک له پرۆسهی یهکبوونی نهتهوایهتیماندا.

به پێوه دهبات، پرۆسهی میلهتبیون گهشه دهکات و به رهو پێشهوه دهبات و کۆمهڵگایهکی مهدهنی، مافپارێز و مرزقاپهتی دادمهزێنی. کوردستانی ئازادیش ئیستا لهم قوناغهدایه.

رهوشی دوو ئیدارهیی تهگههری میژوویی خزی هه بوو که په یوهندی به په یوهندییهکانی ئێوان "پارتی دیموکراتی کوردستان و یه کیتی نیشتمانی کوردستان" هه هیه و له کاتی شهزی ناوخویییدا رهوشه توندتر بوو. ئهم دوو لایهنه، قهت نزیک یه کتر نه دهبوون، به لام رۆژ به رۆژ له کوردستان کۆمهڵگای مهدهنی بههیز ده بوو، هه ندی هیزی تری کۆمه لایهتی دیار بوون، ژماره ی کهسانی پسرۆر له زیادبووندا بوو، کاریگه ری رۆشنیران له سه ر ژبانی کۆمه لگا و پرۆسه ی میلهتبیون فراوان بوو. به شێوه یهکی تایبته رۆلی پسرۆران و رۆشنیران له سه ر کۆمه لگا زۆر بههیز بوو، خواستی یه کیتی نهتهوه یی بههیز کهوت و ریکای له بهر ئهم ههنگاوه میژوویییه کردهوه.

بیگومان هه ر چهند کوردستانی ئازاد به رهو کۆمه لگایهکی سفیل بروت، ئه وهنده بیروباوه ری دیموکراسی و مافپهروه ری بههیز ده بینت، به م شێوه یه ش بناغه ی ده ولته ی دیموکراتی و مۆدێرن په یدا ده بینت. ئهمه ش بۆ کۆمه لگای کوردستان زۆر پێویسته. لێره ده بین زهمینه بۆ رۆشنیران، سیاسهت مه داران و پسرۆران خۆش بکریته، میدیا به تهواوه تی ئازاد بێ، ده زگای سفیل دایمه زوین، سیستمی پهروه ره و زانکۆ مۆدێرن بێ، بۆ ئه وه ی ئه وه ی نوێی دیموکرات پێشکات و به رۆلی خۆیان هه لسن. ■■■

* سه رنوسه ری په یامی کورد

په یی پسرۆران کهسانی تهکنوکرات"ه. بیگومان پرۆسه ی میلهتبیون له هه مان کاتدا، بزافی دامه زاندنی ده وله تیشه. له سه ره تای سه ده ی رابردودا ده ولته ی ده ولته ی نهتهوه یی بوون، به لام ده ولته ی ئیستا ده بی نهتهوه یی، دیموکراتی و مۆدێرن بیت. ده ولته، واته دامو ده زگاکانی ئیداری و خزمهتگوزاری. پرۆسه ی میلهتبیونیش له لایه که وه دروستکردنی ئهم دامو ده زگایانه یه. ئینجا ده ولته به ریکای ئهم دامو ده زگایانه وه کۆمه لگا

خزی سه ره له نوێ دیار بکات و سیاسه تی نهتهوه بوونی په یه رهو بکات. ئیستا کورد و کۆمه لگای کوردستان نه وهک پێش پێنج یان ده سه له، ئیستا گزراوه، خه لکه که وشیار بووه، ولاته پهروه ری بههیز بووه، پرۆسه ی نهتهوایه تیش کهوره و فراوان بووه. بۆچی من له ده وری ئهم کیشه یه ده سوریمه وه؟ ئهم نهجامه زۆر گرتگه. ئهمه گزینیه له سۆسیۆلجیه تی سیاسه تی کوردستاندا. پێویسته سیاسه تی کورد به گۆزیه ی ئهم پێشکه وتنه، ستراتژییه تی

هه ولێر، کهرکوک، سلیمانی، نهزک و له ده ره وهش بهو بزبار و رووداوه تی که په یوهندی به چاره نووسی میلهته وه هه یه، پێکه وه شایه ئه کهن یا خود پێیان خه مگین ده بن، ئهمه به لگه یه که یه کیتی نهتهوه یی له ئێوان کورد دا بههیز بووه. بۆچی من له ده وری ئهم کیشه یه ده سوریمه وه؟ ئهم نهجامه زۆر گرتگه. ئهمه گزینیه له سۆسیۆلجیه تی سیاسه تی کوردستاندا. پێویسته سیاسه تی کورد به گۆزیه ی ئهم پێشکه وتنه، ستراتژییه تی

بایرام ئایاز - ههردوو ئیدارهکان له کوردستانی ئازاد بوونهوه به یهک، حکومه تی کوردستان رادهگه یه نداریت، کورد و کوردستانیانی دلسۆز به م ههنگاوه میژوویییه شادبوون. په سندی ئهم کاره پیرۆزه ده کریت و پشنگیری تهواو لی ده کریت.

یهک هه لوئستی کوردستانیان بهرامبهههنگاوێکی لهم جوژه، دیاردهیهکی گرتگی پرۆسهی میلهتبیون و، نیشان دهدات که ئیمه ی کورد گهیهشتوونه ته چ قوناغیک له پرۆسهی یهکبوونی نهتهوایهتیماندا. دیاردهی دلخۆشی و دلئیشی هاوبهشی که له کهمان، نیشانه ی یه کهه لوئستی کۆمه لایه تی و نهتهوه یین. ئه و کۆمه لگایه تی له ناو پرۆسه ی میلهتبیوندا بن، گیان و هه ناسه یهکی هاوبه شی ولاته پهروه ری و نهتهوه پهروه ری له لایان په یدا ده بینت و بهردهوام بههیز ده بینت. میلهت بۆ رۆژه نهخۆشهکانی پێکه وه شین دهگێژی و له رۆژه خۆشهکانیشدا، شایه دهکات.

له کاتی کاره ساته که ی ای شوپات له هه ولێر، کورده ولاته پهروه رهکان پێکه وه پرسه یان بۆ شه هیدان دانا، ئه مرۆش په گرتنه وه ی ههردوو ئیداره، کورد و کوردستانیانی خاوه ن هه سندی ولاته پهروه ری له سه رتا پای جیهان دلشاد کرده وه. هاوبه شیوونی کوردهکان له م ههردوو رووداواندا نیشانه یهکی گرتگه بۆ پرۆسه ی کامبوونی نهتهوه یی. هه لبهت بۆم شپۆقه کردنی مه سه له یهکی وه ها لیکزلینه وه یهکی زانستی پێویسته. ئه وکاته ده توانین قوناغهکانی کۆمه لگا باشتر شۆرژه بکه یین. به لام ئیستاش ده توانین به دلناییه وه بلێین که ئهم هه لوئستیانه ی کورد و کوردستانیان، هه لوئستی نهتهوه یین؛ چونکه کاتی کوردیک له ئامه د، دیرسم، مه هاباد، کرمانش، عه فرین و قامشلۆ.

لاوانی گه ره کی پشت ته پ و مه یدان ی شوړش راپه رین

پرۆسه ی لاوانی گه ره کی پشت ته پ و مه یدان ی شوړش راپه رین له ماوه ی چه ند رۆژی رابردو دا، ژماره یهکی له لاوانی گه ره کی پشت ته پ و باغی شایگانی ئهم شاره، به مه به سستی وه به ره یناوه ی رۆژی 2 ی رینه ندان و یادی شه هیدانی که له که مان به تایبته شه هیدی لای ئهم مه له نه "شه هید شوانه" و بۆ هه موو پارته کانی کورد له رۆژه لات و خه باتی که له که مان له هه ر چوار به شی کوردستان، چالاکیه کی به هیز و که موپته یان پیک هینا.

زانرا که ئیواره ی رۆژی یه کشه مه کاتژمێری ئیواره، نزیکه ی 200 کس له لاوانی ئهم گه ره کانه به کردنه وه ی ئاگر و هه له په رین له "قه له که ی شه هید شوانه" کۆ بوونه وه و به سه روودی نهتهوه یی ئه ی ره قیب و دانی درووشمه کانی دژی ده ولته، له شه قام و کۆلانه کانی ئهم ناوچه یه گه ران و ریکه یان پیاوا. له میانه ی رینیوانه که بیان دا لاوان راستی هیزی 4 کس له هیزه کانی ئینتیزامی هاتن به لام ولای ئهم هیزه یان دایه وه و ته نانهت به بێ چهک توانیان که هه ر 4 مه ئموری هیزی ئینتیزامی چهک بکه ن، که چی دوا ی گرتنیان به مه به سستی نیشاندانی ناشخواری و هه سستی مرزقاپه تی خۆیان، هه ر چوار گیراوه که بیان به ردا و ته نانهت چه که کانیان پێ دانه وه. لاوان له کاتیگدا درووشمیان ده کوته وه و ئالای کوردستانیان به ده سته وه گرتیوو، به رینیوانی خۆیان، سه رنجی خه لکیان راکشایوو. له م نێوه دا خه لکش به چه له لێدان و شایه وه پینشواریان لی کردن و ته نانهت ژماره یهکی له خه لکی ئاسایش به هه له په رین و شایه وه هاتبوونه ناو کۆلان و ترۆمبیه کانی که به ویدا تیده په رین سیگنالیان بۆ لێده دان. زانرا که هه مان شه و له گه ره که کانی مه یدان ی شوړش و شه حابه ی سه ی و کانی سو فی ته ها، گروو پیک دیکه ش له لاوان کۆ بوونه وه و له به رامبه ر هیزه کانی ئینتیزامیه وه چالاکیان پیک هینا و به به رد و دار هیزیان کردنه سه ریان و راویانان. ■■■

ئیکت ئالپاگون : داوا ده که یین ئه و ریفرا ندۆمه ی له کهرکوک ده کریت بۆ چوار سالی دیکه دوا بخریت

پێی هه والی ئازانسه کانی تورکیا ئیکت ئالپاگون سکرته ری گشتی ئه نجومه نی ئاسایشی نهتهوه یی تورکیا له و سهر دانه یدا بۆ ئه مه ریکا له گه ل کۆنڈ لیزاریسی وه زیری ده ره وه ی ئه و ولاته کۆبووه ته وه و له سه ر عیراق و ئێران و سو ریا و قوبرس و توێژیان کردوه. ■■■

ده کریت، بۆ چوار سالی دیکه دوا بخریت. هه ر سه بارته به شاری کهرکوک سکرته ری گشتی ئاسایشی نهتهوه یی تورکیا به گوته ی خزی رایگه یاندوه، ئه گه ر کهرکوک بخریته سه ر هه ری می کوردستان ئه و عیراق نامیتیت، به واتای ده ولته ی عیراق پارچه پارچه ده بینت. به

PNA - ئیکت ئالپاگون سکرته ری گشتی ئه نجومه نی ئاسایشی نهتهوه یی تورکیا هیواخوازه ئه و ماده یه ی تایبته به شاری کهرکوک له ده ستووری هه میشه یی عیراقدا هاتوه، بگۆر داریت، یانیش ئه و ریفرا ندۆمه ی سه بارته به ئاینده ی شاره که ده کریت، بۆ چوار سالی دیکه دوا بخریت. به پێی هه والیک سیاتی ئین تی فی تورکی له میانه ی سه ر دانه یدا بۆ بۆ ویلایه ته یه کگرتوه کانی ئه مه ریکا ئیکت ئالپاگون سکرته ری گشتی ئه نجومه نی ئاسایشی نهتهوه یی تورکیا له کۆریکدا که له "نامۆزگای وائنتۆن" به ستاویه، له قسه کانی به گوته ی خزی رایگه یاندوه، کوردهکانی عیراق به به رده وانی له هه ولی ئه وه دان ناسنامه ی شاری کهرکوک بگۆرن. ئالپاگون هه ر له و قسه نیدا هیوا ی ئه وه ی خواستوه یان ئه و ماده یه ی تایبته به شاری کهرکوک له ده ستووری هه میشه یی عیراقدا هاتوه، بگۆر داریت، یانیش ئه و ریفرا ندۆمه ی سه بارته به ئاینده ی شاره که

که لێن و که له به ره کانیان پشکنی به لام له ئه نجامدا ناویراویان نه دزییه وه. شایانی باسه که ماح نه حمه دی له راپه رینه کانی هاوینی رابردوی خه لکی رۆژه لات کوردستان دا ده سگیر کرا و به تاوانی جزا و جۆر وه کوو. هه ول دان له دژی ئاسایشی نهتهوه یی، به زانندی سنوور به بێ مۆله ت، هه ولدان بۆ مه حکوم کردی کۆماری ئیسلامی له کۆمه لگای نیوده ولته یدا، بلاو کردنه وه ی هه والی ناراست، په یوهندی به

هیزه کانی ئاسایشی کۆماری ئیسلامی هه لیا نکوتایه سه ر مالی رۆژنامه وان پرۆسه ی لاوانی گه ره کی پشت ته پ و مه یدان ی شوړش راپه رین ئیسلامی شوی رابردو به مه به سستی گرتن و ده سته به سه رکردنی رۆژنامه وان و چالاکانی سیاسی شاری سنه "مادیح نه حمه دی" رۆژه سه ر ماله که ی و هه موو

PEYAMÎ Kurd

Jimare 73 | Sallî 2 | 27.01.2006

Rojnameyêki heftaney gistiye

Le Holinda yad
û bîrewerî
101 saley le
daykbûny Apo
Usman Sebrî
pîrozkra

Laperey 5

نيساميل تهنيا
بهزهي توركماني عيراقى ..
نهمجاره شيان خهرمان
به ره كهت
لا په رهي ٢

خه سرو پيربان
سه روكي كوردستان،
دنيا كه ره وه و زامني
يه كگرته وه ي ئيداره كانه
لا په رهي ٢

پيشانگاي ريگخراوه كاني
كومه لگه ي مه ده ني له هه وليري
پايته ختي كوردستان

• فراوانبووني كاري ريگخراوه كاني
كومه لگه ي مه ده ني گوزارشتيكن بو
سيماكاني پيشكه وتن، به لام نايا
ناسانگاري بو كاره كاني نه وان هه يه!

لا په رهي ٤

ديداريكي تايهت له گه ل
به ريز عومه ر كلول
سكرتيري گشتي "گرووي
كه رگه لي كوردستان"

لا په رهي ٦

"روژنامه گهري نوي له عيراقدا و
سووديني له نه زموني روژئاوا"
له دوو ئيواره كوري مه لبه ندي
كولتوري كوردي دانهاخ

لا په رهي ٧

له نهرشيفي هونه رمه ندي كوردستانه وه ..

هونه رمه ندي پيشه واي
شيوه كاري محمه د عارف

لا په رهي ٧

له يادي شهيدكردني سي كه له هونه رمه ندي كوردي ..

ئياز - ئه رده وان -
عه بدولواحيد زاخوي

لا په رهي ٤

Rolî karmend û roşinbîranî kurd le yekgirtnewey herdû îdarekanda û prosey mîletbûn

Laperey 2

■ Yek helwêstî kurdistanyan beramber hengawêkî
lem core diyardeyekî gringî prosey mîletbûne û
nişan dedat ke êmey kurd geyiştûynete ç qonaxêk
le prosey yekbûnî netewayetîmanda.